ولادت حضرت امام علی‌النقی(ع) را شادباش می گوییم.

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۴ مرداد ۱۴۰۰
• ۱۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۲
• ۲۶ ژوئیه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۴۷ • پیاپی ۳۱۶۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

فاجعه‌ای در راه است! ۲

مهار نقدینگی از مسیر بودجه ۷

یادداشت‌های امروز

فولاد بستر جذب سرمایه نیست ۱۱

الزام تشکیل کارگروه تخصصی برای ارزیابی اقتصاد ۱۲

شوک ارزی و بازار سهام ۱۵

گفت‌وگو

در ساختار فعلی نقدینگی به سوی تولید نمی‌رود ۱۲

طرح: آیدا فریدی

سر مقاله

فاجعه‌ای در راه است!

امیرحسن کاکایی
عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت

ایـن روزها صحبت‌هایی از کسـری بودجه کشـور در زمینه‌های گوناگون می‌شنویم. البته سال‌هاسـت کارشناسان اخطار می‌دهند و می‌گویند در جای‌جای کشـور اتفاق‌هایی در شـرف‌وقوع است. از بانک‌هـا گرفته تا صندوق‌های بازنشسـتگی، از بنزین گرفته تا گاز و بـرق و آب، از مـرغ و تخم‌مرغ گرفته تا گوشـت و ماهـی و... البته در پیش‌بینی‌های کارشناسان نمی‌توان زمان دقیق وقوع را تعیین کرد. به‌قـول معـروف دیر و زود دارد اما سوخت‌وسـوز نـدارد. یکی از این وقایـع، قطعی برق در روزهای اخیر بود. باوجـود اینکه ما در صنعت برق صاحب فناوری و قدرت تولید هستیم، در چند سال اخیر، به‌طور دائمی این صنعت با کسری مزمن روبه‌رو بود و کارشناسان دائم اشاره می‌کردند که یک روز این کسری بودجه کار دست‌مان می‌دهد. همین وضعیت در زمینه‌های گوناگون به‌دلیل سیاسـت‌گذاری‌های اشتباه به‌ویژه قیمت‌گذاری‌های دستوری و نبود توازن در زنجیره‌های تولید تا مصرف، ما را دائم با مشکلات جدی و اساسی روبه‌رو کرده است.

یکـی از آن موارد که شـخصا با آن سال‌هاسـت درگیرم، صنعت و بازار خودرو بوده که به‌طور خاص به سیاسـت‌گذاری‌های نادرسـت در آنها بارها اعتراض کرده‌ام و در ۳ سـال اخیر درباره کسـری بودجه و قفل‌شـدگی در این صنعت اخطار داده‌ام. امروز این صنعت به‌دلیل سیاست‌گذاری‌های کلان کاملا اشتباه، با چنان وضعیتی روبه‌رو شده که عن‌قریب سقوط کند. طی آمار رسمی این صنعت با حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان زیان رسـمی انباشته در این ۳ سال روبه‌رو شده است. این تنها بخشی از زیان واقعی است، چراکه مدیران این صنعت با انواع تمهیدات حسابداری و مدیریت سهام و اموال سعی کرده‌اند این زیان را در ظاهر کاهش دهند. این را بگذارید کنار حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی این صنعت به سـهامدار، بانک، مشـتری، قطعه‌سازان و دیگـر خدمات‌دهندگان. حـال تصور کنید ناگهان بـازار و صنعت از رکود خارج شود و در خوشبینانه‌ترین حالت سالی ۱.۵ میلیون خودرو به‌ارزش واقعی متوسـط ۲۰۰ میلیون تومـان (معادل خودرو ۸ هزار دلاری) تولید کند (واردات و مونتاژ کامل خودرو حسابش جداست)؛ یعنی فروش سالانه حدود ۳۰۰ هزار میلیارد تومان. حال فرض کنید در بهترین شـرایط این صنعت حدود ۵ درصد سـود واقعی داشـته باشـد؛ یعنی حدود ۶ سال طول خواهد کشـید تا زیان به‌وجود آمده را فارغ از مسـائل تورمی جبران کند. البته اینها بدون در نظر گرفتن هزینه بهره بانکی بدهی‌هاست. این در حالی است که همین حالا هم سیاستمداران متنبه نشده‌اند و همچنان قیمت‌گذاری دستوری و در نتیجـه زیاندهی عملیاتی این صنعت ادامه دارد. همچنین تجهیزات در این صنعت تقریبا به‌طور کامل مسـتهلک شـده است و باید برای نوسازی آنها و حتی تحول خطوط تولید، سرمایه‌گذاری‌های سنگینی انجام شـود. توجه داشته باشـیم که در عین حال در همین مدت در جهان هم این صنعت دچار تحولاتی شـده و می‌شـود که حتی ما به آنهـا فکر هم نکرده‌ایم. به‌تازگی دربـاره خودرو برقی و خودرو متصل یک بازی‌هایی را شـروع کرده‌ایم امـا صنعت ۴.۰ (Industry ۴.۰) پدیده‌ای است که صحنه رقابت خودروسازی‌ها و قطعه‌سازی‌ها را در سـطح بین‌المللی و ملی دچار تحول اساسـی خواهد کرد. موضوع به همین جا ختم نمی‌شـود. نقدینگی موردنیاز این صنعت برای تولید فعلی دسـت‌کم ۳۰ هزار میلیارد تومان است که تقریبا وجود خارجی ندارد و ذخایر ته‌کشـیده‌اسـت. از سویی بازار در رکودی عمیق به‌سر می‌برد و نیازمند تحریک اسـت تا همین بازار نیم‌بند را داشته باشیم که طبق برآوردها، دسـت‌کم حدود ۱۰ هـزار میلیارد تومان بودجه نیـاز دارد. از سـوی دیگر، آن‌طور که افق پیش‌روی دنیای سیاسـت بین‌المللی نشـان می‌دهد، قرار نیسـت تحریم‌ها برداشته شود. پس هزینه‌هـای تحریمی روزبه‌روز در حال افزایش اسـت. در این حالت ناچار خواهیم بود که به‌شدت در توسعه داخلی‌سازی سرمایه‌گذاری کنیم که معلوم نیست سرمایه آن باید از کجا تامین شود. توجه کنیم که تعمیق داخلی‌سـازی تا یک جایی اقتصادی اسـت و بیشتر از آن، هرچند از نظر فنی امری امکان‌پذیر است اما از نظر اقتصادی به معنای چاه ویلی است که حالا حالاها پر نمی‌شود و کشور را به‌شدت به سمت سـقوط اقتصادی پیش می‌برد. روش‌های سنتی تامین کسر بودجه که معمولا اسـتقراض از بانک‌هاسـت، در این حالت به‌دلیل نرخ بهره بـالای پول، نه‌تنهـا برای صنعت خودرو که برای کشـور هم زیان‌آور خواهد بود، چراکه ادامه تولید زیانده و سـرمایه‌گذاری در زمینه‌های غیراقتصادی هرچند با چاپ پول در ابتدای راه، شـروع می‌شـود اما عملا کشـور را با سـرعت بیشتری به ورطه کسـری بودجه-افزایش تورم می‌برد و در مجموع اکثریت مردم زیان می‌کنند. البته در جامعه همیشه کسانی هستند که از تورم، عدم‌تعادل‌ها، تحریم‌ها و... حسابی سـود می‌برند و جیب‌های خود را پر می‌کنند. اما این نوع تامین مالی در مجموع به زیان کشـور اسـت. از سـویی روش‌های نوینی که در بازار سـرمایه دیده می‌شود، متاسفانه به‌دلیل شرایط تورمی موجود، ناشـی از سیاسـت‌های کلان بانکی و مکانیسـم بودجه‌ریزی کشور، معمـولا دارای نرخی بالاتر از نرخ بهره بانکی اسـت. پس این روش‌ها هـم دردی را از ایـن صنعت دوا نمی‌کند. واقعیت این اسـت که این صنعت در نوعی بی‌برنامگی گرفتار شـده و با سرعت سقوط را تجربه می‌کنـد. البته این صنعت بخشـی از این اقتصاد بـوده که به این روز افتاده اسـت و باید مسائل از سـطحی بالاتر مورد تجزیه‌وتحلیل قرار گرفته و راه‌حل ارائه شـود. اما درباره صنعـت خودرو هم باید اعتراف کنـم که به‌طور قطع نیازمند یک جراحی بزرگ هسـتیم تا بتوانیم از این مسـیر سراشیبی با اصرار بر افزایش تولید زیانده، سرعت را بالا ببریم، فقط صنعت خودرو نیسـت که قربانی خواهد شد، بلکه اقتصاد کشور به کشـتارگاه خواهد رفت. البته زمان دقیق قربانی‌شدن را نمی‌توان پیش‌بینی کرد اما در قربانی‌شـدن و در نهایت ورشکستگی اقتصادی کشور، در آینده‌ای نزدیک با این روند دو دهه اخیر، شکی نیست. امید است مسـئولان به‌طور جدی و واقعی، نه پوپولیستی، به موضوع نگاه کننـد و یک تصمیم راهبردی عقلایی بر مبنای عقلانیت اقتصادی در این زمینه بگیرند.

سیاه‌چاله نقدینگی

جمع نقدینگی در سال گذشته در حالی با بی‌تدبیری رکورد ۵۰ سال اخیر را شکست که به‌دلایلی، عامل مهم تشدید تورم و کوچک شدن سفره مردم است و مدیریت آن باید دستور کار مهم دولت سیزدهم باشد. آخرین آمار بانک مرکزی نیز از رشد ۳۹درصدی نقدینگی حکایت دارد.

یکی از مهم‌ترین معیارهای اندازه‌گیری حجم یک اقتصاد برای سیاست‌گذاری، نقدینگی موجود در کشور است. این مفهوم که به‌معنای کل حجم اسکناس‌ها و اعتبارات افراد نزد بانک‌ها است، از گذشته تاکنون با رشد نامتعارف خود، شرایط نابسامانی را برای راهبری قطار اقتصاد ایران به‌وجود آورد.

پس از انقلاب اسـلامی در ایران، نقدینگی در اقتصاد به‌طور متوسـط سالانه حدود ۲۵ درصد افزایش یافت و در سـال ۱۳۹۹، رشـد این شـاخص سـقف تاریخی ۴۰ درصدی را شکسـت. براسـاس آخرین آمارهای منتشرشده، حجم کل نقدینگی کشور در اواخر سال ۹۹ حدود ۳۵۰۰ همت (هزار میلیارد تومان) برآورد شد که نسبت به دولت‌های قبلی، یک رکورد بی‌سابقه به حساب می‌آید.

در ۸ سال دولت یازدهم و دوازدهم عدد نقدینگی از ۴۶۰ هزار میلیارد تومان به ۳.۴۲۱ هزار میلیارد تومان در پایان سـال ۱۳۹۹ افزایش یافت که بیشترین میزان افزایش نقدینگی در ۵۰ سال اخیر یعنی از ۱۳۵۲ تاکنون است.

نزدیک‌ترین رقیب این آمار، در زمان دولت مرحوم هاشمی رفسنجانی بود که حجم این شاخص از ۱.۵ همت به ۱۱.۶ همت در پایان سال ۷۵ رسید.

نقدینگی در یک کشـور، توسـط بانک‌ها خلق می‌شـود و با نسـبتی از پایه پولی انتشـار می‌یابد؛ به‌عبارتـی بانک‌ها در ازای اعطای تسـهیلات به مردم یا به شـرکت‌ها و نهادها، تعهداتی به‌وجـود می‌آورند که برای تحقق آن، باید پول جدید خلق کنند.

پول جدید اما نه به‌صورت اسکناس بلکه در قالب اعتبارات و تسهیلات مختلف بـه افراد واگذار می‌شـود. با این همه، حجم نقدینگـی به‌تنهایی معنای خاصی ندارد؛ مگر آنکه آن را در کنار دیگر شـاخص‌های اقتصادی بررسـی کنیم. یکی از شـاخص‌هایی که ارتباط مسـتقیم با این متغیر پولی اقتصاد دارد، نرخ تورم اسـت، به همین دلیل اقتصاددانان تورم را یک پدیده پولی به‌حساب می‌آورند و افزایش آن را مسـبب اختلال در سیاست‌های پولی کشور می‌دانند. در گام بعد تولید و معیشـت نیز زیر آوار نقدینگی می‌مانند و مشـکلات دیگر اقتصاد یکی پس از دیگری رخ می‌نماید.

در این پرونده صمت به مشکلات ناشی از بحران افزایش نقدینگی در اقتصاد پرداخته و پای صحبت و نظر کارشناسان هر حوزه نشسته‌ایم. امید است دولت سیزدهم با تدابیر ویژه اقتصاد را از سیاه‌چاله نقدینگی بیرون بکشد.

روحانی در مجمع عمومی عادی سالانه بانک مرکزی:

اگر جنگ اقتصادی نبود دلار امروز ۵هزار تومان بود

شـصت‌ویکمین مجمع عمومی عادی سـالانه بانک مرکزی با حضور حسـن روحانی، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران و اکبر کمیجانی، رئیس کل بانک مرکزی برگزار شـد. در این جلسـه رئیس‌جمهـوری با بیان اینکـه جنگ اقتصـادی بی‌نظیر در تاریـخ ایران و شـاید کم‌نظیر در تاریخ جهان بر ما تحمیل شـد، گفت: اینکه برخی فکر می‌کنند دولت در زمینه وضعیت اقتصادی مقصر بوده، صحیح نیسـت. اکبر کمیجانی نیز با اشـاره به اینکه بررسـی تحولات رشد اقتصادی در سال‌های ۹۲ تا ۹۹، نمایانگر نوسانات و فراز و فرودهای این متغیر و تاثیرپذیری آن از شـرایط پیرامونی اقتصاد است، گفت: سال گذشته به‌دنبال تدابیر و اقدامات اتخاذشـده و مدیریت و مهار آثار تحریم‌ها، رشد اقتصادی و رشد تشـکیل سـرمایه ثابت ناخالص داخلی به ترتیب به ارقام ۳.۶ و ۲.۵ درصد رسید.

همه مشکلات را پای دولت ننویسید

رئیس‌جمهوری با بیـان اینکه جنگ اقتصادی بی‌نظیر در تاریخ ایران و شـاید کم‌نظیر در تاریخ جهـان بر ما تحمیل شـد، گفت: اینکه برخی فکر می‌کنند دولت در زمینه وضعیت اقتصادی مقصر بوده، صحیح نیست.

بـه گزارش ایرنا حسـن روحانی ضمن بیان این مطلب افزود: بدهی دولت به بانک مرکزی در سال ۹۸ نسـبت به سال ۹۷ کاهش پیدا کرده است. این بدهی در سال ۹۹ هم نسبت به ۹۸ هم کاهش یافته بود.

روحانی گفت: پایه پولی هم زمانی رشـد می‌کند که بانک مرکـزی ناچار می‌شـود ذخایـر ارزی خودش را بـالا ببرد؛ ذخایـری کـه کاملا در اختیار و دسترسـش نبود. این میئله به‌دلیل بی‌انضباطی دولت نبوده، بلکه مشـکل دیگری وجود داشـته است. وی ادامه داد: وقتی منابع بانک مرکزی مسدود و تحریم می‌شود، بانک مرکزی ناچار خواهد شد از این منابع استفاده کند، در حالی که این منابع را به‌راحتی نمی‌تواند در بازار استفاده کند. رئیس‌جمهوری تاکید کرد: در سال ۹۷ ما وارد شـرایط جدید شـدیم. من از همه مدیران، مسـئولان و اقتصاددانان کشـور می‌خواهم که ماجرای سال ۹۷ به بعد را برمبنای واقعیت‌های موجود برای مردم تشریح کنند.

روحانـی تاکیـد کرد: حوادث سـال ۹۷ مربـوط به دولت دوازدهم نمی‌شـود. یک زمـان دولت دوازدهم تصمیم‌گیری می‌کنـد و اقدامـی را انجـام می‌دهد یا اینکـه زمانی دولت دوازدهـم تصمیم می‌گیرد که از برجام خارج شـود یا اینکه یک اقدام اقتصادی خاصی را انجام دهد؛ اما در ماجرای سال ۹۷ این‌گونه نبود. وی افزود: اگر جنگ اقتصادی سـال ۹۷ و کرونا نبودند نرخ ارز با روند سـابق ادامه پیدا می‌کرد. اگر آن جنگ و کرونا نبودند، الان نرخ دلار حدود ۵ هزار تومان بود.

رئیس‌جمهوری تاکید کرد: اینکه برخی افراد در جامعه فکر می‌کنند دولت در این زمینه مقصر بوده و یک بدهکاری دارد، صحیح نیسـت. دولت بدهکاری نـدارد؛ دولت برمبنای روال کار خودش، کار را انجام داده و پیش برده اسـت. یک جنگ اقتصادی بر ما تحمیل شده است؛ جنگ اقتصادی بی‌نظیر در تاریخ ایران و شاید کم‌نظیر در تاریخ جهان.

روحانـی گفت: چـه زمانی جنگی بر ما تحمیل شـود که جلوی فروش یک بشـکه نفت را بگیرد. یک زمانی در مقطع سـال ۹۰ و ۹۱ تحریم‌هایی وجود داشـت که می‌گفت فقط باید یک میلیون بشـکه نفت صادر شـود، اما اینکه حتی یک بشـکه نفت فروش نرود و کل نفت ایران زیر تیغ تحریم قرار بگیـرد و کل عملیات بانکی مشـمول تحریـم و کل منابع ما یکجا مسدود شود، اتفاقی بی‌نظیر است. وی ادامه داد: سال‌های ۹۰ و ۹۱ راه‌هایی برای فعالیت‌های بانکـی وجود داشـت و از ۹۲ نیز بـا توافق موقت گشایشی ایجاد شـد اما اینکه تمام راه‌های بانکی و تجاری ما مسـدود شـود، تاریخ کشـور ما سراغ ندارد. رئیس‌جمهوری گفـت: برخی اقتصاددانان ما در سـال ۹۷ می‌گفتند تـا پایان ۹۷ ما به تورم سـه‌رقمی می‌رسـیم. برخی می‌گفتند کالای اساسـی باید جیره‌بندی و کوپنی شود.

روحانی بـا بیان اینکه در مقابله با بیماری کرونا تخت‌های بیمارسـتانی ما آماده بود و در موج‌های بسیار بلند توانستیم این تخت‌ها را آماده کنیم، گفت: این مسـئله به‌خاطر تلاشی بود که از سـال ۹۳ شـروع شـده بود تا در بخش سـلامت گشایشی برای مردم ایجاد شود.

وی ادامه داد: ما بیش از ۴۰ تا ۴۵ هزار تخت بیمارسـتانی ایجاد کردیم. امسـال اگر از لحاظ ارزی مقداری دست‌مان باز بود، ۱۳ هزار تخت در این یک سـال افتتاح می‌کردیم. البته هزاران تخت افتتاح شده و خواهد شد.

رئیس‌جمهوری تاکید کرد: ما هیچ وقت دچار مشکلاتی که در برخی کشورها در اوایل سال ۹۹ وجود داشت و فروشگاه‌ها مواد غذایی و شـوینده نداشتند، نشدیم. روحانی تاکید کرد: در زمان کرونا فشـار اقتصادی زیادی به مردم وارد شد و یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر بیکار شـدند و شـغل خود را از دست دادند. وی ادامه داد: در همین ایام کرونا ما توانسـتیم سـهام عدالت را فعال کنیم و مردم آرامشـی پیدا کردند و بخشـی از سهام‌شـان پرداخت شـد؛ بنابراین ما توانستیم مقداری از مشکلات اقتصادی مردم را کم کنیم. رئیس‌جمهوری تصریح کرد: برخی مشـکلات پای دولت نیست اما پای دولت نوشته می‌شود، در حالی که ربطی به دولت ندارد. روحانی تاکید کرد: الان می‌گویند چرا دولت تحریم را تمام نکرد؟ خب به ما ربطی ندارد. اگر اختیارات لازمی که قانون اساسـی به ما می‌دهد را می‌توانستیم عملیاتی کنیم، آغاز سال ۱۴۰۰ تحریم نداشتیم. وی ادامه داد: مثلا FATF در اختیار دولت نیسـت. دولت و مجلـس کار خود را انجام دادنـد اما کار در جای دیگری گیر کرد. برخی امور به دولت مربوط نمی‌شود.

رئیس‌جمهـوری گفـت: جنـگ اقتصـادی به مـا مربوط نمی‌شـود. نادانی در کاخ سـفید پیدا شد و یک تصمیم غلط گرفت و از برجام خارج شد. اگر هم ما می‌خواستیم در دوران ترامـپ کاری انجام دهیم، بایـد کل نظام تصمیم می‌گرفت؛ دولت تنهایی قادر نیست انجام دهد.

رشد اقتصاد سال گذشته به ۳.۶ درصد رسید

رئیـس کل بانک مرکزی گفت: سـال گذشـته به‌موجب تدابیر و اقدامات اتخاذ شده و مدیریت و مهار آثار تحریم‌ها، رشـد اقتصادی و رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی به ترتیب به ارقام ۳.۶ و ۲.۵ درصد رسـید. وی افـزود: دولت یازدهم در شرایطی کشور را تحویل گرفت که رشد اقتصادی در سال ۱۳۹۱ به ۷.۷- درصد رسیده بود و با اتخاذ سیاست‌های جدید اقتصادی، این روند در سال ۱۳۹۲ متوقف و از سـال ۱۳۹۳ روند بهبود به‌نحو محسوسـی پدیدار شد و رشد تولید ناخالص داخلی (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰) در این سـال به ۳.۲ درصد رسید. رئیس کل بانک مرکزی در ادامه با اشاره به تحولات سال ۱۳۹۴، خاطرنشان کرد: در سال ۱۳۹۴ متاثر از افت محسـوس نرخ نفت و کاهش درآمدهای نفتی، رشـد اقتصـادی معادل ۱.۶- درصد رقـم خورد اما با اجرایی شـدن برجام، زمینه بازگشت تبادلات مالی و تجاری بین‌المللـی و صادرات نفت بـه روال طبیعی، بهبود عملکرد تجارت خارجی کشور و نیز تقویت ثبات اقتصادی محقق شد و باتوجه به مجموعه تحولات رخ داده، رشـد اقتصادی کشور در سـال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ به ترتیب به میزان ۱۲.۵ و ۳.۷ درصد تحقق یافت. وی خاطرنشان کرد: با خروج دولت امریکا از توافق برجام در اردیبهشـت سال ۱۳۹۷ و بازگشت مجدد تحریم‌های ظالمانه اقتصادی و محدودیت‌های ایجاد شده در مبـادلات مالی و تجـاری خارجی، تولید ناخالص داخلی طی سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ به ترتیب کاهش ۵.۴ و ۶.۵ درصدی را تجربه کرد. کمیجانی با اشاره به تدابیر اتخاذ شده در سال ۱۳۹۹ بـرای مدیریت و مهار آثـار تحریم‌ها، تصریح کرد: در سال ۱۳۹۹ به‌موجب تدابیر و تمهیدات اتخاذ شده و مدیریت و مهار آثار تحریم‌ها، رشـد اقتصادی و رشـد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی به ترتیب به ارقام ۳.۶ و ۲.۵ درصد رسید. رشـد اقتصادی ۳.۶ درصد در سـال ۱۳۹۹ در شرایطی رقم خورد که بسیاری از کشورهای جهان متاثر از پیامدهای منفی ناشـی از شیوع بیماری کرونا، با کاهش شدید رشد اقتصادی مواجه شدند. وی با بیان اینکه به‌دنبال استقرار دولت یازدهم و همسو با تحولات عرصه داخلی و بین‌المللی، انتظارات مثبت در بین فعالان اقتصادی نسـبت به تحولات در حوزه خارجی شـکل گرفت، گفت: در گام بعـدی درآمدهای ارزی متعاقب اجرایی شدن برجام افزایش قابل‌ملاحظه‌ای یافت که برقراری آرامش نسـبی در بازار ارز را به‌دنبال داشـت. رئیس کل بانک مرکزی به آثار اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا در اواخر سال ۱۳۹۸ اشاره و تصریح کرد: بروز و شیوع پدیده غیرقابل پیش‌بینـی بیماری کرونا از اواخر سـال ۱۳۹۸ و به تبـع آن افول فعالیت‌های اقتصادی در مقیاس جهانی منجر به کاهش تقاضا برای صادرات کشور و افت نرخ نفت به سـطوح بسـیار پایین شد و این مسـئله علاوه بر محدودیت‌های تحریمی مزید بر علت شـد تـا درآمدهای صادراتی نفت در سـال ۱۳۹۹ بیـش از پیش تنـزل یافته و مدیریت بازار ارز با دشـواری بیشـتری مواجه شـود. رئیس شورای پول و اعتبار گفت: در ۳ سال اخیر متاثر از کاهش شدید درآمدهای نفتی دولت و تشـدید کسـری بودجه و نیز مشـارکت فعال نظام بانکی در سیاسـت‌های حمایـت از تامین مالی بنگاه‌ها و خانوارهـای آسـیب‌دیده از بیماری کرونا، رشـد نقدینگی ارقـام بالاتـری را تجربـه کرد؛ به‌طوری که متوسـط رشـد سـالانه نقدینگی طی سـال‌های ۹۹-۱۳۹۷ به ۳۱.۵ درصد رسـید که این میزان در مقایسـه با متوسـط رشد نقدینگی طی سـال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۱ (۲۷.۱ درصد) به میزان ۴.۴ واحـد درصد بالاتر بود. کمیجانی بـا بیان اینکه حوزه ارزی بانک مرکزی در سـال‌های گذشته به‌عنوان خط مقدم مقابله فوری با تحریم‌های مالی و اقتصادی ایفای نقش کرده، گفت: در سـال ۱۳۹۹ اقداماتی همچـون تصویب و اجرای مقررات تنبیهی و تشـویقی به‌منظور سرعت بخشیدن به برگشت ارز حاصل از صادرات در شرایط تحریمی و تنگنای شدید ارزی، تامیـن ارز ترجیحی موردنیـاز واردات بیش از ۱۰.۸ میلیارد دلار کالاهـای اساسـی و نهاده‌های دامـی، دارو و تجهیزات پزشکی، طراحی و عملیاتی کردن سازکارهای ویژه (از جمله تهاتر) برای دریافت‌ها و پرداخت‌های ارزی کشور برای مقابله بـا تحریم‌ها از مهم‌ترین اقدامات در حوزه ارزی بوده اسـت. به‌گفته کمیجانی، راه‌اندازی سـامانه‌های متعدد نظیر سیاح، صیاد، سـمات و رفع تعهدات ارزی از مهم‌ترین برنامه‌های به اجـرا در آمـده در حوزه فناوری‌های نویـن به‌منظور افزایش شـفافیت، مبارزه با پولشـویی، کاهش فـرار مالیاتی و بهبود فضای کسب‌وکار برای فعالان اقتصادی کشور بوده است.

رئیس کل بانک مرکزی در پایان به رشد اقتصادی کشور در سـال ۱۳۹۹ اشاره و تاکید کرد: در سایه اقدامات انجام شده، چشـم‌انداز مناسبی برای تقویت سـرمایه‌گذاری و همچنین رونق فعالیت‌های اقتصادی و تولید در کشـور فراهم شده که نتایج آن در تحقق رشد مثبت اقتصادی طی فصول دوم، سوم و چهارم سال ۱۳۹۹ نمایان بوده و حاکی از عملکرد مناسب اقتصاد کشـور در شرایط دشوار ناشی از شیوع بیماری کرونا و تحریم‌های حداکثری شکست‌خورده دولت امریکا است.

عکس روز

عکس: ایرن

ویژه تر از خبر

ورود نهمین محموله واکسن کرونا به کشور توسط هلال احمر

رئیـس جمعیت هلال‌احمـر از ورود نهمیـن محموله واکسـن کرونای تامین‌شده توسـط هلال‌احمر به کشور خبر داد.

بـه گزارش جمعیت هلال احمر کریم همتی گفت: روز یکشنبه نهمین محموله واکسن تهیه‌شده توسط جمعیت هـلال احمر در فـرودگاه امام خمینـی (ره) برای توزیع سریع در اختیار وزارت بهداشت قرار گرفت.

همتـی افـزود: در این مرحله یک میلیـون و ۹۵ هزار و ۲۰۰ دوز واکسـن به کشـور وارد شـد که با ورود این محموله تاکنون و در مجموع ۱۰ میلیون و ۴۰۰ هزار دوز واکسن در ۱۱ پرواز وارد کشور شده است.

جمعیت هلال احمر در تلاش است با کمک و همکاری سایر دستگاه‌ها و شرکای بین‌المللی در امر تهیه و انتقال واکسـن به داخل کشور همچون گذشـته فعالیت داشته باشد.

در همیـن حال سـید حیدر محمدی، مدیـر کل دارو و مـواد تحت کنترل سـازمان غـذا و دارو در گفت‌وگو با ایلنا درباره کمبود دارو رمدسـیویر برای بیماران مبتلا به کرونا، بیان کرد: داروی رمدسیویر در حال حاضر با کمبود مواجه نیسـت و قیمتش هم بالا نرفته است. قبلا قیمت وارداتی این دارو یک میلیون و ۴۰۰ تومان و تولید داخلی آن ۷۰۰ هـزار تومان بود، اما الان هم تولید داخل و هم وارداتی هر دو ۷۰۰ هزار تومان است.

وی ادامـه داد: اگر سـازمان‌های بیمه‌گر بدهی خود را به بیمارسـتان‌های دولتی پرداخت کنند، مشـکلی برای تامیـن این دارو وجود ندارد، چون مشـکل اصلی، بدهی سازمان‌های بیمه‌گر به بیمارستان‌ها است.

رئیـس اورژانـس تهران هـم از واکسیناسـیون کرونا توسـط نیروهای اورژانـس تهران در ۱۷ پایـگاه ثابت و سـیار خبر داد و گفت: باتوجه به دسـتور وزیر بهداشت مبنی بر تسـریع در امر واکسیناسیون و به‌منظور تکریم شـهروندان، نیروهای اورژانس تهران بخشی از مسئولیت واکسیناسیون را برعهده گرفتند.

پیمان صابریان افزود: این طرح از امروز به‌صورت رسمی آغاز شـده و تا پایان نیاز وزارت بهداشـت در کشور ادامه می‌یابـد. صابریـان تصریح کرد: ۱۷ پایگاه ثابت و سـیار اورژانس با ۴۲۰ تکنیسـین به‌صـورت خودرویی و فردی آمادگی تزریق واکسـن به گروه‌های سـنی اعلام شده را دارد. این پایگاه‌ها از سـاعت ۸ صبح تا ۲۰ در تمامی ایام هفته در خدمت همشهریان هستند.

گسترش صنعت
دوشنبه
۴ مرداد ۱۴۰۰
۱۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۲
۲۶ ژوئیه ۲۰۲۱
شماره ۱۸۴۷
پیاپی ۳۱۶۵

پول بی‌برکت

مسیریابی نقدینگی در گرو شفاف‌سازی اقتصاد

انفجار نقدینگی

تحلیل روز

نقدینگی دام است یا راه؟

عکس: سامان شرف‌الدین

امیرعباس آذرموند: با اینکه می‌توان پذیرفت وجود تورم در بلندمدت به افزایش نقدینگی مرتبط است اما میان کارشناسان و صاحب‌نظران در این ماجرا اختلافات فراوانی هست. از یک سو طیف اقتصاددان لیبرال و بازاری معتقدند نقدینگی به طور کلی مشکل است و بانک مرکزی به طور مشخص باید از افزایش آن جلوگیری کند. در مقابل اقتصاددانان منتقد جریان اصلی هم این گزاره را به طور کلی رد می‌کنند و باور دارند نقدینگی اگر به سمت تولید برود می‌تواند پیامدهای مثبتی داشته باشد اما نقدینگی که به سمت سوداگری می‌رود اقتصاد را با بحران مواجه می‌کند. بررسی عملکرد دولت‌های مختلف هم نشان می‌دهد کمترین نرخ تورم در حالی به دولت اصلاحات تعلق دارد که میانگین افزایش نقدینگی در این دوره، تنها از دولت روحانی کمتر بوده است.

به گزارش صمت در ادبیات اقتصادی گفته می‌شود مهم‌ترین عامل تورم در بلندمدت، افزایش نقدینگی است. البته هر اقتصادی سالانه بسته به میزان رشد اقتصادی و تورم، نیاز به افزایش نقدینگی دارد. با این حال، اختلاف میان صاحب‌نظران اقتصادی در جای دیگری است. اقتصاددانان نزدیک به نوکلاسیک‌ها که گاه پول‌گرا هم خوانده می‌شوند، معتقدند افزایش نقدینگی در هر حال به زیان اقتصاد است. مسعود نیلی، دستیار پیشین روحانی و از مهم‌ترین مدیران اقتصادی جمهوری اسلامی، همواره از چنین دیدگاهی دفاع کرده و می‌کنند. نیلی بارها در مصاحبه‌ها و نوشته‌های خود تاکید کرده که افزایش نقدینگی به زیان اقتصاد خواهد بود. او در آخرین گفت‌وگوی خود با تجارت فردا نیز به این مسئله پرداخته بود.

در مقابل نگرش دیگری وجود دارد که در میان منتقدان نگاه پول‌گرا قرار دارند؛ از نظر این طیف افزایش نقدینگی اگر به سمت تولید هدایت شود، می‌تواند به رشد اقتصادی منجر شده و تورم را هم افزایش نخواهد داد. این دسته معتقدند آنچه سبب می‌شود نقدینگی در کشور به بحران منجر شود و سیل تورمی به راه اندازد، سرازیر شدن نقدینگی به فعالیت‌های نامولد و سوداگرانه است.

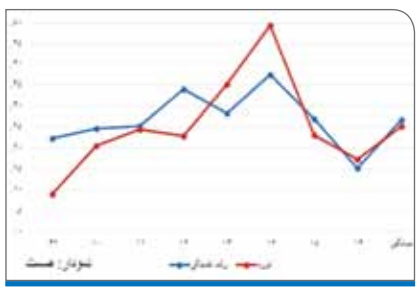
مهم‌ترین عاملی که موجب افزایش نقدینگی در ایران می‌شود، کسری بودجه‌های دولت است. این کسری به‌ویژه در دوره تحریم‌ها بیشتر خود را نشان می‌دهد. در سال گفته می‌شود نرخ کسری بودجه ۵۲ درصد شده است؛ یعنی از کل درآمدهای پیش‌بینی شده در بودجه تنها ۴۸ درصد آنها محقق شدند.

بخش مهمی از بودجه جاری صرف حقوق کارمندان دولت می‌شود و این مسئله را نمی‌توان موکول به آینده کرد. دولت برای جبران این کسری اغلب به منابع بانک‌ها چشم می‌دوزد. این امر که به افزایش نقدینگی و خلق پول پرقدرت می‌انجامد در نهایت نرخ تورم را هم افزایش می‌دهد.

تعدیل ساختاری نوسانات را تحمیل کرد

در سال‌های پس از جنگ، هیچ‌گاه افزایش نقدینگی کمتر از ۱۵ درصد در سال نبوده است. این در حالی است که در برنامه اول توسعه که در سال ۶۸ اجرا شد، پیش‌بینی شده بود نرخ افزایش نقدینگی در سال ۷۲ به ۱.۶ درصد برسد اما در عمل نقدینگی ۳۴.۷ درصد رشد کرد. با این حال، بنابر آمارهای رسمی در هیچ سالی نقدینگی کشور به اندازه سال ۹۹ افزایش نداشت. در سال گذشته نقدینگی بیش از ۴۰ درصد رشد کرد که با توجه به کسری بودجه ۵۲ درصدی دولت، قابل پیش‌بینی بود. نخستین دولت پس از جنگ که به ریاست اکبر رفسنجانی تشکیل شده بود، به طور میانگین سالانه افزایش ۲۶.۷ درصدی داشته است. در این مدت نرخ تورم هم با شدت هرچه تمام بالا می‌رفت. بیشترین افزایش نقدینگی در ۸ سال دولت سازندگی در سال ۷۴ رقم خورد. در این سال نقدینگی در حالی ۳۷.۵ درصد افزایش یافت که نرخ تورم هم به ۴۹.۴ درصد رسید.

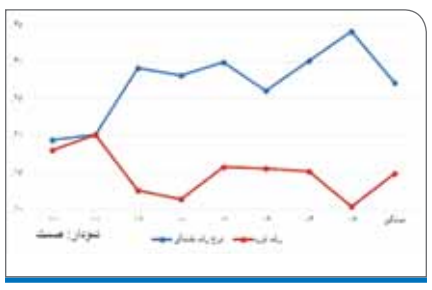
از طرف دیگر نرخ تورم معدل سالانه افزایش نرخ تورم در کشور ۲۵.۲ درصد برآورد شده است. دولت رفسنجانی در حالی کار خود را در سال ۶۹ آغاز کرد که نرخ تورم در آن سال ۹ درصد بود اما در عمل سیاست‌های تعدیل ساختاری به‌سرعت نرخ تورم را چندین و چند برابر کرد و تنها پس از اینکه رئیس دولت تعدیل ساختار را کنار گذاشت نرخ تورم از سال ۷۵ به‌تدریج کاهش یافت.

نقدینگی رشد کرد اما تورم کنترل شد

دوره اصلاحات در حالی آغاز شده بود که یک جناح پس از مدت‌ها دوری از سمت‌های اصلی، با توپ پر وارد میدان انتخابات شد.

آنها منتقد رویه‌ای بودند که در دولت رفسنجانی در پیش گرفته شده بود و از نظر اقتصادی خواهان تقویت تولید، بهبود توزیع ثروت و اشتغالزایی بودند. گرچه تا پیش از آغاز دولت اصلاحات بخشی از نیروهای خط امامی، در عمل به حامیان بازار اقتصاد پیوسته بودند اما برنامه‌ریزی اقتصاد و به‌ویژه سازمان برنامه و بودجه را به محمد ستاری‌فر واگذار کرد. این امر به افزایش انضباط در اقتصاد کشور به‌ویژه در بخش مالی منجر شود. دولت اصلاحات خیلی سریع توانست نرخ تورم را کنترل کند اما هیچ‌گاه به آرزوی خود، یعنی تورم تک‌رقمی را به دست نیاورد اما میانگین تورم ۸ ساله دولت به ۱۴.۹ درصد رسید؛ رقمی که بهترین عملکرد دولت‌های جمهوری اسلامی بوده و بعید به نظر می‌رسد در کوتاه‌مدت هم چنین شرایطی دوباره حاکم شوند. کمترین نرخ تورم به دست آمده در دولت خاتمی به سال آخر برمی‌گردد که به ۱۰.۴ درصد رسید. بالاترین نرخ تورم ایجادشده در این دوره هم در سال ۷۸ با ۲۰.۱ درصد به دست آمد. به این ترتیب در دوران اصلاحات تورم تنها در یک سال به بیش از ۲۰ درصد رسید. در طرف دیگر اما نرخ رشد نقدینگی در این دوران بالاتر از دوره رفسنجانی بود اما نه نرخ تورم به وضعیت اسفناک گذشته دچار شد و هم رشد اقتصادی از ثبات و استمرار بیشتری برخوردار بود. منتقدان نگاه پول‌گرایان به این دوره اشاره می‌کنند و همین تحولات را مصداقی بر باطل بودن نظریه طرف مقابل می‌دانند. در دوران دولت اصلاحات جز در سال ۷۷ که نقدینگی رشد ۱۹.۴ درصدی به دست آمده، هر سال رشد نقدینگی بیش از ۲۰ درصد بود و برای ۳ سال هم شاخص آن از ۳۰ درصد هم گذشت.

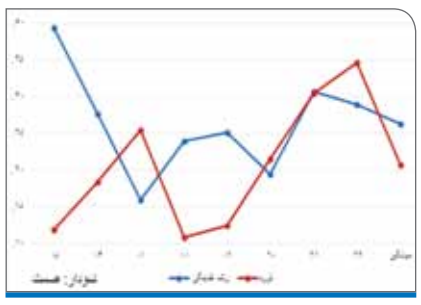

دوره پرنوسان دولت مهرورزی

دولت احمدی‌نژاد در همان آغاز به کار فعالیت‌های خود دومین رکورد بالاترین رشد نقدینگی در سال ۸۵ را ۳۹.۴ درصد از آن خود کرد. این افزایش نقدینگی در آن زمان به تحریم‌ها مربوط نبود چون هنوز محاصره اقتصادی ایران به تصویب شورای امنیت نرسیده بود. با این همه اجرای طرح حمایت از مشاغل کوچک و بازده عاملی بود که تاثیر بزرگی بر نقدینگی در کشور گذاشت.

در زمان احمدی‌نژاد و به‌ویژه در ۶ سال نخست آن دولت با درآمدهای افسانه‌ای نفت مواجه شد. گرچه این درآمدها صرف تولید و بهبود فضای اشتغال در کشور نشد اما دولت توانست با افزایش واردات تا حدودی شتاب قیمت‌ها را کنترل کند. اما از سال ۹۰ با اعمال تحریم‌ها این سیاست دولت دیگر امکان کنترل وضعیت بازارها را نداشت. به همین دلیل در ۲ سال پایانی این دولت نرخ تورم هر سال بیش از ۳۰ درصد شد.

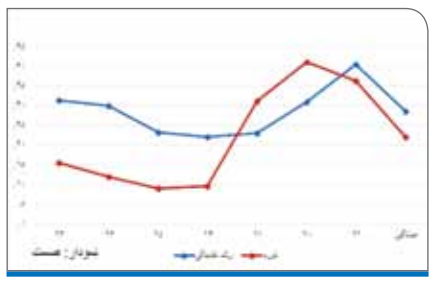
میانگین افزایش نقدینگی در دولت احمدی‌نژاد سالانه ۲۶.۳ درصد بود اما میانگین تورم سالانه ۲۰.۷ درصد بود. البته آمارهای دولت دهم نسبت به دولت نهم افت چشمگیری داشت.

عملکرد متناقض دو دولت روحانی

در هیچ دوره‌ای نقدینگی کشور به اندازه دوره روحانی افزایش پیدا نکرد. جالب اینکه در بخش مهمی از دوران، حداقل ۵ سال ابتدایی، مسعود نیلی جزو مهم‌ترین سیاست‌گذاران اقتصادی کشور بود اما روند افزایش نقدینگی بی‌وقفه ادامه پیدا کرد. در آن دوران به دلیل تورم افسارگسیخته ابتدای دهه ۹۰ دیگر ظرفیتی برای افزایش قیمت‌ها نبود. اما نقدینگی برای کمک به سیستم بانکی رو به رشد بود. در دوره اول دولت روحانی از آنجا که مذاکرات برجام با قوت ادامه داشت، انتظارات تورمی هم کاهش پیدا کرد.

در طرف مقابل نظام بانکی زیانکار شده بود و برای اینکه منابع کافی در سیستم پولی باقی بماند، افزایش نقدینگی در دستور بود. پاشنه آشیل این رویه در آن است که اقتصاد در نخستین واکنش با نوسانات سریعا نقدینگی موجود در بانک‌ها را به بازارهای موازی چون ارز، خودرو و مسکن سرازیر می‌شوند. پس ارزش پول ملی کاهش می‌یابد و سوداگری بیش از پیش سودمند می‌شود. مانند اتفاقی که پس از اعلام خروج امریکا از برجام رخ داد و تقریبا تمام بازارهای ایران توفان تورم را از سر گذراندند. در ۷ سال دولت روحانی نقدینگی به طور میانگین ۲۸.۷ درصد رشد کرد و این در حالی است که در هیچ‌کدام از این سال‌ها نرخ رشد نقدینگی کمتر از ۲۲ درصد نبود. در دوره اول میزان رشد نقدینگی در حالی ۲۶.۶ درصد بود که تورم سالانه ۱۱.۵ درصد بود. در دور دوم اما نقدینگی انباشت‌شده با اعمال تحریم‌ها به بحران دامن زد به نحوی که میانگین افزایش نقدینگی در ۳ سال اخیر به ۳۱.۵ درصد و تورم هم ۳۶.۲ درصد بوده است. باید توجه کرد بانک مرکزی از سال ۹۷ نرخ تورم را اعلام نکرده و ارقام این ۳ سال براساس گزارشات مرکز آمار اخذ شده‌اند. میانگین تورم در ۷ سال روحانی ۱۱.۵ درصد است اما میانگین تورم ۳ سال آخر دولت او ۳ برابر نرخ میانگین بوده است.

جهش فروش، سود و رشد تولید لاستیک بارز در ۴ ماهه ۱۴۰۰

گروه صنعتی بارز(سهامی عام)، از شرکت‌های تابعه شستا، موفق شد در چهارماهه ابتدایی سال ۱۴۰۰ ، با جهش چشمگیر در فروش و سود و نیز رشد در تولید، رکورد جدیدی را به ثبت برساند.

مهدی فکری، مدیرعامل گروه صنعتی بارز(سهامی عام) در ادامه افزود: با لطف الهی، سیاست‌ها و حمایت‌های شستا و نیز زحمات و تلاش‌های کلیه پرسنل گروه، موفق شدیم با جهش ۲۱۵ درصدی، از مرز فروش ۲۲ هزار میلیارد ریال در چهارماهه ابتدایی سال‌جاری عبور کنیم و بالغ بر ۱۸۵۰ میلیارد ریال سود خالص را تاکنون، نصیب سهامداران محترم نماییم.

همچنین با رشد ۳/۲ درصدی در تولید، از مرز تولید ۳۹۰ تن در روز بگذریم.

وی اضافه کرد: در تیرماه ۱۴۰۰، رکورد تولید ماهیانه سی سال اخیر سایت کرمان، با ۸۶۷۷ تن شکسته شد و نسبت به تولید تیرماه سال گذشته، رشد ۳۴/۳درصدی را تجربه کرد.

فکری با اشاره به انتخاب گروه صنعتی بارز به عنوان ریاست انجمن صنفی صنعت تایر ایران در انتخابات خردادماه ۱۴۰۰ گفت: با رای و اعتماد هیات‌مدیره محترم انجمن، گروه صنعتی بارز به مدت دو سال، ریاست انجمن را عهده‌دار شد و زمینه خدمت هرچه بیشتر در این حوزه فراهم آمد.

همچنین شرکت بارز کردستان (از شرکت‌های تابعه گروه صنعتی بارز و شستا) برای اولین‌بار موفق به ورود به هیات‌مدیره انجمن صنفی صنعت تایر ایران گردید.

مدیرعامل این شرکت تابعه شستا افزود: هم اکنون، شرکت گروه صنعتی بارز(سهامی عام) به تنهایی ۴۸ درصد سهم بازار تایر کشور را در اختیار دارد و کامل‌ترین سبد محصولات در بین تایرسازان کشور را تولید می‌کند که بخشی از این سبد، به طور انحصاری فقط در بارز تولید می‌گردد.

محصولات بارز با بالاترین استانداردهای کیفی تولید شده و بالاترین کیفیت‌ها را دارا می‌باشد.

دکتر فکری، ورود محصولات این شرکت تابعه شستا به بورس کالای ایران در اردیبهشت ۱۴۰۰ (برای اولین بار در صنعت تایر کشور) را نتیجه نوع نگاه مدیریت ارشد شستا در راستای شفافیت هرچه بیشتر دانست و این نوع عرضه را، نقطه عطفی در صنعت تایر کشور برشمرد.

در بررسی دستاوردهای شرکت‌های تابعه هلدینگ سیمانی شستا(سیتا) در ۲ سال اخیر مشخص شد

رشد ۴۷۰ درصدی سود خالص در سیمان بجنورد

شرکت سیمان بجنورد از جمله شرکت‌های تابعه شستا در شاخص سود خالص در دو سال اخیر ۴۷۰ درصد رشد داشت و توانست در سال ۹۹ رکورد تولید از بدو تاسیس را بشکند.

به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، سیدحسن معصومی، مدیرعامل شرکت سیمان بجنورد با اشاره به این که افزایش سوددهی و بهبود روند تولید و فروش در سیمان بجنورد به دلیل رهنمودهای مدیران عامل شرکت‌های سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی و سیمان تامین و اتخاذ رویکردهای مناسب است، گفت: در دو سال گذشته شرایط مناسبی برای سیمان بجنورد ایجاد شده که از جمله آنها می‌توان از افزایش ۱۸ درصدی تولید کلینکر نسبت به سال گذشته در راستای جهش تولید و افزایش حاشیه سود عملیاتی از ۳۷ درصد به ۴۱ درصد و حاشیه سود خالص از ۳۵ درصد به ۴۵ درصد نام برد.

معصومی همچنین به کسب عنوان کارفرمای سلامت محور در حوزه مقابله با ویروس کرونا در سطح کشور پرداخت و افزود: کاهش متوسط دوره وصول مطالبات از ۱۱۰ روز به ۴۵ روز و افزایش نرخ بازده دارایی‌ها از ۲۸ درصد در سال ۹۸ به ۴۳درصد در سال ۹۹ از دیگر دستاوردهای دو سال اخیر سیمان بجنورد است.

وی با اشاره به عدم افزایش منطقی قیمت سیمان طی سال‌های گذشته گفت: در شرایطی که قیمت دستوری سیمان در سال‌های گذشته تابع شرایط کلی اقتصاد نبود اما شرکت، موفق به افزایش و بهبود عملکرد شد. دلیل اصلی این مهم ایجاد شفافیت، بهره‌گیری از نیروهای توانمند، متعهد و متخصص و افزایش مهارت سرمایه‌های انسانی با بکارگیری دانش فنی روز دنیا، پاسخگویی به نیازها و انتظارات کلیه ذینفعان، توجه به زنجیره تولید و تحویل سیمان، افزایش کیفیت تولید و فروش، کنترل قیمت تمام‌شده و کاهش ظرفیت بلااستفاده است.

عکس: آیدا فریدی

نقدینگی در خدمت صنعت نیست

پول بی‌برکت

سرمایه‌گذاری نیاز به مشوق دارد

بیشتر مشکلات و چالش‌های اقتصادی کشـور ریشـه در مدیریت داخلـی دارد. چنـد سـالی اسـت کشـور بـا افزایـش نقدینگی سـرگردان مواجه است که این سـرمایه‌ها هر بار سر از بازاری درآورده و منجر به آشفتگی آن شده است.

مخالفان با افزایش نقدینگی در کشـور با اسـتناد به این مسئله، آن را در خدمت تولید و اقتصاد کشور نمی‌دانند و موافقان هم عنـوان می‌کننـد افزایـش نقدینگی بالـذات امری نامیمون نیسـت، بلکه این مدیریت نقدینگی است که آن را کارآمد کرده یا به‌عنوان مخربی در بازارها تعریف می‌کند.

عدم‌ثبات اقتصادی و فرار سرمایه

در ادامه صمت به سراغ یکی از اقتصاددانان رفت و این موضـوع را از نگاه اقتصادی پیگیری کرد. ابراهیم بهادرانی از اقتصاددانـان کشـور دربـاره تاثیر ۳ شـاخص افزایش نقدینگـی، تـورم و تولید بر هم بـه صمت گفت: یکی از بزرگ‌ترین اشـکال‌های تـورم ایجاد عدم‌ثبـات اقتصادی اسـت و به‌طور قطع، یکی از فاکتورهای مهمی که سـبب عدم‌ثبات می‌شود، تورم است.

او ادامه داد: زمانی‌که نرخ تورم به‌گونه‌ای اسـت که این مـاه ۴۰ درصد را نشـان می‌دهد و مـاه دیگر ۴۲ درصد، نمی‌توان انتظار داشـت سـرمایه‌گذار بـرای تولید هزینه کنـد و نقدینگی و پس‌انداز خود را به این سـو حرکت دهد. وی افزود: در چنین شـرایطی که عدم‌ثبـات اقتصادی منجر به رقم بالای تورم شـده سـرمایه‌ها فراری از تولید بوده و باعث می‌شود به سفته‌بازی تن دهند. به‌عنوان مثال، سـود خریدوفروش ارز بیشـتر از بازدهی تولید خواهد بود؛ در نتیجه به‌جای اینکه مردم در تولید سـرمایه‌گذاری کنند که هم اشـتغال ایجاد شـود و هم عرضه افزایش یابد، به‌سـوی بازارهایی بروند که سـود بیشتری دارد. این کارشـناس حوزه اقتصاد تاکید کرد: نتیجه تورم، کاهش سـرمایه‌گذاری است و سـرمایه‌گذاری که کم شود، تولید دچار اشکال می‌شود. اما اینکه تولید بر تورم چه تاثیری می‌گذارد، بستگی به عرضه کالا دارد. افزایش عرضه زمینه رقابت بین تولیدکنندگان را به‌وجود می‌آورد و صادرات را نیز افزایش می‌دهد.

وی یـادآور شـد: افزایش عرضه قیمت‌هـا را کاهـش داده و زمینه کاهش نرخ تورم در اقتصاد می‌شـود. بهادرانی در ادامه با بیان اینکه اگر به تولید توجه نشود، عرضه و صادرات دچار افت می‌شود، گفت: این امر خود منجر به کاهش عرضه ارز می‌شود و زمینه دلالی و سفته‌بازی را به‌وجود می‌آورد.

تولید، شرط کافی نیست

ایـن اقتصـاددان با تاکید بر اینکـه افزایش تولید نرخ تـورم را کاهش می‌دهد امـا نمی‌تواند شـرط کافـی برای کنترل نرخ تـورم و جذب نقدینگی سـرگردان باشـد، گفت: اگر نقدینگی بیشـتر از تولید باشـد، عرضه نمی‌تواند پاسخگو باشد. مجموعه سیاسـت‌ها باید به‌گونه‌ای باشـند که نرخ تورم را پایین نگه دارند. هیچ سیاسـت‌گذاری انتزاعی نمی‌تواند تاثیری در کاهش تورم داشته باشد. وی عنوان کرد: نخست باید به اندازه کافی کالا وجود داشته باشد و تولیدکنندگان در فضایی کامـلا رقابتی فعالیت کنند. زمانی‌که از ظرفیت کامل کارخانه‌ها اسـتفاده شـود، هزینه‌های تولید تعدیل می‌شود و در نتیجه نرخ محصولات نیز کاهش می‌یابد اما با تیراژ تولید به‌تنهایی رشد تورم کنترل نمی‌شود.

این کارشناس حوزه اقتصاد اظهارکرد: میانگین نرخ تورم در جهان زیر ۳ درصد اسـت و کشـور ما هنوز روی خط ۴۰ و ۵۰ درصد سـیر می‌کند. بخشـی از این امـر مربوط به هزینـه مبادلات پولی در زمان تحریم بوده که بالاسـت. اگر ارز به داخل منتقل نشـود، زمینه تولید فراهم نمی‌شـود اما هزینه انتقال ارزها به کشور بالاسـت. او گفت: براساس اعلام مرکز آمار، هزینه انتقال پول به کشور ۲۰ درصد اسـت؛ یعنی نفت فروش رفته اما به‌دلیل قطع بودن مبادلات بانکی ارزها از طریق دلال‌ها منتقل می‌شـود. بهادرانی در پایان گفت: این شـیوه تجارت خود سـبب هدررفت سـرمایه‌های ارزی می‌شـود که آمار ۲۲ تا ۲۲.۵ عدد کمی هم نیست. با این چالش‌ها، نه تولید روند عادی خواهد داشت تا تشویقی برای سرمایه‌گذاری در آن باشـد و نه می‌توان امیدوار بود با این حجم نقدینگی سـرگردان صنعت پویاتر فعالیت داشته باشد.

افزایش نقدینگی کاذب

در ادامه رضا آریاراد از کارشناسان حوزه صنعت درباره افزایش نقدینگـی و تاثیـر آن بر صنعت به صمت گفت: نخسـت باید از افزایـش نقدینگی تعریفی از دید اقتصادی ارائه داد. در شـرایط ایـده‌آل، رشـد نقدینگی با رشـد اقتصادی هماهنگ اسـت. اگر کشـوری مانند چین ۱۰ درصد رشد اقتصادی دارد در نهایت هم نقدینگی بسیار بالایی هر سال برای این کشور متصور است. برای کشور ما هم همین‌گونه بوده و این یک تئوری اقتصادی است.

وی افزود: این یک پایه اقتصادی اسـت؛ یعنی در شرایط عادی افزایش نقدینگی باید برابر با رشد اقتصادی یک کشور باشد. اگر یک کشور رشد اقتصادی داشـته باشد اما نقدینگی نداشته باشـد، فلج می‌شود و امکان رشـد و تولید بـرای آن پیش نخواهد آمد. این کارشـناس حوزه صنعت با بیان اینکه حال در کشـور ایران چه رخ داده اسـت؟ ادامه داد: پرسش این اسـت آیا افزایش نقدینگی کشـور بر پایه رشد اقتصادی بوده است؟ به‌طـور قطـع، نمی‌توان متصور شـد که این حجم از نقدینگی ناشـی از رشـد اقتصادی باشـد، زیرا آمارها نشـان می‌دهد در ۳ سال اخیر، ایران رشـد اقتصادی تجربه نکرده و حتی رشـد منفی در حـوزه اقتصاد ثبت شده است.

دلایل افزایش نقدینگی

آریـاراد عنوان کرد: حـال باید عواملی که باعـث افزایش نقدینگی در کشور شده را پیدا کرد؛ یکی از این عوامل، نوسانات نرخ ارز است. تحریم زمینه‌ساز نوسانات نرخ دلار در بازار شد. محدودیت‌های بین‌المللی منابع و درآمدهای ارزی کشور را محدود کرد؛ در نتیجه دولت در سال گذشته برای جبران کسـری بودجه، بازار سهام را هدف قرار داد و می‌خواست با فروش سـهام به آحاد جامعه بخشی از کسری بودجه را جبران کند. این کارشـناس حوزه صنعت با بیان اینکه بخش عمده‌ای از کسـری بودجه ناشی از اسـتقراض بانک مرکزی و به‌اصطلاح چاپ اسکناس بـود، گفـت: در آن دوره، رئیس وقت بانک مرکزی این امر را بـا این موضوع توجیه کرد که این افزایش نقدینگی مربوط به پول‌های بلوکه شـده و طلب‌های ایران در کشـورهای دیگر اسـت. با اسـتناد به این مسـئله، نقدینگی در کشور افزایش یافت.

وی ادامه داد: بخشـی از انباشـت حجـم نقدینگی که در دست آحاد جامعه اسـت که حجم زیادی بوده به همان اقتصادی عرضه و تقاضا برمی‌گردد. زمانی‌که تولید یعنی عرضه محدود اسـت با توجه به نقدینگـی بـالا در نزد مردم و پس‌انداز آنها، هرچند یک‌بار مانند سـیلی به‌سوی بازاری روانه می‌شود، چراکه با کمبود عرضه آن کالا ارزش کاذب پیدا کرده و محلی برای سـوداگری و سـود بالا می‌شود. به‌این ترتیب هر چنـد وقـت یک‌بار این افزایـش نقدینگی یکی از ایـن بازارها را ملتهب کرده است.

آریـاراد با بیان اینکه این انباشـت نقدینگی جز متلاطـم کردن بازار، عایـدی برای اقتصاد و به‌ویژه صنعت نداشـته، گفت: ایـن نقدینگی در شـرایط ایده‌آل باید در خدمت تولید، بازار مولد و اشتغال پایدار باشد اما در چند سـال اخیر این‌گونه نبوده و شواهد نشان داده این نقدینگی میل بـه بازارهای خودرو، طلا و... پیدا کرده و دلالی را در این بارها رونق داده است. وی یادآور شـد: درحال‌حاضر شاهد ثبات نسبی در بازارها هستیم اما همچنان بحث دلالی و کسب سود و سوداگری در بازار خودرو و سایر کالاهـا وجود دارد که برآیند همان نقدینگی اسـت کـه افزایش بی‌پایه داشته است.

بستر جذب سرمایه

آریاراد با بیان اینکه به‌اصطلاح عامیانه در واقع پول بی‌برکت شـده، در ادامه سـخنان خود خاطرنشان کرد: در شـرایط عادی افزایش نقدینگی باید با رشـد اقتصادی همراه باشد. در مقاله‌ای عنوان کرده‌ام که افزایش نقدینگـی برای صنعت و اقتصاد در صورتی کارآمد اسـت که در خدمت تولید و صنعت باشد.

وی افـزود: برای هدایت سـرمایه به‌سـوی تولید و اینکـه این افزایش نقدینگـی در خدمت صنعت باشـد باید با شـیوه‌های گوناگون جذابیت ایجاد کرد. یکی از محل‌هایی که بسـتر مناسبی برای این امر است، بازار سـرمایه بوده و البته شـرکت‌های صنعتی مانند خودروسازی در کشور. واحدهـای صنعتی با ایجاد جذابیت می‌توانند این نقدینگی را به سـمت خود جذب کنند.

او ادامه داد: پایه آن بازار سرمایه خواهد بود که در این بازار، سرمایه در گردش شـرکت‌های صنعتی شکل می‌گیرد و با آن نقدینگی که به‌دست می‌آورنـد در کار تولید قرار خواهد گرفت. در ادامه هم، سـود حاصل از فعالیت تولیدی به آحاد جامعه‌ای که در این بازار سـرمایه سرمایه‌گذاری کرده‌اند، برمی‌گردد. این کارشـناس صنعتی ادامه داد: این روند شـفاف، قانونمند و کلی اسـت، در غیر این صورت، به‌طور قطع، افزایش نقدینگی در هیچ کشوری نمی‌تواند ایده‌آل باشد.

مدیریت اشتباه

این کارشـناس حوزه صنعت با اشـاره به افزایـش نقدینگی و جبران کسری بودجه، تصریح کرد: افزایش نقدینگی در شرایط ایده‌ال اقتصادی باید برابر با رشد اقتصادی باشد؛ یعنی حجم و گردش مالی هر کشور باید با تولید ناخالص داخلی و رشـد اقتصادی برابری کند. آریاراد گفت: حال اگر در کشور ما این‌گونه نیست باید دنبال دلایل آن بود و می‌توان گفت نتیجه افزایش نقدینگی اگر رشـد اقتصادی نباشـد، تورم افسارگسیخته خواهد بود.

نقدینگی و اماواگرهای تولید

محمدتقـی احمدیـان، عضـو هیات‌علمـی دانشـگاه صنعتی‌شـریف دربـاره مشـکلات نقدینگـی صنایـع و افزایـش نقدینگـی بـه صمت گفـت: دخالـت دولـت در امـر تولید همواره مشکل‌سـاز بوده و بستری برای جذب سـرمایه‌های مردم در این صنایع نبوده است. دولـت باید صنعـت و تولید را بـه حال خود رها کند تا سـود داشته باشـد و به‌این ترتیب زمینه‌ای برای جذب سرمایه‌های سرگردان شود.

این مدرس دانشگاه افزود: وقتی منافع افراد و همچنین صنعتگر تامین نشـود و تولید ضرر داشته باشد، طبیعتا تولید با خطر روبه‌رو خواهد بود. در این شـرایط چگونه افزایش نقدینگـی می‌تواند کمک‌کننده صنعت باشـد؟ بنابراین تولید باید سـودده باشـد تا بستری برای جذب سرمایه‌های خصوصی شود.

عضـو هیات‌علمی دانشـگاه صنعتی‌شـریف ادامه داد: تدابیری باید اندیشیده شود تا تولید در هر بخشـی از صنعت کشـور سودده باشد. اگر مدیریـت و اداره بنگاه تولیدی در دسـت تولیدکننده باشد، می‌تواند برای ادامه فعالیتش برنامه‌ریـزی در حوزه توسـعه، ارتقای فناوری محصولات و ورود به بازار جهانی داشـته باشد تا به‌ایـن ترتیب، مشـکلات نقدینگی آنها هم رفع شود.

احمدیان گفت: برخی صنایع در شرایطی فعالیت دارند که حتی پاسخگوی نیازهای فعلی خود هم نیستند. پس نمی‌تـوان امیدوار بود که انباشـت نقدینگی به این سـو حرکت کند.

نخست باید بستر آن فراهم شود و سپس انتظار داشته باشیم افزایش نقدینگی کمک‌کننده باشد.

سخن پایانی

بنابر این گزارش چون افزایش نقدینگی خارج از شیوه‌های اقتصادی است، نمی‌تواند در خدمت صنعت باشد و هنگامی که عرضه نسبت‌به تقاضا پایین است، این افزایش نقدینگی خود منجر به التهاب بیشتر اقتصاد و آشفتگی بازار می‌شود.

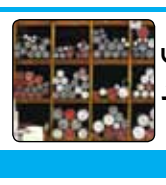
در ادامه، کالاهای با ارزش کاذب محل سرمایه‌گذاری این انباشت نقدینگی شده و این روند مشکلات را افزون‌تـر می‌کند. نقدینگی اگر وارد تولید شـود، در این صورت شـاهد کاهـش عرضه نخواهیم بود و محصولاتی با ارزش کاذب مرکزی برای سوداگری دلال‌ها نمی‌شوند.

مسـعود خوانسـاری، رئیس اتاق بازرگانی تهران در صفحه توییتر خود نوشـته «براسـاس آمار بانک مرکزی میزان نقدینگی از ۳۷۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کرده و نسـبت‌به دو سـال پیش ۲ برابر شده اسـت، اگرچه طی ماه‌های گذشـته نسـبت‌به پیامدهای افزایش نقدینگی بر اقتصاد و تورم هشدار داده شده بود.

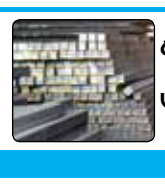
او پیش‌بینی کرده در ماه‌های آینده دولت با تورمی روبه‌رو خواهد شـد که هیچ‌گاه در کشـور تجربه نشده است.

کارشناسـان حوزه صنعت اما معتقدند با مدیریت درسـت در بازار سرمایه و سایر بخش‌ها می‌توان به کمک تولید آمد و با افزایش تولید، رشـد اقتصادی و افزایش نقدینگی واقعی برای هر کشوری رقم زد و شاهد تورم افسارگسیخته نبود.

واسطه‌گری جذاب‌تر از تولید

شمشیر دولبه نقدینگی

در ساختار فعلی نقدینگی به سوی تولید نمی‌رود

دیدگاه فعالان معدنی درباره ورود سرمایه‌های مردمی به بخش معدن

جمع‌سپاری مستلزم بسترسازی است

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: یکی از مشکلات مهمی که فعالیت معادن به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس را متوقف می‌کند، نبود نقدینگی و سرمایه مناسب است. در این زمینه چندی پیش معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت در جلسه کارگروه تامین مالی خبر از هدایت سرمایه‌های خرد مردمی به سمت تولید از طریق تامین مالی جمعی خبر داد. در نگاه نخست به‌نظر می‌رسد این اقدام می‌تواند پاسخگوی نیاز این معادن باشد و آنها را از ورشکستگی برهاند، اما لازم به توجه است که سرمایه‌های مردمی (چه منابع مالی و چه اعتماد آنها به فعالان معدنی) امانتی است که باید در جهت صیانت از آنها تلاش هدفمندی صورت گیرد. درباره ابعاد این اقدام وزارت صنعت، معدن و تجارت و ملاحظاتی که باید در اجرای این طرح در نظر گرفته شود، صمت با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

نبود بستر مناسب سرمایه‌گذاری

تامین مالی جمعی (Crowdfunding) یا در اصطلاح جمع‌سپاری مالی یکی از روش‌های متداول بنگاه‌های اقتصادی برای تامین منابع مالی موردنیازشان است که این اقدام اغلب با جذب سرمایه‌های عمومی صورت می‌پذیرد. کوروش شعبانی، نایب رئیس انجمن مس ایران و رئیس کمیته هماتیت خانه معدن ایران در گفت‌وگو با صمت معادن کشور را یک فضای مناسب برای سرمایه‌گذاری عمومی معرفی کرد و گفت: ایران دارای ذخایر غنی معدنی است و الزام بهره‌وری مناسب از این منابع غیرقابل انکار است، اما برخی معادن بنا به دلایل مختلف اقتصادی، دچار مشکلاتی در فعالیت‌های خود شده‌اند که با تزریق منابع مالی مناسب، گره کار آنها باز خواهد شد نایب رئیس انجمن مس ایران افزود: معادن کشور بستری مناسب برای سرمایه‌گذاری هستند و نباید از این بنگاه‌های مهم اقتصادی غافل شد، اما نباید این موضوع را فراموش کرد که برای ورود سرمایه‌های خرد مردمی به بخش معدن هنوز بستر مناسبی فراهم نشده و بدون در نظر گرفتن زیرساخت‌ها نمی‌توان به سمت اجرایی شدن این طرح حرکت کرد. رئیس کمیته هماتیت خانه معدن ایران با اشاره به اینکه پیش از ترغیب مردم به وارد کردن سرمایه‌های‌شان به بخش معدن، باید تمهیدات مناسبی برای جذب، بهره‌وری مناسب از منابع مالی و ساز کار بازپرداخت آنها اندیشیده شود، افزود: بنا بر نظر کارشناسان اقتصادی، انبوه منابع مالی به هر سمتی که برود، باعث تخریب آن بازار می‌شود. به گفته شعبانی یکی از پیامدهای مثبت جمع‌سپاری سرمایه‌های مردمی جلوگیری از انباشته شدن منابع مالی انبوه در یک بنگاه اقتصادی است، اما باید خاطرنشان کرد هنوز زیرساخت مناسبی برای حضور مردم و ورود سرمایه‌های آنها مهیا نیست؛ به بیانی دیگر، بستر قابل اتکایی وجود ندارد تا افراد بتوانند سرمایه‌های خرد را با اطمینان وارد بخش معدن کنند، به همین دلیل در گام نخست باید این زمینه‌ها فراهم شود و سپس مردم را به سرمایه‌گذاری و ورود به بخش معدن ترغیب و تشویق کنیم.

▣ راهکارهای تامین زیرساخت‌ها

نایب رئیس انجمن مس ایران در ادامه به راه‌حل‌های مهیاسازی شرایط برای ورود سرمایه‌های مردمی اشاره کرد. او در این باره گفت: منظور از تامین زیرساخت، ایجاد شرایط مناسب و فضای امن به‌منظور جلوگیری از رانت برای سرمایه‌های مردمی است، چراکه بدیهی است در صورت جمع‌آوری سرمایه‌های خرد مردمی (که در مجموع مبالغ کلانی را تشکیل می‌دهند) و اختصاص آنها به یک بخش یا نهاد برای متولی شدن احیا و راه‌اندازی معادن کوچک و متوسط، احتمال ایجاد رانت و فساد وجود دارد. رئیس کمیته هماتیت خانه معدن ایران افزود: فضای بازار سرمایه و بورس موجود، جوابگو نیست و باید فضای امن‌تری برای جمع‌آوری منابع مالی سرگردان در جامعه در نظر گرفته شود. وی در ادامه افزود: راه‌حل مناسبی که در ذهن من وجود دارد، آن است که سازمانی شبیه بورس اما به‌طور تخصصی برای معادن کشور ایجاد و در این سازمان، تضمین‌هایی با پشتوانه و قابل اعتماد برای مواد معدنی و معادن ارائه شود. شعبانی گفت: پیشنهاد من به‌عنوان یک فعال معدنی، درگیر شدن صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی و همچنین همکاری با وزارت صنعت، معدن و تجارت است. البته ممکن است سایر فعالان اقتصادی راه‌حل‌های مناسب‌تری در نظر داشته باشند، اما نباید فراموش کرد که با اتخاذ هر راهکاری برای تخصیص سرمایه‌های مردمی، باید تضمین حفاظت از این منابع مالی و بازگشت با سود مناسب نیز ایجاد شود.

ورود معادن راکد به بورس

در همین راستا چندی پیش نمایندگان مجلس شورای اسلامی به وزارت صنعت، معدن و تجارت مجوز دادند تا نسبت به واگذاری مجوزها و معادن تعطیل در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام پروژه از طریق بازار سرمایه اقدام کند. عباسعلی ایروانی، مدیرکل دفتر نظارت بر امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره دلایل و الزامات تدوین طرح واگذاری مجوزها و معادن تعطیل در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت در قالب شرکت‌های سهامی عام پروژه از طریق بازار سرمایه گفت: در کشور دسته‌ای از معادن وجود دارند که بنا بر دلایل مختلفی از جمله مشکلات بازار فروش مواد معدنی مربوطه، کمبود سرمایه، نبود ماشین‌آلات مناسب، مسائل منابع طبیعی و آسیب به محیط‌زیست تعطیل شده‌اند. مدیرکل دفتر نظارت بر امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: راه‌اندازی این معادن مشروط به حل مسائل مذکور است و می‌توان گفت با مدیریت مناسب و وجود منابع مالی، این معادن می‌توانند به چرخه فعالیت بازگردند.

▣ ثبات بازار سرمایه

ایروانی در ادامه ضمن تشریح مزایا و معایب ورود این معادن به بازار سرمایه براساس این طرح، گفت: ورود معادن غیرفعال به بازار سرمایه، منابع مالی موردنیاز بازگشت معادن به چرخه فعالیت را تامین می‌کند؛ به‌ویژه از این طریق کمکی شایان به معادنی خواهد شد که نبود منابع مالی مناسب، علت غیرفعال شدن آنهاست. البته برخی از معادن بنا بر دلایل غیرمالی راکد هستند. وی در ادامه صحبت‌های خود افزود: قابل‌انکار نیست که بنا بر مشکلات متعدد پیش آمده در بازار سرمایه، عده‌ای اعتماد خود را به این بازار از دست داده‌اند. افراد دارای تخصص باید وارد معاملات بورسی شوند و در سال گذشته به‌دلیل حضور افراد نابلد در این بازار، شاهد نوسانات متعدد بودیم. به‌عقیده من در آینده با کاهش نوسانات و مدیریت‌های صحیح، بازار سرمایه به ثبات بیشتری خواهد رسید.

▣ هدایت سرمایه‌های خرد مردمی به سمت تولید

اواسط تیر امسال، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به هدایت سرمایه‌های خرد مردمی به سمت تولید، گفت: تامین مالی جمعی (Crowdfunding) یکی از شیوه‌های نوین تامین مالی بوده و این مدل در دنیا برای سرمایه‌گذاری‌های کوچک متداول است. به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران، سعید زرندی به امضای تفاهمنامه‌ای برای تامین مالی تولید با سرمایه‌های خرد مردمی اشاره کرد و افزود: در برنامه سال ۱۴۰۰ هدایت سرمایه‌های خرد مردمی به سمت تولید از طریق تامین مالی جمعی و استفاده از ماده ۱۱ قانون رفع موانع تولید در دستور کار قرار دارد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در این باره افزود: بخش تولید برای تامین مالی خود می‌تواند از دو روش بازار پول (شبکه بانکی) و ابزارهای بازار سرمایه استفاده کند. وی ادامه داد: تامین مالی بخش تولید از بازار پول از طریق «طرح تام»، طرح رونق تولید، بسته حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی و سایر تسهیلات بانکی انجام می‌شود و در مقابل تامین نقدینگی از بازار سرمایه شامل انتشار انواع اوراق، عرضه سهام، تاسیس شرکت‌های سهامی عام، ایجاد انواع صندوق‌ها، اوراق گام، افزایش سرمایه شرکت‌ها و نیز تامین مالی جمعی است. زرندی اظهار کرد: اکنون با برنامه‌های خود درصدد رونق تامین مالی جمعی برای واحدهای تولیدی هستیم تا این واحدها بتوانند منابع مالی موردنیاز خود را از طریق بازار سرمایه تامین کنند. آماری که اکنون وجود دارد نشان‌دهنده آن است که ۵۷ درصد واحدهای تولیدی (معادل ۴ هزار و ۸۵۲ واحد) به بهره‌برداری رسیده در شهرک‌ها و نواحی صنعتی با مشکل کمبود نقدینگی مواجهند که راهی جز رفع این مشکل از طریق بازار پول یا بازار سرمایه وجود ندارند.

سخن پایانی...

توجه به رونق اقتصادی کشور با تدوین و اجرای طرح‌های توسعه‌ای، می‌تواند زمینه‌ساز آینده‌ای روشن باشد؛ هرچند نباید تامین زیرساخت‌ها و بسترهای لازم برای تحقق اهداف طرح‌ها و دستیابی به رشد را نادیده گرفت.

مناقصه عمومی (فشرده) یک مرحله‌ای

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه زنجان

نوبت اول
شناسه ۱۱۶۸۴۶۱

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه زنجان در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی(فشرده) حجمی زمانی اداره امور انبار نفت شهید تندگویان، خدمات ستاد، نواحی تابعه و سوختگیری هواپیمایی(یکساله) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضا الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ساعت ۱۰ روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۵/۴ می‌باشد.

محل اجرای مناقصه	شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه زنجان
مبلغ برآورد اولیه تقریبی	۱۰۶,۴۹۷,۷۷۳,۵۵۵ ریال
نوع تضمین و مبلغ شرکت در مناقصه	۵,۳۲۴,۸۸۸,۶۷۸ ریال بصورت ضمانت‌نامه بانکی یا واریز نقدی به حساب جاری بانک ملت ۹۲۰۰۰۲۵۱۸۱ به نام شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه زنجان با کد شناسه ۱۱۹۶۴۷۷۳
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت	از ساعت ۱۰ روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۵/۴ تا ساعت ۱۴/۳۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۰/۵/۹
ساعت و تاریخ توضیح اسناد	ساعت ۱۱ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۰/۵/۱۹ در سالن جلسات به آدرس مندرج در بند ۲
مهلت زمانی ارسال پیشنهاد	ساعت ۱۰ روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۵/۲۴
زمان بازگشایی پاکت ها	ساعت ۱۱ روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۰/۵/۲۴
شرایط متقاضیان شرکت در مناقصه شرکت‌ها و رستوران داران	۱-ارائه گواهی صلاحیت ایمنی پیمانکاران از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ۲-احراز امتیاز قابل قبول (حداقل ۶۰) بر اساس معیارهای ارزیابی توانمندی بهداشتی، ایمنی و زیست‌محیطی HSE ۳-احراز امتیاز حداقل ۶۰ ارزیابی کیفی ۴-مستندات ارائه شده باید اصل و یا برابر اصل باشند ۵-ارائه کد اقتصادی – کد ثبت در پایگاه اطلاع‌رسانی مناقصات کشور الزامی است ۶-داشتن ظرفیت کاری ۷-ارائه گواهینامه صلاحیت کار از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان در سال ۱۳۹۸ و یا رتبه ۵ در رشته ابنیه از سازمان برنامه و بودجه کشور ۸- درج امضاء الکترونیکی ذیل اسناد بارگذاری شده توسط مناقصه گران الزامی می‌باشد

۱- اسناد مناقصه و شرایط عمومی پیمان در دو سایت iets.mporg.ir و monaghese.niopdc.ir قابل دسترس و مطالعه جهت آگاهی از شرایط قرارداد می‌باشد.

۲- اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت، آدرس: زنجان میدان آزادی خیابان شرکت نفت، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه زنجان، واحد امورحقوقی و پیمان‌ها (آقای محمد هادی کردلو)، تلفن: ۳۳۰۴۸۱۵۱-۰۲۴

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷-۰۲۱ و ۸۵۱۹۳۷۶۸-۰۲۱

اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه setadiran.ir بخش " ثبت‌نام/ پروفایل تأمین‌کننده/ مناقصه‌گر" موجود است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۰۲ روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه زنجان

«آگهی فراخوان»

نوبت دوم

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان (سهامی خاص)
با اطمینان بسازید

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد
۱	مناقصه	۱۴۰۰۰۱۹۷۰	خرید ۴۰۰ عدد ورق بستر شانه‌ای	۱۴۰۰/۰۵/۱۶
۲	مناقصه	۳۹۲۳۱	اجرای عملیات پشتیبانی ساخت قطعات و تجهیزات مکانیکی کارخانه	۱۴۰۰/۰۵/۱۰
۳	مناقصه	۹۹۰۱۰۹۶	خرید ۹ عدد دستگاه تنفسی با متعلقات و کپسول	۱۴۰۰/۰۵/۰۱
۴	تمدید مناقصه	۹۹۰۳۸۸۹	یک ردیف بالک جرثقیل	۱۴۰۰/۰۵/۰۴
۵	تمدید مناقصه	۹۹۰۲۳۳۹	هشت ردیف قطعات راپید	۱۴۰۰/۰۵/۰۴
۶	مناقصه	۹۹۰۴۱۰۶	دو ردیف قاب درب باطری	۱۴۰۰/۰۵/۱۲
۷	مناقصه	۱۴۰۰۰۶۹۳	۱۴ ردیف رولیک هادی	۱۴۰۰/۰۵/۱۶

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

▣ سایر موارد:

۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲-جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۰۴ روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان

خبر

ورق خودرو پیشگام در سرمایه‌گذاری

شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری از جمله مجموعه‌های پویایی است که در تولید خوشنام، در توسعه همگام شده و اینک در سرمایه‌گذاری پیشگام صنعت این استان شده است. به گزارش روابط‌عمومی شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری، وحید میرزایی در حاشیه بازدید تیم این شرکت از چند طرح و پروژه با هدف سرمایه‌گذاری این مجموعه در آنها گفت: شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری در حوزه سرمایه‌گذاری در حال برنامه‌ریزی جامع است و با تشکیل تیم و حرکت میدانی، بر پایه قواعد جاری این عرصه اهداف مهمی را در تامین منابع مالی از باب سرمایه‌گذاری در پروژه‌های سودآور برای افزایش ثروت سهامداران، ارزش شرکت و درآمد کارکنان در دستور کار دارد.

مدیرعامل شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری در ادامه افزود: در دنیای تجارت کنونی، شرکت‌ها برای حل مشکلات اقتصادی خود نیازمند راهکارهای مناسب برای استفاده بهتر از منابع خود هستند. یکی از راهکارهای مهم، بسط و توسعه سرمایه‌گذاری است که اهمیت سرمایه‌گذاری و ثبات محیط سرمایه‌گذاری برای توسعه و رشد اقتصادی بر کسی پوشیده نیست و بی‌توجهی به آن به افول اقتصاد منجر می‌شود و در بلندمدت رفاه عمومی و توسعه تولید را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

وی اظهار کرد: در گام نخست در شرکت ورق خودرو چهارمحال و بختیاری سعی کردیم در تولید خوشنام باشیم که به لطف پروردگار رکوردهای خوبی به ثبت رسید. در گام بعدی توسعه در اولویت قرار گرفته است و همگام شدیم تا دستاوردهای مطلوبی کسب و به‌زودی رونمایی شود.

اینک بر آنیم در سرمایه‌گذاری پیشگام شویم تا صنعت این استان محروم اما برخوردار از ظرفیت‌های بالقوه بی‌پایان، زمینه‌ساز آینده‌ای درخشان شود.

در گفت‌وگو با فعالان صنعت فولاد مطرح شد

واسطه‌گری جذاب‌تر از تولید

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

طی سال‌های اخیر بارها از رشد نقدینگی به‌عنوان عاملی منفی در اقتصاد کشور یاد شده است که تاثیر منفی بسزایی بر روند تولید دارد. این رشد نقدینگی عموما با تورم همراه می‌شود و ارزش پول ملی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. در چنین شرایطی مردم و صاحبان سرمایه با هدف از دست نرفتن ارزش دارایی‌های خود یا با هدف کسب سودهای قابل‌توجه اقدام به خرید و فروش کالاهای واسطه‌ای با هدف کسب بیشترین درآمد در کوتاه‌ترین زمان ممکن می‌کنند. این دست اقدامات همچون تیشه بر ریشه اقتصاد کشور زده می‌شود. با وجود این، برخی فعالان اقتصاد اعتقاد دارند می‌توان این نقدینگی را به مسیر صحیح یعنی تولید وارد کرد و از آن بهره گرفت.

عکس: صمت

تولید سودده نیست

انوش رحام

اکبر فرضی مولان

آنوش رحام دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: افزایش نقدینگی زمینه تلاطم در برخی از بازارها را فراهم می‌کند. اما اساسا هدایت این نقدینگی سرگردان به سمت تولید، ممکن به نظر نمی‌رسد چراکه صاحبان نقدینگی در بازارهای زودبازده به دنبال کسب سود قابل‌توجه هستند. درنتیجه امکان جذب این سرمایه به تولید وجود ندارد مگر در قالب اعتباری که به واحدهای تولیدی اعطا شود. وی در ادامه افزود: در مواردی شاهد هستیم از فولاد با عنوان کالای سرمایه‌ای یاد می‌شود؛ بدین معنی که این محصولات از ماندگاری بالایی برخوردار هستند و فسادپذیر نیز نیستند؛ بنابراین می‌توانند به‌عنوان کالایی سرمایه‌ای و با قابلیت احتکار شناخته شوند. اما این سناریو واقعی نیست چراکه تجربه چنین موضوعی در بازار فولاد فراگیر نیست. رحام گفت: دلیل اصلی آنکه بهای فولاد متناسب با رشد نقدینگی در کشور بالا رفت، فرمول تعیین بهای این محصول است. درواقع بهای فولاد به نرخ ارز گره خورده است. همین موضوع نیز موجب شد اثرات کم‌ارزش شدن نرخ ریال خود را بر بازار فولاد نیز نشان دهد. بنابراین اینکه تصور کنیم نقدینگی سرگردان وارد بازار فولاد شده و آن را بر هم زده اشتباه است. علت اصلی بر هم خوردن بازار فولاد، دخالت‌های دستوری سیاست‌گذاران است. این دخالت‌ها زمینه کمبود را در بازارهای مختلف فراهم می‌کند. در چنین شرایطی تولیدکنندگان در حلقه‌های پایین‌دستی نیز از تامین مواد اولیه مورد نیاز خود برای تولید بازمی‌مانند و مسیر ارزش‌آفرینی دشوار می‌شود؛ یعنی سوددهی کاذب و سوداگری مانع توسعه تولید در واحدهای پایین‌دستی می‌شود. بهترین راهکار برای رفع این چالش نیز ایجاد بستری قابل کنترل و نظارت است. دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی خاطرنشان کرد: آنچه سیاست‌گذاران و دولتمردان از آن با عنوان هدایت نقدینگی به سمت تولید یاد می‌کنند، خطای محاسباتی است. حتی ورود نقدینگی به بازارهای مالی همچون بازار سرمایه نیز عوارضی را به همراه دارد؛ کما اینکه تجربه ۲ سال گذشته و تشویق مردم برای ورود پول خود به بازار بورس آن را تصدیق می‌کند. بدون تردید بورس محل مناسبی برای جذب سرمایه و توسعه تولید است اما هجوم یکباره همین سرمایه‌ها به بورس نیز به دلیل آنکه تولید بازدهی مناسبی را در کشور ما ندارد؛ پس از مدتی صاحبان سرمایه را با چالش روبه‌رو می‌کند. درواقع سود مورد انتظار صاحبان سرمایه تامین نمی‌شود. وی افزود: نرخ بهره بانکی در کشور ما به قدری جذاب است که کمتر نقدینگی ریسک تولید را می‌پذیرد. توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که فعالیت‌های تولیدی در کشور ما با ریسک قابل توجهی همراه هستند؛ در همین حال حاشیه سود محدودی نیز دارد. این فعال صنعت فولاد در پایان خاطرنشان کرد: متاسفانه سیاست‌های پولی در کشور به گونه‌ای است که با ایجاد موج‌های تورمی انگیزه برای ایجاد بازارسازی و سوداگری کاذب فراهم می‌شود. این چالش روند تولید و فعالیت در حوزه‌های مختلف را تحت تاثیر قرار داده است.

سرمایه سرگردان جذب بازار فولاد شد

اکبر فرضی مولان، کارشناس صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: اقتصاد ایران از یک سو بار کود و از سوی دیگر با تورم همراه است. در این سال‌ها تلاش شده با تشدید تورم به برون‌رفت از رکود کمک و در ادامه زمینه کاهش تورم را فراهم کرد. در همین حال در سایه رشد نقدینگی با چالش کاهش ارزش پول ملی روبه‌رو شدیم؛ هرچند از این چالش برای رشد صادرات و و رونق فروش خارجی و به دنبال آن افزایش تولید بهره گرفته شد.

وی در ادامه افزود: افزایش نقدینگی که در اختیار مردم قرار دارد؛ در راستای سیاست‌های پولی و مالی دولت حاصل شده است. اما جذب این نقدینگی بر تولید یا واسطه‌گری اهمیت دارد و اثرات متفاوتی را بر اقتصاد وارد می‌کند. ما در کشور شاهد نقدینگی سرگردانی هستیم که جذب بازارهای مختلف مسکن، دلار و... می‌شود. مردم نگران سرمایه خود هستند و در تلاش هستند با خرید و فروش این محصولات سرمایه‌ای ارزش پول خود را حفظ کنند. بنابراین دولت‌ها باید به گونه‌ای عمل کنند که اعتماد مردم جلب و زمینه جذب این سرمایه به بخش تولید فراهم شود. در همین حال باید تاکید کرد جذب سرمایه به تولید نیاز به الزاماتی دارد؛ یعنی چنانچه شرایط کسب‌وکار و صادرات رونق یابد. می‌توان از این شرایط به بهترین نحو استفاده کرد. تسهیل شرایط صادرات و فروش محصولات در بازار بین‌المللی یکی از مهم‌ترین مسائلی است که رونق تولید را تسهیل می‌کند. اما متاسفانه نه‌تنها اقدام مثبتی در این حوزه اجرایی نمی‌شود بلکه با گذشت ۴ ماه از سال همچنان در حوزه ارزش‌گذاری گمرکی محصولات فولادی با چالش‌های جدی روبرو هستیم. تولید و شروع فعالیت در ایران به کسب انواع مجوزهای مختلف بستگی دارد. در همین حال باید انواع زیرساخت‌های لازم برای کسب‌وکارها فراهم شود؛ یعنی درمجموع می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که تولید در ایران با چالش‌های جدی همراه است.

سخن پایانی

طی سال‌های گذشته همپای رشد نقدینگی در کشور بر قیمت آهن‌آلات نیز افزوده شده است. برخی فعالان اقتصاد معتقد هستند در چنین فضایی فولاد نیز به‌واسطه ماندگاری بالایی که دارد به کالایی سرمایه‌ای بدل شده است. اما عده‌ای دیگر ضمن رد این ادعا معتقد هستند رشد قیمت فولاد و محصولات فولادی به افزایش نرخ دلار گره خورده است. درواقع ارز نقش کالای سرمایه‌ای را دارد و اثرات رشد آن بر بازار محصولات فولادی نیز نمایان می‌شود. هرکدام از ۲ مورد یادشده که باشد انتظار می‌رود زمینه رفع این چالش فراهم شود.

با مدیریت مهندس منصور شریف محقق شد

شکوفایی شرکت زغالسنگ البرز شرقی طی ۴ سال

زغالسنگ البرز شرقی در اوج مشکلات و تحریم‌ها در چهار سال اخیر نه تنها اشتغال نزدیک به یک هزار نفری خود را حفظ کرد بلکه امروز میزان اشتغال شرکت با مدیریت جهادی مهندس شریف دو برابر شد و تولید کنسانتره شرکت نیز به سه برابر افزایش یافته است.

البرز شرقی با بیش از نیم قرن سابقه تولیدی عنوان بزرگترین اشتغال استان سمنان را دارد اما در سال‌های اخیر با مشکلات عدیده‌ای روبرو شد که آن‌را تا ورطه ورشکستی سوق داد، شرکتی که شاید اگر نگاه جهادی منصور شریف نبود، شاهد تعطیلی البرز شرقی از همان سال‌های ۹۶ و ۹۷ بودیم.

آیین تکریم و تودیع منصور شریف مدیر عامل شرکت زغالسنگ البرز شرقی و معارفه بابک براتی مدیرعامل جدید البرز شرقی روز سه‌شنبه ۲۹ تیر با حضور جمعی از مدیران و پرسنل در تالار آمفی‌تاتر این شرکت برگزار شد، مهندس منصور شریف به افتخار بازنشستگی نائل و بابک براتی به جای منصور شریف از سوی هیأت‌مدیره ذوب‌آهن اصفهان حکم انتصاب گرفت تا رویه مدیریت جهادی شرکت با حضور مدیری جوان تداوم یابد.

ابتدا منصور شریف طی سخنانی اظهار داشت ۴۸ ماه قبل زمانی که مدیریت شرکت البرز شرقی را عهده‌دار شدم، مصادف با میلاد کریم اهل بیت امام حسن مجتبی بود و من از ایشان یاری جسته و نذر کردم که به حمد الهی توانستم با صبوری و برنامه و همدلی با پرسنل و مدنظر قرار دادن ۴ خصلت: صداقت، صراحت، احترام و اختیار شرکت را از بحران نجات دهم.

وی با ارائه گزارش عملکرد شرکت در بازه زمانی چهار سال اخیر گفت شرکت زغالسنگ البرز شرقی به‌عنوان بزرگترین فرصت اشتغال استان سمنان و بزرگترین معدنکار گلستان، بزرگترین تولیدکننده کنسانتره‌سازی منطقه و نیز سومین تولیدکننده کنسانتره کک زغال در سطح کشور محسوب می‌شود.

شریف با بیان اینکه محدوده معادن این شرکت از طرزه دامغان تا جنوب مینودشت گلستان شامل معادن کلاریز، زریاب، طرزه، برناکی و سرتخت و... است، ابراز کرد: معدن تخت تنها در یک بلوک با ظرفیت ۳۰۰هزار تن در سال فعالیت دارد که به دنبال مجوز فاز دوم و سوم این معدن نیز با ظرفیت هفت میلیون تن هستیم که می‌تواند زغال‌سنگ مورد نیاز شرکت را تأمین کند.

مدیرعامل سابق البرز شرقی با بیان اینکه در مقطع سال ۹۶ شرکت بدهی بسیاری داشت که مهمترین آنها به دولت و ذوب آهن، دارایی، مالیات و ... بود که در نخستین اقدام، تصفیه بدهی و انتقال ۱۰۰ درصد شرکت به ذوب‌آهن اصفهان انجام شد، وی گفت: شرکت در آن مقطع در زمره زیان دهها محسوب می‌شد و قرار بود توسط سازمان خصوصی‌سازی به ذوب‌آهن اصفهان منتقل شود اما این انتقال با مشکل روبرو شده بود.

منصور شریف با بیان اینکه حقوق معوقه کارکنان امانی و پیمانی و همچنین بدهی به تأمین‌کنندگان بخش خصوصی معدن که نزدیک به دو و نیم سال معوق شده بود از دیگر مشکلات البرز شرقی در مقطع سال ۹۶ بود، گفت: بدهی به ایمیدرو، تولید زیر ۷۰۰ هزار تن، اختلاف در مالکیت زمین با شهرداری شاهرود و... از دیگر مشکلاتی بود که قبل از توافق با ذوب‌آهن و رفع مشکلات شرکت را در برزخ فرو برده بود.

وی با بیان اینکه تصفیه بدهکاری‌ها، برون‌سپاری، بدهی کارگران و بازنشستگان، انضباط کاری، و... از دیگر اقداماتی بود که در این سال‌ها انجام شد، گفت: در بازه زمانی ۹۶ تا کنون تولیدات شرکت رشد سه برابری داشت و از متوسط هفت هزار تن در سال به میانگین ۱۸ هزار تن در ماه افزایش یافت و در مقطعی حتی رکورد ۲۱هزار تن در ماه نیز شکسته شد.

مدیرعامل سابق البرز شرقی با بیان اینکه یکی از اقدامات صورت گرفته در سال‌های اخیر ارتقای ایمنی کارگران در شرکت بوده است، تاکید داشت: واحد ایمنی البرز شرقی ۸۰ کارمند و کارگر دارد که هیچ واحد معدنی در استان وجود ندارد که این میزان کارمند در تمام مجموعه خود داشته باشد و لذا این امر نشان می‌دهد که حساسیت نسبت به ایمنی ارتقا یافته و این در حالی است که مشکلاتی مانند گرانی تجهیزات پدید آمده است برای مثال کپسول خود نجات که روزگاری ۵۰۰ هزار تومان بود امروز به بیش از پنج میلیون و هشت میلیون تومان افزایش قیمت داشته است اما با همه این احوال تمام کارگران بدون این تجهیزات اصلاً کارگری به معدن راه داده نمی‌شود.

منصور شریف با بیان اینکه علی رغم تعطیلی‌ها به دلیل کاهش مصرف برق، محدودیت‌ها، کرونا و... سالانه ۱۶ میلیون و ۱۳۰هزار تن خرید زغال سنگ خام در سال اخیر داشته‌ایم که نسبت به مدت مشابه قبل از آن ۱۵۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد از سوی دیگر تولید کنسانتره در این شرکت در سال گذشته با رکورد ۲۱هزار تن در ماه روبرو شد که نشان از توانمندی‌های شرکت دارد.

وی با بیان اینکه دیگر اقدام انجام شده در شرکت ارتقای کیفیت زغال در مرکز زغالشویی شرکت است، گفت: به‌روزرسانی و تجهیزات ارتقا یافته در سال‌های اخیر سبب شده تا بتوانیم راندمان تولید را افزایش دهیم از سوی دیگر به روز کردن حقوق پرسنل در شش ماهه سال ۹۷ به میزان ۱۰ ماه حقوق معوقه از دیگر اقدامات شرکت در سال‌های اخیر است این شرکت همچنین توانست در سال ۹۶ حقوق بازنشستگان را نیز تصفیه و نه تنها پرسنل ۹۰۰ نفری خود را حفظ کرد بلکه تعداد شاغلان شرکت در سال جاری به دو هزار نفر نیز افزایش یافته است.

مدیرعامل سابق البرز شرقی با بیان اینکه پرداخت ۵۴ میلیارد تومان به سازمان خصوصی‌سازی و ۹ میلیارد تومان به سازمان مالیاتی که سبب بخشودگی ۱۰ میلیارد تومانی و کاهش هشت میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان بدهی حساب رسی تأمین اجتماعی شد از دیگر اقدامات شرکت در سال‌های اخیر بوده است عواملی که سبب شده بود تا شرکت تا مرز ورشکستگی پیش برود. شریف با بیان اینکه ۷۰ میلیارد تومان بدهی شرکت‌های دولتی و یک میلیارد تومان بدهی صندوق بازنشستگی از سوی البرز شرقی در این سال‌های اخیر پرداخت شده است، بیان داشت: کاهش پنج میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومانی جرایم بدهی به سازمان خصوصی‌سازی نیز با تلاش مستمر انجام شد تا جایی که تراز منفی ۸۰ میلیارد تومان سال ۹۵ به مثبت ۶۰ میلیارد تومان سال گذشته تغییر کرده است.

وی از بخشودگی ۲۱ میلیارد تومان بدهی دارایی و تأمین اجتماعی که رقم قابل توجهی نیز بود در سال‌های اخیر خبر داد و افزود: برنامه امسال تولید ۲۸ هزار تن ماهانه و ۳۳۶ هزار تن سالانه کک ذوب آهن اصفهان و همچنین خرید ماهانه ۱۰ هزار تن و تولید ۲۴۰ هزار تن زغال سنگ در کنار حفظ ماهانه ۲۰ هزار تن تولید هدف گذاری شده است.

* حجت‌الاسلام عباس امینی امام جمعه شاهرود با بیان اینکه شرکت البرز شرقی یک شهید تفحص، دو شهید مدافع حرم، ۵۰۰ رزمنده و ۱۹۵ شهید را تقدیم انقلاب اسلامی کرده است، گفت: این شرکت در اقدامات خودش پیوست‌های خوب فرهنگی و اجتماعی را لحاظ کرده و اقداماتی داشته که برای مردم ما ارزشمند بوده است.

امام جمعه شاهرود با بیان اینکه البرز شرقی همواره منشأ برکات و خدمات خوبی بوده است، افزود: این شرکت در سال‌های اخیر دارای مشکلات عدیده‌ای بود که خوشبختانه مدیریت و همچنین پیگیری‌های نماینده وقت شاهرود و میامی در مجلس و مسئولان دولتی سبب شد تا بتوانیم شاهد ارتقای این شرکت باشیم.

* نماینده سابق مجلس شورای اسلامی نیز در این مراسم با اشاره به بروز مشکلات عدیده در شرکت البرز شرقی طی سال‌های اخیر و عبور از پیچ و خم‌های بزرگ توسط مدیریت آن، گفت: این شرکت بنا به قانون باید به بخش خصوصی واگذار می‌شد از سویی از دولت جدا و ذوب‌آهن نیز به دلیل زیان‌ده بودن زیر بار تحویل آن نمی‌رفت در نتیجه و سناریو را دنبال کردیم نخست بازگشت آن به دولت بود که با مخالفت شدید دولت قرار گرفت و اعلام شد این کار خلاف قانون است در نتیجه سناریوی دوم یعنی مجاب کردن اصفهانی‌ها برای نگه داشتن شرکت مطرح شد که نشست‌های بسیاری در این زمینه برگزار شد.

سیدحسن حسینی شاهرودی با بیان اینکه تصمیمات غلط و نابجا و بعضاً خیانت کارانه برخی کار را به جایی رسانده بود که این شرکت در آستانه تعطیلی قرار داشت. وی افزود: مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان اعلام می‌داشت که ماهانه پنج میلیارد تومان را بابت شرکت ورشکسته نمی‌تواند هزینه کند که البته در آن مقطع حق داشت اما از سوی دیگر ما هم نمی‌خواستیم که این شرکت با سابقه ۷۰ ساله را از دست بدهیم در نتیجه پیگیری‌ها برای رفع مشکلات شرکت به صورت جدی آغاز شد زیرا دغدغه بسیاری از مردم شهرستان شاهرود و شهرستان‌های دیگر مانند آزادشهر و دامغان و... بود.

وی با بیان اینکه بازگشت شرکت به دولت نه تنها عملی نبود بلکه خسارت ۶۲ میلیارد تومانی را نیز باید به سازمان خصوصی سازی متحمل می‌شدیم که فقط دو میلیارد تومان آن پرداخت شده بود، افزود: در نهایت شهرداری شاهرود نسبت به خرید زمان البرز شرقی اقدام کرد و قرار شد که شهرداری دو قسط ۳۵ میلیارد تومان را از پول مردم پرداخت کند که یک قسط پرداخت و قسط دوم به دلیل تعویق شدن به ۸۲ میلیارد تومان افزایش یافت در ابتدا شورای شهر اعلام داشت که وام ۷۰ میلیارد تومانی دریافت شود که ۵۰ میلیارد تومان سود داشت و این امر واقعاً ضرر بزرگی به شهر می‌زد و در واقع در چنین شرایطی شرکت البرز شرقی قرار داشت.

نماینده مجلس دهم از حوزه انتخابیه شاهرود و میامی گفت: ۸۴ میلیارد تومان بدهی شهرداری با مطالبات تأمین اجتماعی طی نشست‌ها و پیگیری‌های بسیاری با حضور وزرای تأمین اجتماعی، صمت و سازمان خصوصی سازی و ... تهاتر شد و بدهی البرز شرقی که به ۱۰۰ میلیارد تومان رسیده و به سازمان‌های مختلفی شامل ۶۲ میلیارد تومان فقط سازمان خصوصی سازی بود تهاتر شد و بار سنگینی از دوش شرکت برداشته شد و حتی معتقد هستیم که اگر کار زودتر از سوی شهرداری پیگیری می‌شد حتی قسط ۳۵ میلیارد تومانی اول را هم می‌توانستیم تهاتر کنیم و شهرداری آن را نپردازد.

حسن روشنایی رئیس اتحادیه کارگری البرز شرقی به عنوان دیگر سخنران این مراسم، با بیان اینکه البرز شرقی دارای کارنامه‌ای درخشان در سال‌های اخیر از دهه ۳۰ و ۴۰ تا کنون بوده است، گفت: توجه به زندگی پرسنل و تعداد زیادی کارگر امانی و پیمانی و بازنشستگان یکی از ویژگی‌های مدیریت سال‌های اخیر شرکت محسوب می‌شود. روشنایی با بیان اینکه خانواده البرز شرقی نقش بسزایی در توسعه اقتصادی دارد، ابراز کرد: عملکرد خوب شرکت در سال‌های اخیر سبب شد تا شرکتی که تا حد ورشکستگی پیش رفته بود امروز خوشبختانه شخصیت خود را دوباره بازیابد و به لطف خداوند امروز مشکلات در زمینه‌های کارگری به کمترین میزان رسیده است.

وی با بیان اینکه سه برابر شدن تولید و دوبرابر شدن میزان کارگران و پرسنل شرکت در سال‌های اخیر نشان‌دهنده نگاه دلسوزانه و مدیریت صحیحی است که شرکت البرز شرقی در سال‌های داشته است، بیان داشت: ارتباط و تعامل با مسئولان عالی رتبه استانی و کشوری و اقدام جدی از سوی مسئولان وقت شرکت و شهرستان شاهرود سبب شد تا بتوانیم شاهد ارتقای شرکت باشیم.

طاهری عضو هیات‌مدیره البرز شرقی نیز در سخنانی کوتاه از عیدی شرکت البرز شرقی به پرسنل امانی و پیمانی خود در ده ولایت، عید غدیر و عید سعید قربان خبر داد و گفت: میزان نیم الی ده میلیون ریال پاداش به مناسبت این اعیاد سعید به حساب کارکنان و پرسنل و کارگران شرکت البرز شرقی در این ایام به صورت عیدی پرداخت و این امر از مصوبات آخرین جلسه هیات‌مدیره بوده است. عضو هیات‌مدیره ذوب‌آهن اصفهان نیز در این مراسم با بیان اینکه اغلب شرکت‌های فولادی کشور که سالانه یک و نیم ملیون تن تولید فولاد را در ایران اسلامی برعهده دارند توسط افرادی اداره می‌شوند که از مجموعه ذوب‌آهن تربیت، رشد و معرفی شده‌اند، گفت: این امر نشان از توانمندی‌های شرکت ذوب‌آهن در سراسر کشور دارد.

مرتضی یزدخواستی با بیان اینکه مجموعه ذوب‌آهن یک دانشگاه مدیریت‌ساز است، ابراز کرد: هر کجا که کشور به مدیران توانمند نیاز داشته این شرکت به کمک آمده و مشکلات در کمترین زمان ممکن رفع شده است و این نشان از فرهنگ مدیریت‌پروری در مجموعه دارد مجموعه‌ای که اکثر مدیران آن کسانی هستند که پدران خودشان از ذوب‌آهنی‌ها بوده و با زندگی کارگری مأنوس هستند و آن را درک می‌کنند. وی با بیان اینکه ذوب‌آهن اصفهان با ۴۵ شرکتی که از یک درصد تا ۱۰۰ درصد مالکیت آن را دارد همواره سعی داشته تا با مدیران توانمند مدیریت شود، ابراز کرد: انتخاب مدیری توانمند برای مجموعه البرز شرقی از تأمین‌کنندگان کک مورد نیاز البرز شرقی انتخاب شود.

این عضو هیات‌مدیره ذوب‌آهن اصفهان ادامه داد: شرکت البرز شرقی در سال‌های گذشته به دلیل زیان‌ده بودن تحت لوای قانون ماده ۱۴۱ قرار گرفت و اگر سوددهی شرکت که امسال محقق شده دو سال دیگر تداوم داشته باشد می‌توان شاد عرضه سهام آن در فرابورس و بورس بود که در تأمین نقدینگی شرکت و سامان دادن به شرایط آن بسیار مؤثر باشد ماده قانونی که اجازه می‌دهد شرکت‌ها پس از سه سال سوددهی در بورس عرضه شوند و این اتفاق میمون قطعاً با تداوم روند مدیریتی کنونی رخ خواهد داد.

بابک براتی مدیر جدید البرز شرقی در سخنانی کوتاه ضمن تقدیر از اقدامات شایسته مدیریت سابق شرکت در تبدیل این شرکت زیان‌ده به یک شرکت سودده و رفع مشکلات، گفت: ارتقای تولید و تداوم روند رو به فزونی شرکت در زمره اقدامات آتی در مدیریت البرز شرقی خواهد بود.

در این مراسم ضمن تقدیر از منصور شریف مدیرعامل سابق البرز شرقی که شهریورماه ۱۴۰۰ به افتخار بازنشستگی نائل می‌شود، بابک براتی به عنوان مدیرعامل جدید البرز شرقی انتخاب شد، وی در سوابق خود مسئولیت تأمین و خرید ذوب‌آهن اصفهان را عهده‌دار بوده است.

گسترش تجارت
دوشنبه
۴ مرداد ۱۴۰۰
۱۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۲
۲۶ ژوئیه ۲۰۲۱
شماره ۱۸۴۷
پیاپی ۳۱۶۵
www.Tejaratdaily.com

باید به فکر تعمیق تولید داخل باشیم

ایران فعالان صنعت نمایشگاهی جهان را متعجب کرد

بررسی دستور العمل مدیریت تقاضای محصولات پتروشیمی

زشت و زیبای رشد نقدینگی در تجارت کشور بررسی شد

سیلی نقدینگی به تجارت

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

افزایش نقدینگی همواره یکی از چالش‌های مورد توجه کارشناسان اقتصاد در کشور بوده که طی سال‌های اخیر بیش از هر زمان دیگری اقتصاد کشور را زیر فشار قرار داده است. نرخ رشد نقدینگی در کشور همواره ارقامی فراتر از تصور را پیش‌روی کارشناسان اقتصاد کشور قرار داده است؛ ارقامی که پیامد حضور آنها در اقتصاد کشور باعث آسیب به همه ارکان تولید و تجارت کشور شده و در نهایت نه‌تنها حاصلی در جهت ایجاد رفاه برای مردم نداشته بلکه باعث تشدید تورم نیز شده است. افزایش نقدینگی که یکی از پیامدهای کسری بودجه و بودجه‌ریزی تورمی است در این سال‌ها همواره با انتقادات جدی مواجه بوده است. کارشناسان اقتصاد بر این باورند که برای کنترل نقدینگی، در گام نخست، باید مشکلات مربوط به کسری بودجه و عوامل ایجاد آن برطرف شود. البته دیدگاه‌های متفاوت دیگری نیز درباره نقدینگی و رشد آن وجود دارد که در جای خود قابل تامل است اما آثار منفی افزایش نقدینگی چگونه به تولید و تجارت رسوخ می‌کند و آیا در شرایط فعلی کشور، راه مقابله‌ای با آن وجود دارد یا نه؟ صمت در این شماره نگاهی به نقش افزایش نقدینگی در اقتصاد کشور و راه‌های مهار آن داشته است که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

عکس: صمت

نقدینگی در سالی که گذشت

آمارها نشان از رشد ۳۳.۸ درصدی نقدینگی تا پایان بهمن سال گذشته دارد و از بهمن ۱۳۹۸ تا بهمن ۱۳۹۹ به حجم نقدینگی ۹۲۹ هزار میلیارد تومان افزوده شده است، رئیس کل بانک مرکزی وضعیت این متغیر اقتصادی در سال جاری را نیز با وجود بودجه متورم و تکالیفی که در آن به نظام بانکی محول شده است، رو به رشد می‌داند. نقدینگی که تغییرات آن به‌شدت سایر متغیرهای کلان اقتصادی و کل اقتصاد را تحت تاثیر قرار می‌دهد، همواره یکی از مهم‌ترین علل و منشأ معضلات اقتصادی کشور است زیرا تاکنون سد مستحکمی مقابل خلق یا افزایش این شاخص اقتصادی و دست‌درازی‌ها به سمت نظامی بانکی در جهت تامین مالی ایجاد نشده است. در این زمینه سال گذشته، بانک مرکزی اولویت اقدامات و برنامه‌های خود را کنترل رشد تورم و نقدینگی اعلام کرد و اقداماتی همچون فراهم کردن بستر عرضه و فروش اوراق بدهی دولتی از طریق کارگزاری خود، افزایش نرخ سود سپرده بانک‌ها نزد این بانک تا ۱۲ درصد، جایگزینی گواهی سپرده یورویی، پیشنهاد انتشار اوراق ودیعه ۲ ساله و افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی را به سرانجام رساند. از سوی دیگر، کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها مهم‌ترین عامل کنترل نقدینگی از سوی رئیس کل بانک مرکزی اعلام شد که بدین منظور، از ابتدای سال گذشته بانک‌های تجاری و تخصصی اجازه دارند تا ترازنامه آنها به ترتیب ۲ و ۲.۵ درصد رشد کند. همچنین در سال گذشته به بازار اوراق توجه خاصی شد و سعی شد تا از این بستر در جهت تامین مالی دولت استفاده شود که به سمت منابع بانکی دست درازی نشود؛ به گونه‌ای که طبق گفته رئیس مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت در وزارت اقتصاد، از طریق تامین مالی با انتشار اوراق در سال گذشته ۱۷۰ هزار میلیارد تومان پول خلق نشده و پایه پولی افزایش نیافته است.

کنترل نشدن نقدینگی آسیب‌زننده است

قدیر قیافه، نایب‌رئیس کنفدراسیون صادرات ایران در گفت‌وگو با صمت درباره نقش افزایش نقدینگی بر تجارت ایران عنوان کرد: افزایش نقدینگی اگرچه در کوتاه‌مدت شاید به نفع تجارت صادراتی کشور باشد اما وقتی مدیریت اقتصادی کشور بخواهد مدام برای جبران کسری بودجه اسکناس چاپ کند، حاصلی جز افزایش تورم و کاهش ارزش نقدینگی موجود چرخه تجارت کشور نیست.

قیافه در این باره گفت: اگرچه درحال‌حاضر مشکل اصلی صادرکنندگان در کشور مسائل مربوط به بحث نقل و انتقالات مالی است و تحریم‌های خارجی و مقررات داخلی منجر به کاهش صادرات شده اما رشد نقدینگی، تورم و پیامدهای آن نیز نقش زیادی در ناموفق عمل کردن حوزه تجارت کشور داشته است. وی با اشاره به آسیب‌های بلندمدت رشد کنترل‌نشده نقدینگی بر صادرات خاطرنشان کرد: رشد نقدینگی بدون اتکا بر افزایش تولید و رشد اقتصادی، ممکن است در کوتاه‌مدت شرایط مناسبی را برای تجارت در حوزه صادرات ایجاد کند اما تداوم این وضعیت، به ساختار تجاری آسیب می‌زند. این عامل در سال‌های اخیر در کنار عواملی مثل تحریم‌ها و قرار گرفتن در فهرست سیاه FATF، با ایجاد تورم بالا، صادرات کشور را تحت تاثیر قرار داده است.

نقدینگی باید از بودجه اصلاح شود

کیوان کاشفی، عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با صمت درباره نقش افزایش نقدینگی در نظام اقتصادی و تجاری کشور عنوان کرد: امروز مسائل اقتصادی اصلی‌ترین چالش کشور است و پیامدهای آن زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد. کاشفی با بیان اینکه ساماندهی نظام بودجه‌ریزی، بهبود فضای کسب‌وکار، بهبود شرایط تبادلات اقتصادی با جهان و مقابله با فساد ۴ محور مهم در بهبود وضعیت اقتصادی کشور هستند، تاکید کرد: این محورها همگی با هم در ارتباط هستند و اگر اصلاح ساختار اقتصادی کشور، جزو اولویت‌ها باشد، باید به همه این موارد توجه کرد که البته رسیدن به نتایج مورد نظر، نیازمند برنامه‌ریزی‌های بلندمدت است. وی درباره نقش نقدینگی در تجارت کشور خاطرنشان کرد: ما اگر خواهان رشد و توسعه تولید و تجارت هستیم باید بر مبنای اصول آن حرکت کنیم؛ بنابراین در نخستین قدم باید نظام بودجه‌ریزی کشور را اصلاح کنیم تا بودجه‌ای تورمی به تصویب نرسد و کسری بودجه در آن سبب اقداماتی مانند برداشت از منابع بانک مرکزی، چاپ بدون پشتوانه پول و در نهایت افزایش نقدینگی و تورم شود. کاشفی در این باره تاکید کرد: این روند در آینده نزدیک نقدینگی کشور را به میزان قابل‌توجهی افزایش خواهد داد و تورم پیامد آن برای حوزه تولید و تجارت قابل هضم نخواهد بود. در چنین شرایطی، تولید داخلی کشور از نظر اقتصادی دارای توجیه نخواهد بود و رکود در تولید در بلندمدت آثار منفی خود را در تجارت کشور نشان خواهد داد. این روند باعث حذف ایران از بازارهای جهانی خواهد شد و حتی ادامه تولید برمبنای بازارهای داخلی را نیز از سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان خواهد گرفت.

مشکل هدایت نقدینگی است

سیدمرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگو با صمت درباره تاثیر نقدینگی رو به افزایش کشور بر اقتصاد و تجارت این روزهای ما عنوان کرد: سال‌هاست که طرفداران اقتصاد بازار آزاد مشکلات تورمی را که هم در اقتصاد داخلی و هم در اقتصاد بین‌المللی تاثیرگذار است، ناشی از افزایش نقدینگی می‌دانند؛ اما باید توجه داشت که این یک تحلیل نسبتا خام و غیردقیق است و به این سادگی نمی‌توان درباره نقش نقدینگی بر اقتصاد کشورها حکم صادر کرد. افقه در این باره تاکید کرد: برخلاف نظر بسیاری از دست‌اندرکاران دولتی، رشد نقدینگی در کشور اگر به شکل اصولی انجام شود، نه‌تنها زیانی به رشد اقتصادی و توسعه تجاری کشور نمی‌زند بلکه می‌تواند نقش مثبتی را هم در این حوزه ایفا کند اما چند و چون این میزان در مفید یا مضر بودن نیاز به آگاهی و دانش و اطلاعات و آمار دارد. این استاد دانشگاه در ادامه خاطرنشان کرد: تولید در هدایت مسیر نقدینگی در اقتصاد نقشی بسیار حیاتی دارد و این یک پذیرفته‌شده در نظام‌های اقتصادی است که میزان آن باید متناسب با افزایش تولید ملی باشد. در مقابل اگر ناکارآمدی‌ها و سیاست‌های نادرست تجاری و اقتصادی موجب شود که فعالیت‌های تولیدی و تجاری، سودآور نشود، این جریان به سمت و سوی دیگری حرکت خواهد کرد. وی در این باره تاکید کرد: اگر فعالیت تولیدی و تجاری با سودآوری همراه نباشد، حتی اگر نقدینگی موجود در تناسب مناسب باشد، سرمایه‌گذار رغبتی به حضور در این عرصه‌ها نخواهد داشت و وارد فعالیت‌های غیرمولد خواهد شد؛ بنابراین اگر رشد نقدینگی و پیامدهای آن در کشور ما اقتصاد را دچار مشکل می‌کند به معنی این نیست که رشد نقدینگی به صورت مطلق بد است. افقه همچنین خاطرنشان کرد: مشکل اساسی در نظام اقتصادی کشور این است که ما مشکلات و موانع تولید را حل نکرده‌ایم و این موضوع باعث می‌شود نقدینگی در مسیر نادرست قرار گیرد اما ناآگاهی بسیاری از دست‌اندرکاران و فشار طرفداران اقتصاد بازار مبنی‌بر لزوم کنترل نقدینگی سیاستگذار پولی کشور یعنی بانک مرکزی را وادار به این کار می‌کند. بنابراین در شرایطی که بخش تولید کشور نیاز شدیدی به نقدینگی دارد، این فشارها باعث می‌شود که بانک مرکزی تزریق نقدینگی را کم کند و فشار بیشتری بر بخش تولید وارد شود.

این کارشناس اقتصاد در ادامه تاکید کرد: درحال‌حاضر اگر از تولیدکنندگان داخلی درباره مشکلات اصلی آنها در حوزه تولید نظرخواهی شود، بی‌شک کمبود نقدینگی بزرگ‌ترین مشکل آنها خواهد بود؛ این در حالی است که به طور مداوم در رسانه‌های مختلف از سوی مدیران و مسئولان درباره لزوم کاهش نقدینگی صحبت می‌شود. وی درباره مشکل اصلی در حوزه نقدینگی کشور تاکید کرد: مشکل نقدینگی در کشور ما بیش از آنکه مربوط به رشد بی‌رویه آن باشد، به دلیل اختصاص نیافتن آن به بخش تولید است. ورود نقدینگی به بخش غیرمولد موجب افزایش تورم و در پی آن کاهش صادرات و بروز مشکلات در بحث تجارت خارجی شده و باعث شده تا نتوانیم بازارهای داخلی و خارجی را به شکل مطلوب تامین کنیم. این استاد دانشگاه با اشاره به شرایط نامناسب تولید در کشور بیان کرد: تا وقتی که تولید در کشور ما و منطبق با استانداردهای بین‌المللی شکل نگرفته است، نمی‌توان انتظار داشت که حوزه تجارت کشور رونق و شکوفایی را تجربه کند. مهم‌ترین و بهترین راهکار در شرایط کنونی درباره سامان‌دهی وضعیت نقدینگی در کشور این است که موانع تولید و کسب‌وکار داخلی به حداقل برسد و نقدینگی به آن سو هدایت شود. البته انجام این مهم به اندازه صحبت کردن درباره آن ساده نیست و بیش از ۳ دهه است که درباره این کار صحبت می‌شود اما هنوز در حد حرف باقی مانده است. افقه در پایان گفت: مشکلات اقتصادی کشور ساختاری و کلی است و باید برای بهبود وضعیت، یک نگاه همه‌جانبه به موضوع داشته باشیم. ما نمی‌توانیم با یک راهکار مقطعی مثل دستکاری میزان نقدینگی که مورد تاکید طرفداران بازار آزاد است، مشکلی را حل کنیم.

مهار نقدینگی در دست تولید و تجارت است

مسعود دانشمند، دبیرکل خانه اقتصاد ایران و فعال اقتصاد درباره ضرورت کنترل نقدینگی در اقتصاد و نقش آن در توسعه تجاری کشور در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: ساده‌ترین راه پیش پای دولت‌ها زمانی که دچار رکود اقتصادی می‌شوند این است که برای رفع نیازهای مالی خود اسکناس چاپ می‌کنند و گرچه این کار به صورت ظاهری و مقطعی مشکلات را کاهش می‌دهد اما این وضعیت در نهایت با گرفتار کردن کشور در یک چرخه معیوب، باعث افزایش نقدینگی و پیامدهای منفی آن در اقتصاد می‌شود. دانشمند با اشاره به زیان‌های افزایش بدون هدف نقدینگی در اقتصاد کشور، خاطرنشان کرد: در صورتی که اقتصاد یک کشور پویا باشد، تولید در آن قابلیت رونق‌گیری داشته باشد و چرخش پول در جریان تولید باشد، این افزایش نقدینگی رخ نمی‌دهد اما در شرایطی که تولید در کشور به صورت مطلوب شکل نگیرد، دولت وادار می‌شود برای رفع نیازهای مالی مقطعی خود دست به چاپ اسکناس بزند و افتادن پول در یک سیکل بسته افزایش نقدینگی را در پی دارد. وی در ادامه درباره دلیل شتاب افزایش نقدینگی در کشور یادآور شد: در دوره‌های گذشته دلار حاصل از فروش نفت در اختیار بانک مرکزی قرار می‌گرفت و براساس نرخ مصوب شده در ازای آن ریال دریافت می‌کرد. بانک مرکزی برای تامین این میزان از پول، دست به چاپ اسکناس می‌زد و چون نقدینگی در چرخه پویا و اصولی آن قرار نمی‌گرفت، چرخش نمی‌کرد و انباشته می‌شد. این کارشناس اقتصاد با تاکید بر اینکه که در نبود تولید و با نرخ رشد اقتصادی منفی، طبیعی است که باید نقدینگی افزایش یابد، افزود: در این شرایط آثار تورمی حاصل از نقدینگی خود را نشان می‌دهد؛ بنابراین درحال‌حاضر تنها راه درمان رشد نقدینگی در کشور، پرداختن به تولید و در پی آن تجارت در استانداردهای بین‌المللی است.

وی در این زمینه تصریح کرد: برای کنترل نقدینگی، باید به جای اتکا به درآمدهایی مثل ارز حاصل از فروش نفت به سمت تولید حرکت کنیم و تجارت را به نحو مطلوب شکل دهیم. دولت نیز اگر قصد دارد کار مثبتی در این بخش انجام دهد، باید به جای بگیر و ببند و مانع‌تراشی‌های موجود، به سمت حمایت واقعی از تولید و کاهش موانع در این حوزه برود و برنامه‌ریزی‌های مدون، اصولی و بلندمدت را در دستور کار خود قرار دهد تا تولید شکل گرفته در کشور نیز به سمت و سوی استانداردهای تجاری حرکت کند و بتواند با ثبات و دوری از فراز و نشیب‌های غیرمتعارف اقتصادی در مسیر درست خود حرکت کند. دانشمند در پایان گفت: نتیجه بررسی‌های آماری و تحقیقات درباره کشورهایی که در سال‌های مختلف دچار بحران‌های اقتصادی و افزایش نقدینگی بوده‌اند نشان می‌دهد اگر تولید به شکل مطلوب در کشور وجود داشته باشد، تجارت سمت و سوی هدفمند به خود می‌گیرد، بیکاری مهار شده و اشتغال در حوزه‌های مختلف ایجاد می‌شود. به این ترتیب پولی که در جامعه وجود دارد، حاصل فرآیند واقعی تولید است و پس از هزینه شدن در جامعه، مجدد به جریان تولید بازمی‌گردد و در مرحله بعد می‌تواند تجارت و صادرات کشور را نیز به شکل مطلوب شکل دهد.

سخن پایانی

در طول سال‌های مختلف مسئولان و دست‌اندرکاران متفاوت از هر فرصتی برای نکوهش افزایش نقدینگی در کشور و آثار سوء آن بر اقتصاد کشور استفاده کرده‌اند. سال‌هاست که از این عامل به عنوان نقش اول بیشتر ناکامی‌های اقتصادی یاد می‌شود و هر بخش و هر نهاد می‌خواهد تقصیر افزایش آن را به گردن بخش دیگر بیندازد. همه این اتفاقات در حالی در کشور مارخ می‌دهند که بسیاری از کشورهای پیشرو در حوزه تجارت در همین مدت که ما به «دو صد گفته» خود دلخوش بوده‌ایم، با «نیم کردار» برنامه‌ریزی‌های ساده اما اصولی خود در مسیر سرمایه‌گذاری‌های اصولی و بلندمدت در بخش تولید، توانسته‌اند نقدینگی را به جای رها کردن در کوره‌راه‌هایی مثل سفته‌بازی و واسطه‌گری در مسیر تقویت صنعت و تولید هدایت کنند و نتیجه این کار را در رونق بازار تجارت ببینند. البته اقتصاد بیمار کشور برای رسیدن به پیشرفت باید اول از مراحلی مانند درک برنامه‌ریزی و همکاری‌های گروهی عبور کند تا در مدیریت‌های کلان در بخش و نهاد سلیقه‌ای عمل نکنند.

اگر خواهان رشد و توسعه تولید و تجارت هستیم باید بر مبنای اصول آن حرکت کنیم؛ بنابراین در نخستین قدم باید نظام بودجه‌ریزی کشور را اصلاح کنیم تا بودجه‌ای تورمی به تصویب نرسد

یادداشت

مهار نقدینگی از مسیر بودجه

علیرضا عبداله‌زاده
کارشناس سیاست‌گذاری اقتصادی

در ایران چند دلیل اصلی برای افزایش نقدینگی وجود دارد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به کسری بودجه و همچنین مشکلات بانک‌ها و اضافه‌برداشت آنها از بانک مرکزی اشاره کرد. درواقع اگر بخواهیم درباره مشکل افزایش نقدینگی صحبت کنیم و راهکاری برای رفع آن بیابیم، باید بحث خود را در درجه اول بر کاهش کسری بودجه از طریق دولت و بانک‌ها متمرکز کنیم و به نظر می‌رسد رفع مشکل کسری بودجه باید پیش از موضوع رشد نقدینگی مورد توجه قرار گیرد. از مهم‌ترین دلایلی که می‌توان برای به وجود آمدن کسری بودجه نام برد این است که دولت در اغلب موارد برای رسیدن به اهداف خود در حوزه‌هایی مثل تولید، اشتغال و حمایت از اقشار مختلف جامعه در بحث معیشت از روش‌های ناکارآمدی استفاده می‌کند که در نهایت بازدهی ندارند و مشکلی را حل نمی‌کنند اما منابع قابل‌توجهی از بودجه را به خود اختصاص می‌دهند. دولت نمی‌تواند بدهی پیمانکاران خود را پرداخت کند و از سوی دیگر پیمانکاران نیز نمی‌توانند بدهی‌های خود را به بانک‌ها بپردازند؛ در نتیجه نکول (عدم پرداخت) بانک زیاد می‌شود و بانک‌ها برای نقدپذیر بودن مجبور به اضافه‌برداشت از بانک مرکزی هستند که این مشکل در سال‌های اخیر همواره وجود داشته است. همچنین به دلیل نداشتن منابع، دولت به خود بانک‌ها هم بدهکار است، به همین دلیل بانک‌ها باز مجبور به اضافه‌برداشت از بانک مرکزی می‌شوند. علاوه‌بر این، دولت در برنامه‌های خود ارائه تسهیلات به اشخاص حقیقی یا حقوقی را ضمانت کرده که خود آنها ایجاد نکول می‌کنند. از طرف دیگر، کسری بودجه باعث شده بودجه عمرانی کشور به‌شدت کاهش پیدا کند و ما در این زمینه با مشکلات زیرساختی مثل برق -که این روزها صحبت بر سر آن بسیار است- مواجه شده‌ایم. بنابراین روش‌های دقیق‌تر و بهتر می‌تواند هزینه‌ها را به‌شدت کاهش دهد تا فشار کمتری به بودجه و در نتیجه پیمانکاران دولت و بانک مرکزی تحمیل شود. در این زمینه شیوه‌هایی برای افزایش بهره‌وری، کاهش ناکارآمدی و فساد برنامه‌های عمومی در ایران پیشنهاد می‌شود که یکی از اصلی‌ترین آنها اصلاح روش‌های صلاحیت‌سنجی است. این کار باید از طریق اطلاعات ثبتی و الکترونیکی برای شناسایی درست افراد نیازمند و واجد شرایط در دستور کار قرار گیرد زیرا در روش‌های موجود، خطا حتی گاه به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد. همچنین تبدیل برنامه‌های ناکارآمد جاری مانند برنامه سبد معیشتی و نیز اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات برخی کالاها به انتقال نقدی به حساب خانواده‌های نیازمند می‌تواند باعث کاهش حداقل ۵۰ درصدی ناکارآمدی برنامه‌های حمایت کالایی شود. اصلاح و نقدپذیر کردن یارانه‌های پنهان و تبدیل آنها به دارایی‌های قابل‌معامله برای هر فرد در یک حساب فردی هم می‌تواند به افزایش اثربخشی برنامه‌ها به شکل مطلوب کمک کند که این روش می‌تواند به شکل بازگرداندن بخشی از یارانه‌ها به مردم و تخصیص بخش دیگری از آن به دولت باشد. درحال‌حاضر حدود ۸۵ میلیارد دلار یارانه پنهان و همچنین بیش از ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار یارانه آشکار در کشور پرداخت می‌شود که در مجموع رقمی بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار را تشکیل می‌دهد. پس برداشت حدود ۲۰ درصد از این میزان توسط دولت و اختصاص ۸۰ درصد آن به مردم -یعنی حدود هزار دلار در سال به ازای هر نفر- می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات اقتصادی و عامل از بین رفتن نسبی فقر در کشور باشد. مالیات نیز یکی دیگر از راهکارها در این زمینه است.

مالیات در کشور ما به دلایل مختلف تا امروز به‌درستی مورد استفاده قرار نگرفته است درحالی که اجرای سریع برنامه مالیات بر عایدی از جمله مالیات بر عایدی سرمایه نیز از روش‌هایی است که می‌تواند برای جبران کسری بودجه و در عین حال افزایش کارآمدی برنامه‌ها کمک کند. علاوه‌بر آنچه گفته شد سیستم بهبود سیستم اعتبارسنجی در بانک‌ها برای ارائه تسهیلات به گروه‌های واجد صلاحیت می‌تواند در کاهش زیان انباشته بانک‌ها و کاهش کسری بودجه کمک کننده باشد. زیرا بسیاری از وام‌های بزرگ با کمترین ضمانت‌ها برای بازپرداخت ارائه می‌شوند و در مقابل درخواست کنندگان وام‌های کوچک با بسیاری از موانع ریز و درشت برای دریافت تسهیلات مواجهند و بسیاری از شرکت‌های بزرگی که درحال‌حاضر در بورس هم حضور دارند از بدهکاران بانکی هستند. بنابراین از دیگر عواملی که می‌تواند موثر باشد، اقدامات سریع برای اصلاح قوانین ضمانت و تسهیل وام‌های کوچک است.

در گفت‌وگوی دبیر کل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران با صمت مطرح شد:

باید به فکر تعمیق تولید داخل باشیم

عکس: صمت

پیمان صفردوست: یکی از تاثیرات قابل‌مشاهده تحریم‌های اقتصادی علیه ایران در سال‌های اخیر، افزایش نرخ کالاها و کاهش توان خرید مردم بوده و نمود بارز آن در حوزه لوازم خانگی مشاهده شده که البته مصرف‌کنندگان نیز به این روند عادت کرده‌اند. اما آنچه در یکی دو سال اخیر برای بازار لوازم خانگی کشور اتفاق افتاده، چیزی فراتر از انتظار و پیش‌بینی‌ها بوده است. با خروج برندهای صاحب‌نام جنوب شرق آسیا از بازار لوازم خانگی ایران، پیش‌بینی مصرف‌کنندگان این بود که لوازم خانگی ایرانی با قیمت‌های متعادل‌تر در اختیار خریداران قرار خواهد گرفت اما در عمل آنچه مشاهد شد این بود که بیشتر لوازم خانگی تولید داخل با افزایش قیمت‌های بی‌سابقه از دسترس خریداران دور شدند و وضعیت به‌نحوی شد که برخی مصرف‌کنندگان ترجیح دادند لوازم خانگی موردنیازشان را از بازار کالاهای قاچاق تامین کنند. اما دلیل این افزایش قیمت‌ها در تولیدات لوازم خانگی چه بود؟ چه عواملی بر آن تاثیرگذار بود؟ و آیا برای مهار این روند می‌توان راهکاری برای تولید مطلوب لوازم خانگی داخلی در نظر گرفت. این پرسش‌ها محور گفت‌وگوی این شماره روزنامه صمت با عباس هاشمی، دبیر کل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران بود که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

به‌نظر شما تحریم‌های اقتصادی در این سال‌ها چه تاثیراتی بر حوزه لوازم خانگی گذاشته است؟

حقیقت این است که کشور ما در ماه‌ها و سال‌های گذشته با شدیدترین محدودیت‌های اقتصادی و تجاری روبه‌رو بوده و این عوامل محدودکننده در حوزه تولید، باعث افزایش مشکلات و بالاتر رفتن هزینه‌ها شده است. گرچه تحریم‌ها و خروج تولیدکنندگان خارجی از بازار ایران عرصه فعالیت بیشتری را در اختیار تولیدکنندگان داخلی قرار داد اما افزایش قیمت‌ها در بخش لوازم خانگی تولیدی به همان نسبت اثر منفی بر بازار داشت و خرید برندهای داخلی لوازم خانگی را نیز از توان مردم خارج کرد.

به‌اعتقاد شما دولت در این مدت نظارت کافی بر قیمت‌های بازار نداشت؟

اتفاقا برعکس؛ در این مدت دولت و نهادهای ناظر تلاش کردند از طریق قیمت‌گذاری از این افزایش نرخ جلوگیری و آن را کنترل کنند، اما به‌دلیل اینکه منشأ این گرانی، بازار نبود، در این مسیر موفق نبودند، زیرا در سیستم تولید و تجارت امروز، نرخ تمام‌شده تولید و سود بازار عرضه، یک نسبت و درصد مشخص و قابل‌محاسبه است و اگر این میزان به‌شکل دستوری کاهش یابد، حتی در صورت موفقیت در کوتاه‌مدت، با گذشت اندک زمانی نتیجه عکس خواهد داشت و با توقف تولید، قیمت‌ها دوباره افزایش می‌یابند.

پس این کنترل نرخ باید از مبدأ تولید انجام می‌شد!

بله؛ اما تولیدکنندگان لوازم خانگی نیز محدودیت‌هایی برای تعدیل قیمت‌ها در این مدت داشته‌اند. در واقع تولیدکنندگان لوازم خانگی کشور به چندین دلیل که از مهم‌ترین آنها کاهش حجم تولید، افزایش نرخ مواد و قطعات وارداتی و بالا رفتن نرخ مواد اولیه داخلی بود، با مشکلات زیادی در مسیر تولید مواجه بودند و نتوانستند نرخ این محصولات را مطابق با توان خرید مردم کاهش دهند. به‌دلیل یادشده اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت و نهادهای زیرمجموعه آن می‌خواهند تولید لوازم خانگی در کشور ما به ثبات برسد و نرخ تمام‌شده محصولات متعادل شود، علاوه بر اینکه باید به‌جای تمرکز بر تعیین نرخ کالاها در بازار مصرف، باید به فکر تعدیل قیمت‌ها از مبادی تولید باشند، باید فکری هم به حال مشکلات پیش روی تولیدکنندگان لوازم خانگی در کشور کنند.

برای رفع مشکلات تولیدکنندگان لوازم خانگی چه راهکارهایی وجود دارد؟

در شرایط فعلی، باوجود تلاش‌های انجام شده در راستای خودکفایی تولید، تولیدکنندگان ما هنوز در برخی از قطعات و مواد اولیه، همچنان نیازمند واردات هستند و اگر تدبیری برای کاهش هزینه‌های واردات این ملزومات نشود، همچنان شاهد تاثیر افزایشی آنها بر نرخ تمام‌شده کالاهای نهایی خواهیم بود. بنابر آنچه گفته شد باید موضوع تعمیق تولید داخل با تمرکز بیشتری پیگیری شود تا قطعات و تجهیزات موردنیاز تولید بدون نیاز به واردات تامین شود و بهره‌وری در تولید باعث کاهش و تعدیل قیمت‌ها شود.

آیا مشکل تولیدکنندگان در بحث قیمت‌ها تنها در تامین مواد و قطعات خارجی است؟

خیر؛ در حوزه تامین مواد اولیه داخلی نیز دولت باید راهکارهای مناسبی را اتخاذ کند تا این مواد با کمترین دخالت واسطه‌ها به تولیدکننده واقعی برسد و پیرو این امر تولیدکننده با کاهش هزینه‌ها بتواند بهای تمام‌شده کالای تولیدی خود را کاهش دهد. تنها در این شرایط است که تولیدکننده می‌تواند نرخ کالای خود را کاهش دهد و اگر این روند به‌درستی اجرایی شود، میزان فروش افزایش می‌یابد و چرخه تولید به سمت استفاده حداکثری از ظرفیت پیش می‌رود که این موضوع نیز می‌تواند باعث بهره‌وری بیشتر تولید و کاهش نرخ محصول نهایی شود.

در این چه مسیر اقداماتی لازم است؟

ما باید در چند مرحله موضوع تولید و خودکفایی را مد نظر قرار دهیم که این روند از تولید قطعات موردنیاز تولید آغاز می‌شود و در نهایت می‌تواند به طراحی و ایجاد ایده‌های جدید بینجامد. ما در حال حاضر در انجمن صنایع لوازم خانگی ایران این کار را آغاز کرده‌ایم و سعی داریم با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، این مسیر را طی کنیم تا با پیگیری تعمیق تولید داخل مشکلات موجود در این زمینه برطرف شود. تولیدکننده داخلی با بهره‌گیری از مواد اولیه موردنیاز خود با نرخ مناسب، می‌تواند نرخ تمام‌شده کالای خود را کاهش دهد؛ کاهش نرخ باعث جذب مصرف‌کنندگان به بازارهای خرید می‌شود و افزایش فروش می‌تواند به افزایش تولید، بهره‌گیری کامل از ظرفیت‌ها، کاهش مضاعف قیمت‌ها، رقابت‌پذیر شدن کالاهای تولید داخل با شرکت‌های خارجی و حتی ورود به بازارهای خارجی منجر شود.

یعنی با همین راهکارها مشکل نرخ در بازار لوازم خانگی تولید داخل برطرف خواهد شد؟

همه این راهکارهای ساده اما موثر در عمل قابل اجرا هستند اما تحقق آنها زمانی ممکن خواهد بود که نهادهای نظارتی با برنامه‌ریزی مناسب، به‌جای اینکه در بازار مصرف در پی مقصر گرانی کالاها باشند، سرچشمه این وضعیت را بیابند و با حمایت واقعی از تولید و تولیدکننده و مانع‌زدایی از آن، شرایط بهتری را برای تولید داخلی که در چند سال اخیر نیز جزو اهداف اصلی کشور بوده، فراهم آورند. در هر حال باید قبول کنیم که تجارت ما در مواجهه با تجارت جهانی مطابق سال‌های گذشته با مشکلات فراوانی روبه‌روست و در شرایط تحریم‌های فعلی این خود ما هستیم که باید با برنامه‌ریزی‌های داخلی اوضاع را به نفع خود تغییر دهیم و از تنگناهایی که تحریم‌ها برای ما ایجاد کرده‌اند، عبور کنیم. اگر می‌خواهیم که به نقاط مثبتی در این حوزه دست پیدا کنیم باید به‌جای مانع‌تراشی در مسیر تولید، به فکر ایجاد تسهیلات و حمایت از تولیدکننده داخلی باشیم تا او نیز بتواند نقشی در رونق بازار داخلی کشور داشته باشد.

> در حوزه تامین مواد اولیه داخلی دولت باید راهکارهای مناسبی را اتخاذ کند تا این مواد با کمترین دخالت واسطه‌ها به تولیدکننده واقعی برسد و پیرو این امر تولیدکننده با کاهش هزینه‌ها بتواند بهای تمام‌شده کالای تولیدی خود را کاهش دهد

بررسی دستاوردهای شرکت‌های تابعه هلدینگ سیمانی شستا(سیتا) در ۲ سال اخیر نشان داد

رشد ۲۸۷ درصدی سود خالص در شرکت سیمان فارس (سهامی عام)

* این رکورد سودآوردی از بدو تاسیس شرکت تاکنون بی‌سابقه بوده است

شرکت سیمان فارس از جمله شرکت‌های تابعه شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) در شاخص سود خالص در دو سال اخیر ۲۸۷ درصد رشد داشت و توانست در سال ۹۹ یک رکورد ماندگار را از بدو تاسیس این شرکت تاکنون در کارنامه خود ثبت کند. به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، علیرضا بستانیان با اشاره به این که افزایش سوددهی و بهبود روند فروش در این شرکت نتیجه هدایت مدبرانه، توجه و دقت نظر همراه با رصد منظم و مستقیم امور مرتبط با تولید و سرمایه از طرف مدیران عامل شرکت‌های سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) و شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین (سیتا) است، گفت: این واحد صنعتی با تاکید شرکت‌های مادر در خصوص پیاده‌سازی عملی شعار سال، منطبق با منویات رهبر معظم انقلاب، هرساله با حفظ ارکان عمل به این فرامین، خود را در مسیر عمل به رهنمون‌های تازه ایشان قرار می دهد.

مدیرعامل شرکت سیمان فارس (سهامی عام) افزایش ۶ درصدی تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل، افزایش نرخ بازده دارایی‌ها از ۳۶ به ۶۱ درصد و افزایش نرخ بازده حقوق صاحبان سهام از ۸۹ به ۱۰۵ درصد را ازجمله دستاوردهای مهم شرکت سیمان فارس طی سال‌های ۹۷ تا ۹۹ اعلام کرد و افزود: کاهش هزینه‌های عملیاتی از ۶ درصد در سال ۹۸ به ۴ درصد در سال ۹۹، بهبود نسبت‌های نقدینگی، کاهش دوره وصول مطالبات از ۸۸ روز در سال ۹۷ به ۴۷ روز در سال ۹۹، حذف فروش اعتباری از مردادماه سال ۹۹، بهبود راندمان عملکرد دپارتمان آسیای مواد از ۱۹۶ به ۲۰۹ واحد و کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی از ۱۰۷۱ به ۸۷۹ واحد، نیز از دیگر دستاوردهای مهمی است که شرکت سیمان فارس طی سال‌های ۹۷ تا ۹۹ به‌دست آورده است.

وی همچنین به دریافت تندیس طلایی و لوح درجه یک حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از سوی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان فارس و انتخاب این شرکت به عنوان یکی از واحد برتر صنعتی استان از سوی اداره کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی اشاره و خاطرنشان کرد: این افتخارات نیز طی دو سال اخیر به کارنامه افتخارات شرکت سیمان فارس اضافه شده است.

مدیرعامل شرکت سیمان فارس در ادامه ضمن بر شمردن اهمیت پیشرفت و تعالی جامعه با توجه به رشد شاخص‌های صنعت و متعاقب آن تحقق رونق اقتصادی ابرازداشت: از جمله مهمترین ویژگی‌ها و وجوه تمایز این موفقیت‌ها این است که همگی در شرایط سخت و ظالمانه تحریم‌های غرب و رکودهای شدید اقتصادی حاکم بر جوامع حاصل شده است. بستانیان همچنین با اشاره به عدم افزایش منطقی قیمت سیمان طی سالیان گذشته خاطرنشان کرد: در شرایطی که قیمت سیمان در سال‌های گذشته از شرایط کلی اقتصاد تبعیت نکرد، اما شرکت سیمان فارس موفق به افزایش و بهبود شاخص‌های عملکرد خود شد.

وی دلیل اصلی این مهم را ایجاد شفافیت، افزایش کیفیت فروش، کنترل قیمت تمام‌شده و کاهش ظرفیت بلااستفاده عنوان کرد.

بررسی عملکرد شرکت های تابعه شرکت سرمایه گذاری سیمان تامین
دو ساله ۹۷ تا ۹۹
شرکت سیمان فارس

ارقام به میلیارد تومان

شرح	فارس				
	۹۹	۹۸	۹۷	درصد افزایش (کاهش) ۹۹ به ۹۸	درصد افزایش (کاهش) ۹۹ به ۹۷
فروش	۱۵۰	۱۱۶	۷۵	۲۹	۹۹
سود عملیاتی	۴۴	۳۲	۱۵	۳۷	۱۹۳
سود خالص	۶۲	۳۲	۱۶	۹۵	۲۸۷
سود تقسیمی هر سهم (تومان)	۲۶۵	۱۵۸	۴۱	۶۸	۵۴۲

مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در گفت‌وگو با صمت:

ایران فعالان صنعت نمایشگاهی جهان را متعجب کرد

صنعت نمایشگاهی کشور بی‌سابقه‌ترین دوران خود را سپری می‌کند و با گذشت حدود ۱۸ ماه از شیوع ویروس کرونا، همچنان با سختی‌ها و چالش‌های متعددی روبه‌رو است. از سویی کمتر از ۳ ماه دیگر تا برگزاری بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاهی جهان که اکسپو ۲۰۲۰ دوبی است، باقی‌مانده و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران به‌عنوان متولی درصدد است حضوری درخشان در این رویداد مهم بین‌المللی داشته باشد.
صمت درباره آخرین وضعیت پاویون ایران در این اکسپو و همچنین برخی از مهم‌ترین مباحث صنعت نمایشگاهی کشور گفت‌وگویی را با حسن زمانی، مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران ترتیب داده که در ادامه مطالعه خواهید کرد.

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

حسن زمانی درباره آخرین جزئیات حضور پاویون ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی بیان کرد: یکی از طرح‌هایی که به‌عنوان افتخار جمهوری اسلامی ایران در حوزه پروژه‌های ملی کشور ثبت خواهد شد، پروژه پاویون ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی است. شروع ساخت این پاویون از نیمه آذر سال ۹۹ آغاز شد و با لطف خدا و پشتکار همکاران ما در شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در مرداد امسال به پایان خواهد رسید.

شاهکار ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی

وی با بیان اینکه این پروژه ۲۰۱۴ مترمربع مساحت دارد، گفت: ساخت پاویون ایران با این مساحت در ۸ ماه یک رکورد بی‌نظیر در صنعت ساختمان است. خوشبختانه این پاویون در بین ۱۹۸ کشور جهان از حیث معماری، زیبایی و برخی ریزه‌کاری‌های خاص ایرانی در میان ۸ پاویون برتر شناخته‌شده است. این اتفاق مهم زمانی رخ داده که ما ۹ میلیون دلار اعتبار و به عبارتی پایین‌ترین اعتبار برای ساخت پاویون در میان ۱۹۸ کشور شرکت‌کننده در این رویداد را داشتیم. گفتنی است کشور قبل از ما ۲۵ میلیون دلار اعتبار برای ساخت پاویون خود اختصاص داده و این در صورتی است که مساحت پاویون این کشور از مساحت پاویون ایران کمتر است. مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در ادامه گفت: ما با مشکلات فراوانی از نظر انتقال وجه و ارتباطات بانکی با کشورهای خارجی روبه‌رو هستیم و به همین دلیل تاکنون موفق شده‌ایم فقط ۱۴ درصد از ۹ میلیون دلار اعتبار تخصیص داده‌شده به ساخت پاویون ایران را دریافت کنیم. نباید فراموش کنیم که با همین ۱۴ درصد، پیشرفت کار پروژه به ۹۰ درصد رسیده است. این موضوع موجب تعجب بسیاری از فعالان صنعت نمایشگاهی در سطح جهانی شده است. امیدواریم با برنامه‌ریزی‌های که برای محتوای پاویون ایران انجام شده بتوانیم در زمینه محتوا نیز مقام‌های بسیار خوبی را در اکسپو ۲۰۲۰ به‌دست بیاوریم. زمانی همچنین گفت: برای نخستین‌بار در تاریخ اکسپوها برنامه‌های پاویون ایران به صورت صد درصد تخصصی برنامه‌ریزی می‌شود. ما اولویت‌های پاویون ایران را مزیت‌های کشورمان عنوان کرده‌ایم تا از این طریق به دنیا نشان بدهیم که ایران چه مزیت‌هایی در حوزه‌های گوناگون مانند فرهنگی، گردشگری، صنعت، معدن، پتروشیمی، نفت، گاز، آب، برق و صنایع های تک نسبت به دیگر کشورهای منطقه دارد. خوشبختانه تا امروز اقدامات لازم در این زمینه انجام شده و امید بالایی به سرانجام رسیدن این مهم وجود دارد.

میزبانی ایران از اکسپو

کمیسر ژنرال اکسپو ۲۰۲۰ دوبی افزود: به‌طور قطع در آینده‌ای نه‌چندان دور میزبان اکسپو خواهیم بود. ما در جلسه‌ای که تمام کمیسر ژنرال‌های کشورها در آن حضور داشتند آمادگی ایران برای میزبانی از اکسپو را اعلام کردیم. مدیر UFI در این جلسه از این پیشنهاد ایران استقبال کرد و قرار بر این شد که درخواست کتبی خود را به UFI اعلام کنیم که ما نیز بلافاصله بعد از بازگشت به ایران این اقدام را انجام دادیم. UFI نیز در حال بررسی درخواست ما است و امیدواریم میزبانی یکی از اکسپوها را داشته باشیم. گفتنی است زیرساخت‌های نمایشگاهی کشور با ضعف‌هایی روبه‌رو است اما بدون شک تا زمان میزبانی از اکسپو تمام زیرساخت‌ها فراهم خواهد شد.

فقدان نقشه راه معین در صنعت نمایشگاهی

مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در بخش دیگری از صحبت‌های خود به نبود نقشه راه معین در صنعت نمایشگاهی کشور اشاره کرد و گفت: مجلس شورای اسلامی به‌عنوان سیاست‌گذار و نهادی که حرف اول در قانون‌گذاری را می‌زند، سال‌ها پیش در رابطه با صنعت نمایشگاهی تصمیمی را اتخاذ کرد اما متاسفانه این تصمیم به‌درستی اجرا نشد. این کار ظلم بزرگی بود که در حق صنعت نمایشگاهی کشور شد. به عبارتی صنعت نمایشگاهی کشور از ریل گذاری درستی که برای آن در نظر گرفته‌شده بود، خارج شد. در حال حاضر یکی از برنامه‌های مهم شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران بازگرداندن صنعت نمایشگاهی کشور به ریل گذاری انجام شده است. اگر این اتفاق مهم رخ دهد، آینده صنعت نمایشگاهی کشور بسیار روشن خواهد بود.

کاهش درآمدهای ارزی صنعت نمایشگاهی

زمانی همچنین به موضوع درآمدهای ارزی برگزاری رویدادها اشاره کرد و گفت: شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران متولی کل نمایشگاه‌های کشور است. به‌عبارتی می‌توان گفت ۳۱ استان که دارای سایت نمایشگاهی هستند، ارتباط مستقیمی با شرکت سهامی نمایشگاه‌ها دارند. ما به‌عنوان حامی در کنار این سایت‌ها هستیم. خوشبختانه براساس برنامه‌ریزی‌هایی که انجام داده‌ایم، سالانه ۷۰۰ نمایشگاه داخلی در سراسر کشور برگزار خواهد شد. همچنین برنامه‌ریزی کرده‌ایم ۲۰ تا ۵۰ رویداد خارجی را نیز در مدت یک سال برگزار کنیم. شیوع ویروس کرونا موجب شد درآمدهای ارزی کشور از برگزاری رویدادهای خارجی تحت‌تأثیر قرار بگیرد اما ما همچنان درآمدهای ارزی داریم و این درآمدها قطع نشده‌اند. وی افزود: نمایشگاه‌ها توانمندی دارند تا در برنامه‌های صادرات غیرنفتی کشور نقش اول را ایفا کنند. ما توانایی داریم سالانه بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیارد دلار درآمد صادرات غیرنفتی داشته باشیم. ویترین نمایشگاه می‌تواند در به‌دست آوردن این ارز برای کشور نقش بسیار مهمی را ایفا کند. ما هم اکنون در حال مشورت و برنامه‌ریزی با نهادهای مرتبط هستیم تا بتوان از این ظرفیت موجود نهایت استفاده را برد؛ بنابراین می‌توان گفت ارزآوری کلان برای کشور و مجموعه نمایشگاهی یکی از اهداف مهم کشور است که توسط نمایشگاه‌ها قابلیت عملی شدن دارد.

اهمیت استارت‌آپ‌ها در صنعت نمایشگاهی

مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در بخش دیگری از صحبت‌های خود به لزوم حضور استارت‌آپ‌ها در صنعت نمایشگاهی کشور تاکید کرد و گفت: متاسفانه استفاده ما از این شرکت‌ها تا سال ۹۹ بسیار کم بود. ما از سال گذشته با مشارکتی که با معاون علمی فناوری ریاست جمهوری داشتیم سالن ۳۷A سایت نمایشگاهی تهران را به این شرکت‌ها اختصاص دادیم. به عبارتی امروزه برند تمام شرکت‌های موجود کشور در این سالن استقرار پیدا کرده‌اند. خوشبختانه چندی پیش، این سالن با حضور سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری افتتاح رسمی شد. ما در چشم‌انداز خود دو سالن دیگر را برای این گروه اختصاص داده‌ایم، چراکه معتقدیم هر چه صنعت نمایشگاهی با استارت‌آپ‌ها ارتباط تنگاتنگ داشته باشد، اثرات بسیار مثبتی را به جا خواهد گذاشت؛ از همین‌رو به‌دنبال توسعه این بخش هستیم. زمانی افزود: ما از حضور استارت‌آپ‌های تخصصی حوزه صنعت نمایشگاهی کشور نیز به گرمی استقبال می‌کنیم تا بتوانیم از توانمندی این گروه استفاده کنیم. گفتنی است تخفیفی ۵۰درصدی نیز برای حضور دانش‌بنیان‌ها و استارت‌آپ‌ها در نمایشگاه‌ها در نظر گرفته‌شده است.

بازدید مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران از موسسه فرهنگی و مطبوعاتی

اماواگرهای تعدد سایت‌های نمایشگاهی

وی همچنین به موضوع تعدد سایت‌های نمایشگاهی در کشور اشاره کرد و گفت: هر استان به یک سایت نمایشگاهی نیاز دارد. متاسفانه همان زمانی که صنعت نمایشگاهی از ریل خارج شد، برخی افراد غیرمسئول وارد این حوزه شدند و تصمیمات اشتباهی گرفتند. یکی از این تصمیمات صدور مجوز ساخت سایت نمایشگاهی در شهرستان‌های هر استان بود. این موضوع تصمیم اشتباهی بود که اخذ شد. اگر در استانی هم مرکز استان و هم شهرستان‌های استان دارای سایت نمایشگاهی باشند، بدون شک هر دوی آنها با زیان روبه‌رو خواهند شد. یک استان می‌تواند در سال حداقل ۱۵ تا ۲۰ رویداد تخصصی را برگزار کند.

حسن زمانی در پاسخ به صمت درباره چرایی تعدد برگزاری رویدادهای مبلمان در کشور گفت: اگر برنامه‌ریزی سالانه در سایت‌های گوناگون نمایشگاهی وجود داشته باشد و سایت‌ها براساس توان برگزاری خود برنامه‌ریزی کنند، می‌توان در این زمینه تصمیم لازم را گرفت و از برگزاری رویدادهای متعدد در یک حوزه مشخص جلوگیری کرد.

ما باید در گام نخست برنامه سالانه تمام نمایشگاه‌ها را با توجه به توانمندی‌های استانی طراحی کنیم و به تصویب مجموعه‌ها برسانیم. بعد از تصویب و ابلاغ این برنامه، استان‌ها قادر نخواهند بود که با سلیقه شخصی خود نسبت به برگزاری رویدادها اقدام کنند. در ضمن از این پس صدور مجوز برگزاری تمام رویدادها در سطح کشور از سوی شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران و سازمان توسعه تجارت انجام خواهد شد؛ بنابراین نمایشگاه‌هایی مانند نمایشگاه‌های مبلمان که سالانه با عناوین مختلف و به‌دفعات برگزار می‌شوند، دیگر مجوز برگزاری نخواهند گرفت.

نمایشگاه را به چشم صنعت ببینید

مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در بخش پایانی صحبت‌های خود گفت: اگر مسئولان کشور به صنعت نمایشگاهی بها بدهند در موضوع اشتغال کشور تحولی اساسی ایجاد خواهد شد. هر مترمربع برگزاری نمایشگاه‌ها با ۵.۷ روز اشتغال برابری می‌کند. در کنار این موضوع هر زمان که صنعت نمایشگاهی فعال می‌شود ۱۵۰ رسته کاری فعال می‌شود. ما هیچ صنعتی را نداریم که چنین موقعیت ممتازی داشته باشد. اگر ما موفق شویم این صنعت را در سطح ملی حمایت کنیم در حل چالش اقتصاد کشور نقش بسزایی را ایفا خواهیم کرد.

در ارتباط با درآمدهای ارزی کشور نیز به‌عنوان ویترین نمایان اقتصاد کشور می‌توانیم مؤثر باشیم. یکی از چالش‌هایی که سایت‌داران ما همواره از آن گلایه می‌کنند این است که مسئولان رده‌بالای کشور این حوزه را به‌عنوان صنعت نشناخته‌اند و بسیاری از هزینه‌های جاری سایت‌ها به صورت تجاری با آنها محاسبه می‌شود؛ بنابراین انتظار داریم نمایشگاه از طریق متولیان امر به‌عنوان یک صنعت شناخته شود تا تعرفه‌های مدنظر براساس صنعت محاسبه شوند.

حسن زمانی

یکی از طرح‌هایی که به‌عنوان افتخار جمهوری اسلامی ایران در پروژه‌های ملی ثبت خواهد شد، پروژه پاویون ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی است

برگزاری بزرگ‌ترین نمایشگاه پوشاک کشور در شهر آفتاب

ابوالقاسم شیرازی، رئیس اتحادیه پوشاک کشور از برگزاری بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاهی پوشاک کشور با حضور فعالان زنجیره تولید صنعت نساجی و پوشاک، استارت‌آپ‌های فعال در این حوزه و بنگاه‌های متوسطی که قابلیت برند شدن دارند در مهر امسال خبر داد. این نمایشگاه دستاوردی برای دولت جدید خواهد بود و توانمندی‌ها و ظرفیت‌های بالقوه صنعت پوشاک را به نمایش خواهد گذاشت. محمدرئوف قادری، مدیر سایت نمایشگاهی شهر آفتاب با اشاره به مزیت‌های برگزاری این نمایشگاه گفت: زنجیره تولید پوشاک در کشور بخش اعظمی از تولید و صادرات کشور را در بر گرفته است؛ بنابراین باید مورد توجه خاص قرار بگیرد. حوزه پوشاک یک حوزه اقتصادی نیست، بلکه در کشور ما می‌توان حوزه‌های فرهنگی را نیز برای آن تعریف کرد. حدود ۲۳ سال پیش، یک نمایشگاه مد در فرانسه برگزار و لباس یکی از اقوام ایرانی در این رویداد بین‌المللی به‌عنوان زیباترین و باوقارترین لباس جهان شناخته شد. این موضوع نشان از تمدن بزرگ مردم ایران دارد. وی در ادامه گفت: امروزه در حوزه پوشاک وظیفه بسیار سنگینی بر دوش دولت و بخش خصوصی قرار دارد. ما باید در حوزه اقتصادی و صادراتی این حوزه تمام تلاش خود را انجام دهیم. در همین راستا باید به ظرفیت کشورهای همسایه توجه ویژه‌ای داشته باشیم. این کشورها به‌دلیل قرابت فرهنگی با کشور ما مشتریان خوبی برای پوشاک ما خواهند بود؛ بنابراین باید صادرات پوشاک را توسعه دهیم که این امر نیز حمایت دولت را می‌طلبد. مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب در ادامه تصریح کرد: متاسفانه سالانه حدود ۲ میلیارد دلار پوشاک قاچاق به کشور وارد می‌شود. این موضوع موجب تضعیف تولید داخل می‌شود. شهر آفتاب آمادگی دارد با برگزاری نخستین رویداد تخصصی پوشاک و معرفی توانمندی‌های این صنعت نقش بسزایی در کاهش قاچاق محصولات نساجی و پوشاک به کشور داشته باشد. امیدواریم این رویداد صحنه معرفی دستاوردها، کالاها و ظرفیت‌های بالقوه کشور در حوزه پوشاک باشد.

به گزارش صمت در ادامه جلسه کامبیز معتمدوزیری، رئیس مرکز امور اصناف و بازرگانان ایران و هیات عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور، بیان کرد: به‌طور کلی برگزاری هر نمایشگاه نشان‌دهنده پویایی آن رسته است؛ از همین‌رو کمترین پیامی که برگزاری نخستین نمایشگاه بین‌المللی و تخصصی زنجیره ارزش پوشاک دارد پویایی و نشاط در صنعت نساجی و پوشاک کشور است. در این میان نباید فراموش کرد که برگزاری نمایشگاه‌های مطلوب تعریف مختص به خود را دارد. یعنی در کنار برگزاری رویدادها باید اتفاقات خاصی رقم بخورد. در همین راستا باید آموزش‌ها و کارگاه‌هایی به‌روز برای انتقال دانش و اطلاعات وجود داشته باشند. شناسایی ظرفیت‌ها و ایجاد ارتباط میان شرکت‌کنندگان با یکدیگر نیز از لازمه‌های تحول در برگزاری رویدادهاست.

تمایل به استفاده از پوشاک تولید داخل

افسانه محرابی، مدیرکل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در این جلسه، اظهار کرد: امروزه صنعت نساجی و پوشاک با حمایت‌ها و تلاش صنعتگران بارشد و پویایی خوبی همراه بوده است. وظیفه ما در دفتر نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز حمایت از این صنعتگران و حل چالش‌ها و مشکلات آنهاست. برگزاری رویدادی برای نمایش آخرین دستاوردهای این حوزه نیز اتفاق بسیار خوبی در این صنعت است و می‌تواند کمک بزرگی به این حوزه کند.

وی افزود: ما در سال ۹۷ ممنوعیت واردات پوشاک را تصویب کردیم و این تصمیم موجب شد شاهد رقابت‌پذیری پوشاک داخلی با نمونه خارجی باشیم. صنعت پوشاک ما در سال‌های اخیر ضربه‌های زیانباری از ناحیه قاچاق متحمل شده؛ بنابراین ضروری است که با همکاری تمام نهادهای مسئول اقدامات ویژه‌ای را در این زمینه انجام دهیم. در همین راستا در زمینه ترخیص مواد اولیه موردنیاز صنعت پوشاک کشور اقدامات خوبی را انجام داده‌ایم. حمایت همه‌جانبه‌ای که از ورود فناوری‌های موردنیاز این بخش به عمل آمد نیز موجب شد تولید داخل کشور افزایش پیدا کند. محرابی افزود: ما در سال‌های اخیر رشد خوبی در صادرات محصولات نساجی و پوشاک داشته‌ایم و از نظر کیفیت محصولات نیز از وضعیت خوبی برخوردار هستیم. مردم کشور امروزه تمایل بیشتری به مصرف تولیدات داخل از خود نشان می‌دهند که این موضوع نشان از اقدامات خوب در طراحی مد دارد. ایجاد شورای عالی برندها نیز یکی دیگر از اقدامات مؤثر در پویایی صنعت پوشاک کشور بوده است.

لزوم حمایت از طراحان مد

در ادامه جلسه مریم پورشهابی، دبیر کارگروه مد و لباس وزارت ارشاد نیز با بیان اینکه صنعت پوشاک از نظر رقابت‌پذیری مزیت‌های فراوانی دارد، گفت: امیدوارم حمایت خوبی از طراحان مد در کشور به عمل بیاید. برگزاری رویدادهای نمایشگاهی نیز می‌تواند منعکس‌کننده توانمندی کشور در این حوزه باشد. فارغ از نقش فرهنگی پوشاک در کشور فعالان این صنعت در حوزه اصناف فعالیت می‌کنند. از همین‌رو همکاری اتاق اصناف با وزارتخانه‌های ارشاد و صنعت، معدن و تجارت می‌تواند در بهبود وضعیت این صنعت نقش مؤثر داشته باشد.

حمایت دولت جدید از فعالان صنعت پوشاک

در پایان این جلسه نیز ابراهیم درستی، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت در اصناف با اشاره به روی کار آمدن دولت جدید در مردادماه، گفت: دولت سیزدهم باید به این نکته توجه داشته باشد که فعالان صنعت پوشاک کشور به‌دلیل شیوع ویروس کرونا در شرایط سختی به‌سر می‌برند. امیدوارم روزی برسد که تولیدکنندگان پوشاک کشور به صادرات گسترده دست پیدا کنند، چراکه در آن زمان می‌توان مدعی شد تولید پوشاک در کشور وضعیت مطلوبی دارد.

ما امیدواریم در دولت سیزدهم این موضوع مهم محقق شود و روزی برسد که صنعت پوشاک ایران در نمایشگاه‌های بین‌المللی حرفی برای گفتن داشته باشد. گفتنی است نخستین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی زنجیره ارزش پوشاک (طراحی، مد، لباس و صنایع وابسته) از ۲۰ تا ۲۳ مهر در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی شهر آفتاب برگزار خواهد شد.

یادداشت

میراث صنعت نمایشگاهی ایران برای جهانیان

شاهرخ مدرس
طراح روز جهانی نمایشگاه‌ها

نمایشگاه‌ها در هر مرحله جلوه‌ای از واقعیات و پیشرفت‌های جوامع را به نمایش درمی‌آورند. کرونا نیز یکی از صدها دیدگاه نمایشگاهی است که با به‌وجود آوردن شرایط سخت برای دست‌اندرکاران نمایشگاهی در سراسر جهان تاثیرات منفی گذاشته است. این تاثیرات منفی در برخی از کشورهای جهان با دیدگاهی مثبت پذیرفته‌شده و درست است که حداقل به مدت یک سال یا ۱۸ ماه همه نمایشگاه‌ها تعطیل شده‌اند اما مدیران سایت‌ها، برگزارکنندگان و دیگر دست‌اندرکاران نمایشگاهی بین‌المللی در آن کشورها، اتاق‌های فکر متعددی را به راه انداختند و در سمینارهای فکری مجازی با شرکت‌کنندگان و برخی بازدیدکنندگان همفکری کردند که چگونه بتوانند اثرات مثبت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، هنری و به‌ویژه علمی نمایشگاه‌های بین‌المللی را در جوامع خود داشته باشند تا اینکه به زمان پایان کرونا برسند و فعالیت‌های عادی نمایشگاهی خود را ادامه دهند. در مقابل همه این کشورها که بدون هیچ‌گونه شکایتی اندیشه‌های نمایشگاهی خود را تقویت کرده تا با آغاز فعالیت‌های نمایشگاهی بتوانند بهتر و موثرتر باشند، بوده‌اند کشورهایی که به‌دلیل مشکلات ناشی از کرونا و به علت آن شکستی که خورده‌اند، شکایت می‌کردند. شاکیان نمی‌دانستند در مثلث نمایشگاهی شرکت‌کنندگان به برگزارکنندگان مطمئن، دارای اعتماد به نفس و مهم‌تر از آن دارای طرح و برنامه در سطح بین‌المللی اقتدا می‌کنند.

در یک سال و نیم اخیر کشورهای پیشرفته در فعالیت‌های نمایشگاهی درباره آینده نمایشگاه‌های بین‌المللی اندیشه‌ورزی کرده‌اند. مدیران نمایشگاهی این گونه کشورها از طریق برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارهای مجازی در ارتباط با موضوعات تخصصی نمایشگاه‌ها، زمان‌های برگزاری نمایشگاه‌ها، حاکمیت تفکر و سیستم‌های نرم‌افزاری برگزاری نمایشگاه‌ها بر سیستم‌های سخت‌افزاری، برپایی کارگاه‌های تخصصی (بیشتر کارگاه‌های تشریح‌کننده جزئیات) و ویژگی‌های کالاهای نمایشی پیچیده برای شناختن تکنیک‌ها و تاکتیک‌های بکارگیری آنها و موثرتر کردن نقش صادراتی نمایشگاه‌ها کوشیده‌اند. روند تأثیرگذاری بر مناسبات تجاری، مذاکرات رو در رو و عقد قراردادهای نمایشگاهی بین شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان و خریدار را افزایش دهند و به این سان نمایشگاه‌های بین‌المللی در تجارت خارجی کشورها را بیش از پیش موثرتر کنند. در حقیقت می‌توان گفت که شیوع ویروس کرونا موجب شد صنعت نمایشگاهی جهان با یک پوست‌اندازی روبه‌رو شود. درباره راهکارهای پیشرفت‌های صنعت نمایشگاهی در جمهوری اسلامی ایران باید بگویم که به این موضوع مهم می‌توان از دو دیدگاه نگریست؛ نگاه اول نقش تاریخی ایران در به‌وجود آوردن نوعی بلوغ در بازار به‌عنوان منشأ نمایشگاه‌ها از حدود ۶ هزار سال پیش تا سال ۱۰۰۰ هجری شمسی بود؛ یعنی احداث میدان حضرت امام خمینی یا میدان نقش جهان در شهر زیبای اصفهان که آن را یقینا می‌توان به‌عنوان نخستین نمایشگاه تاریخ ایران به رسمیت شناخت. نمایشگاه دوم، نمایشگاه بین‌المللی بود که ۱۴۰ سال پیش با شرکت ایران، ترکیه و نخجوان در تبریز تشکیل شد. در سال ۱۳۳۷ نمایشگاه اختصاصی ایتالیا در پارک لاله تهران برگزار و بالاخره از سال ۱۳۴۸ تاکنون از طریق نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران، سایت آفتاب، مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران مال و سایت‌های نمایشگاهی استان‌ها دوران مدرن نمایشگاه‌های کشور آغاز شد و همچنان ادامه دارد. نکته ظریفی که قصد دارم به آن اشاره کنم این است که شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در طول تاریخ صنعت نمایشگاهی جهان و در میان بزرگان این صنعت بزرگ‌ترین ابداع را ارائه داده و آن پیشنهاد روز جهانی نمایشگاه به UFI در سال ۲۰۱۲ بوده است. این افتخاری بسیار بزرگ و غیرقابل تصور است. حال وقتی کشوری پس از ۶۱۰۰ سال و با داشتن یک سازمان نمایشگاهی مادر با قدمت ۵۲ سال و مراکز نمایشگاهی ۳۱ استان با قدمتی افزون بر ۳۱ سال بتواند طرح روز جهانی نمایشگاه‌ها را به جامعه بین‌المللی نمایشگاه‌ها، سازمان‌ها و مراکز نمایشگاهی اروپا، آسیا، افریقا، امریکا و اقیانوسیه با قدمت‌های چند صدساله با سندی محکم مانند کتاب در تکاپوی دیدگاه‌های مدرن نمایشگاهی نوشته شده به دو زبان فارسی و انگلیسی و انتشار یافته در سال ۲۰۱۲، پیشنهاد کند و معاون UFI و مدیر مستقیم روز جهانی نمایشگاه‌ها نویسنده کتاب را برای ارائه یک سخنرانی ۳۰ دقیقه‌ای به پاریس دعوت کند، این کشور در ارتباط با صنعت نمایشگاهی جهانی لایق داشتن بهترین‌ها و بالاترین احترام است. صنعت نمایشگاه ایران در چند سال گذشته آنقدر که توانایی داشته، نه‌تنها ارزشیابی واقعی نشده، بلکه تحریم هم شده است. سایت‌های نمایشگاهی استان‌ها و برگزارکنندگان نمایشگاه‌ها در چارچوب معیارهای بین‌المللی نمایشگاهی می‌توانند در بالاترین سطح ارزیابی شوند و بالاتر از متخصصان نمایشگاهی در کشورهای پیشرفته قرار بگیرند. در همین رابطه، وظایف ما به‌عنوان پیشکسوتان نمایشگاهی این است که با آموزش‌های تئوری و اجرایی به تعداد این اندیشمندان بیفزاییم و به این ترتیب، سطوح کمی و کیفی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران را ارتقا دهیم و اعتبار بین‌المللی خود را دوباره به‌دست بیاوریم.

به‌علاوه اینکه نمایشگاه‌های بین‌المللی ما می‌توانند مانند گذشته تعداد زیادی شرکت‌کننده و بازدیدکننده خارجی داشته باشند و عامل انجام این مهم نیز صرف کلمات خواستن و توانستن از سوی کارشناسان نخبه و زبده از نسل جوان است.

روی خط خبر

پاکسازی پسماند در کرج

طی بازدیـد نماینده شهرسـتان کرج در مجلس شـورای اسـلامی از منطقـه حصـارک، بر توجه بیشـتر بـه مناطق کم‌برخوردار و رسـیدگی به معضلات بهداشـتی و پسماند در این مناطق تاکید شد. به گزارش صمت از استان البرز، محمد مسیبی گفت: رفع معضلات خیابان شهید ایرانی و پاک‌سازی نقاط آلوده منطقه در دستور کار سازمان پسماند قرار دارد. وی افزود: با برنامه‌ریزی و مطالعات دقیق قطعا شـاهد پاکسازی و تمیزی در نقاط مختلف مناطق خواهیم بود که این روند تاثیر بسـزایی بر روحیه شهروندان خواهد گذاشـت که امیدواریم مردم نیز نهایت همکاری را در این زمینه داشته باشند.

روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت یزد اول شد

براسـاس تدوین و ابلاغ برنامه‌هـای راهبردی روابط‌عمومی سـازمان صنعت، معدن و تجارت اسـتان‌ها در سـال جاری، روابط‌عمومی‌های ۳۲ مرکز براساس ۳۰ شاخص مورد ارزیابی قرار گرفتند. به گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت اسـتان یزد، این واحد برمبنای ارزیابی‌های انجام‌شده در خرداد امسـال با کسـب امتیاز ۹۸ از ۱۰۰ رتبه اول کشور را از آن خـود کرد. بازنشـر محتوای مرتبط بـا وزارتخانه در شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌های پرمخاطب، تهیه و تدوین اخبار و محتوای مناسـب برای پرتال استان‌ها، انعکاس اخبار مرتبط با سـازمان در رسانه‌های مکتوب و الکترونیک، بازنشر اخبار سـازمان در صدا و سیمای مرکز اسـتان، بازنشر اخبار سازمان در شبکه‌های اجتماعی و تولید و ارسال خبر برای در شاتا از شاخص‌های ارزیابی روابط‌عمومی‌ها بوده است.

پشت خط اشغال ۱۲۲ نمانید

به دنبـال افزایش بی‌سـابقه تماس‌های مردمی با سـامانه ارتباط با مشـتریان آبفای اسـتان اصفهان در روزهای اخیر، لینک ارتباط با سـامانه ۱۲۲ در پرتال این شـرکت راه‌اندازی شد. این اقدام به منظور ارتباط سریع‌تر با شهروندانی است که به دلیل اشغال بودن خطوط تلفن، موفق به برقراری تماس با سامانه ۱۲۲ نمی‌شوند. بر همین اساس از این پس شهروندان گرامـی می‌توانند علاوه‌بر تلفن ۱۲۲ به پرتال شـرکت آب و فاضلاب اسـتان اصفهان به نشانی www.abfaesfahan.ir مراجعه و پیشنهادها، انتقادها، شکایات و محل حوادث یا قطع احتمالی آب و خدمات فاضلاب را ثبت و پیگیری کنند.

برق ۳۵ اداره پرمصرف زنجان قطع شد

مدیرعامل شـرکت توزیع برق استان زنجان گفت: برق ۳۵ اداره دولتـی به دلیل رعایت نکردن تعدیل مصرف انرژی برق قطع شد.

بـه گزارش صمت علیرضا علیـزاده با بیان اینکه از ابتدای اجرای طرح کاهش ساعات اداری و تعطیلی روزهای پنجشنبه ۶۳۱ کنتور برق هوشـمند ادارات اسـتان زنجان را به‌صورت لحظـه‌ای مورد پایش قـرار می‌دهد، گفـت: در همین زمینه بـه ۹اداره به دلیل رعایت نکـردن مصوبه کاهش مصرف برق اخطاریه قطع برق صادر و انشـعاب برق تعداد ۳۵ اداره دولتی به دلیل رعایت نکردن تعدیل مصرف انرژی قطع شد.

علیزاده افزود: ۴۰۰۰ مگاوات از مصرف برق کشـور در پیک تابسـتان مربوط به نهادهای اجرایی و اداری است و این مقدار در اسـتان زنجان برابر با مصرف برق ۱۰ هزار مشترک خانگی است.

ساماندهی زمان مصرف آب

معاون خدمات مشـترکین و درآمد شـرکت آب و فاضلاب استان اصفهان با اشـاره به اینکه عمدتا، مشکل توزیع آب در گرم‌ترین سـاعات از گرم‌ترین روزهای سال اتفاق می‌افتد، از مشـترکان آب استان خواسـت با راهکاری ساده، در مدیریت توزیع آب همکاری کنند.

به گزارش صمت سید محسن صالح تاکید کرد: چنانچه هر یک از ما مصرف غیرضروری خود را به زمانی خارج از ساعات اوج مصـرف هدایـت کند، بخش زیادی از مشـکل توزیع که ناشـی از تمرکز تقاضا در ساعات محدود است برطرف خواهد شد.

وی در ادامه با بیان مثالی در این زمینه افزود: شست‌وشوی پوشاک یا آبیاری باغچه و برخی دیگر از موارد مشابه، مصارفی است که در اغلب موارد می‌تواند با برنامه‌ریزی قبلی در خارج از ساعات اوج مصرف انجام شود.

ضمن اینکه به دلیل انطباق بخشـی از ساعات اوج مصارف برق با آب، نقش چشمگیری هم در مدیریت همزمان مصارف در دیگر حامل‌های انرژی خواهد داشت.

بهینه‌سازی مشعل‌های پالایشگاه اصفهان

معـاون تولید شـرکت پالایـش نفت اصفهان با اشـاره به پایـان تعمیرات اساسـی واحدهای آیزوماکـس، هیدروژن و آمین کنتکتور شـماره ۲ شـرکت گفت: این دوره از تعمیرات با فعالیت مسـتمر شـبانه‌روزی ۲ هزار نفر نیروی انسانی و به مدت ۲۵ روز انجام شد.

به گـزارش صمت علیرضا جعفرپور افزود: در این تعمیرات با اجرای ۳ طرح بهینه‌سازی مشعل‌های پالایشگاه، استحصال انرژی حرارتی از محصول گازوئیل واحد آیزوماکس و بازسازی عایق‌های حرارتی کوره هیدروژن موفق شدیم حدود ۲ درصد در مصرف سوخت پالایشگاه صرفه‌جویی کنیم.

بررسی دستورالعمل مدیریت تقاضای محصولات پتروشیمی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در نشسـت کمیسـیون انرژی، صنایع پالایشی و پتروشـیمی اتـاق بازرگانی اصفهان بـا فعالان حوزه پتروشیمی، دسـتورالعمل مدیریت تقاضای محصولات پتروشـیمی مورد بحث و بررسـی قرار گرفت.

به گزارش روابط‌عمومـی اتاق بازرگانی اصفهان در این نشسـت که بـه همت کمیسـیون انرژی، صنایـع پالایشـی و پتروشـیمی اتـاق بازرگانی اصفهان برگزار شد، مهدی طغیانی، نماینده مردم اصفهان در مجلس شـورای اسلامی با بیان اینکه ورود دولـت برای رفع مشـکلات مربوط به تراکم تقاضـای مواد اولیه بـا وجـود گلوگاه‌هایی مانند تحریم موجب ایجاد رانت و سخت‌تر شدن قوانین و رویه‌ها می‌شـود، افزود: این در حالی اسـت که با سپردن ظرفیت‌های موجود به تولیدکنندگان و نظارت دولت، فعالان اقتصاد با مشـکلات کمتری مواجـه خواهند شـد. اکبـر لبـاف، نایب‌رئیس کمیسـیون انرژی، صنایع پالایشـی و پتروشیمی اتاق بازرگانی اصفهان در این جلسـه با اشـاره به سـرمایه‌گذاری بالای مورد نیاز برای ایجاد شـغل در صنایع، بر حفظ اشـتغال موجود در هر صنعت تاکیـد کرد. وی بـا بیان اینکه بیشـترین ارزش افـزوده در صنعت پتروشـیمی کشـور مربوط به بخش پایین‌دسـت است، بر ضرورت حفظ اشتغال صنایع پایین‌دست پتروشیمی و رفع مشکلات این بخش تاکید کرد.

عضو هیـات نمایندگان اتـاق بازرگانی اصفهان خواسـتار تسـهیل فروش مواد اولیه با قیمت‌های جهانی به صنایع پایین‌دسـت پتروشـیمی شد و افزود: در کنار این مورد لازم اسـت مواد اولیه طی یک برنامه باثبات از سوی شرکت‌های پتروشیمی عرضه شود.

وی از دسـت رفتن سرمایه در گردش واحدهای پایین‌دسـت پتروشـیمی بـر اثر تـورم را یکی از مشـکلات مهم این واحدها بیان کرد و خواسـتار بازنگری در رویه سازمان امور مالیاتی برای تعیین میزان مالیات واحدهای زیان‌دیده شد.

ابراهیـم جلیلـی، قائم‌مقـام رئیـس سـازمان صنعـت، معدن و تجارت اسـتان نیز با بیان اینکه دسـتورالعمل نحوه تخصیص سـهمیه واحدهای پتروشـیمی در زمان بحران تدوین شـده اسـت، گفت: براسـاس شـواهد موجود به غیـر از برخی گریدهای مواد پتروشـیمی، شـرایط نرمال بوده و حتی معامله پایین‌تر از میزان عرضه است.

وی تعییـن میزان سـهمیه واحدها در شـرایط غیربحرانی بازار براسـاس عرضه و تقاضا را راهکار عملیاتـی کاهـش مشـکلات واحدهـای تولیـد پتروشیمی دانست.

شـاهین آذری، معـاون امـور صنایع سـازمان صنعـت، معدن و تجارت اسـتان نیز با بیان اینکه براسـاس دسـتورالعمل وزارت صنعـت، معدن و تجارت، مـلاک تخصیص سـهمیه واحدهای‌های تولیدی، میزان فروش ابرازی و گزارش حسابرسی رسـمی اسـت، عنوان کرد: درنظـر گرفتن طرح تشـویقی برای افزایش پلکانی سهمیه تخصیصی به واحدهای تولیدی که مواد اولیه مورد نیاز خود را طـی مدت مشـخص از بـورس کالا خریداری می‌کنند، می‌تواند در محقق شـدن جهش تولید و افزایش شفافیت عملکرد واحدها موثر باشد.

وی صوری بودن برخـی پروانه‌های بهره‌برداری را مانـع ملاک قرار دادن پروانـه بهره‌برداری برای تخصیـص سـهمیه برشـمرد و اختلاف نـرخ ارز نیمایـی با بازار آزاد را در ایجاد رانت در این حوزه موثر دانست.

رفیعیـان، نماینـده اسـتانداری در کارگـروه پتروشـیمی اسـتان نیز افزایش نـرخ ارز و اعمال تحریم‌ها علیه کشورمان را عامل بالارفتن تقاضای خرید مـواد اولیه از بورس عنـوان و تصریح کرد: در این زمان دسـتورالعملی از سـوی وزارتخانه به اسـتان‌ها ابلاغ شـد که نیازمند اصلاح و بازنگری است.

در ادامه جلسـه زمان‌بر بـودن و ایجاد وقفه در تخصیص سـهمیه به دلیل نیاز به ارائه مستندات متعـدد، تعیین نرخ ارز براسـاس نرخ اعلام‌شـده در سـامانه ETS، ترجیـح صـادرات محصولات پتروشـیمی بر تقاضای داخل، اختصاص سـهمیه یکسـان بـرای واحدهـای تولیـدی، افزایـش ۱۱۸درصـدی میانگین نـرخ پایانـی محصولات پتروشیمی نسـبت به مدت مشـابه سال گذشته از جمله مشـکلات صنایع پایین‌دست پتروشیمی مطرح شد.

همچنین قرار گرفتن پروانـه بهره‌برداری واحد تولیـدی و مصـرف حامل‌هـای انـرژی به‌عنوان ملاک تخصیص سـهمیه، تدوین بسـته حمایتی برای تمهیدات قیمتی ناشـی از جبران خسـارت احتمالـی تولیدکننـدگان، حـذف ضوابط مربوط بـه قیمت‌گذاری و تعیین نرخ واحد سـالانه برای نـرخ خوراک، نظارت سـازمان حمایـت از حقوق تولیدکننـده و مصرف‌کننـدگان بـر تخصیـص درست سهمیه به واحدهای تولیدی از راهکارهای پیشنهادی بخش خصوصی برای کمک به رفع این مشکلات عنوان شد.

طـرح تشـویقی برای افزایـش پلکانی سـهمیه تخصیصی به واحدهای تولیدی که مواد اولیه مورد نیاز خود را از بورس کالا خریـداری می‌کنند، می‌تواند در محقق جهش تولید و افزایش شفافیت عملکرد واحدها موثر باشد

فروش مواد اولیه با قیمت‌های جهانی به صنایع پایین‌دست پتروشیمی تسهیل شود

استقبال چشمگیر گروه سنی بالای ۶۰ سال از واکسن کرونا

رئیس دانشـگاه علوم پزشکی اسـتان زنجان در نشست خبری با اشاره به آغاز واکسیناسیون گروه سنی بالای ۶۰ سـال در زنجان، گفت: میزان اسـتقبال این گروه سنی از واکسن کرونا، روزبه‌روز بیشتر می‌شود.

به گزارش صمت از استان زنجان، پرویز قزلباش تعداد واکسـن‌های تزریقی در سطح استان را ۷ هزار و ۵۰۰ دوز اعلام و ابراز کـرد و افزود: این رقم طی چند روز آینده به بالای ۱۰هزار دوز برسد.

وی مشارکت گروه سنی بالای ۶۰ سال در واکسیناسیون کرونـا را ۳۶ درصـد اعلام کـرد و افـزود: امیدواریم این مشارکت به ۵۰ درصد برسد.

مدیر ارشـد دانشـگاه علوم پزشـکی زنجان با اشاره به ظرفیت اسـتان بـرای تزریق بیش از ۱۵هـزار دوز در هر روز، گفت: درحال‌حاضر، تعداد دوزهای تزریقی را با میزان واکسـن‌هایی که در اختیار اسـتان قرار داده شـده است، تنظیم کرده‌ایم.

وی بـا تاکید بر ثبت‌نام گروه سـنی بالای ۶۰ سـال در سامانه واکسیناسیون کرونا، اظهار کرد: پس از ثبت‌نام، در فاصلـه زمانی کوتاهی برای تزریق واکسـن از افراد دعوت می‌شـود اما در عین حال سـعی داریم حتی افرادی را که در سـامانه ثبت‌نام نکرده‌اند نیز به شکل‌های مختلف زیر پوشش تزریق واکسن قرار دهیم.

قزلباش تصریح کرد: براساس اعلام ستاد ملی پیشگیری و مقابله با کرونا، ۱۱میلیون دوز واکسـن وارد کشور شده که بخش عمده‌ای از آن توزیع شـده و مابقی نیز در حال توزیع است.

وی بـا بیـان اینکه بـه‌زودی نیـز شـاهد ورود تعداد قابل‌توجهی واکسـن کرونا به کشور خواهیم بود، افزود: در صورت ادامه این روال، سرعت واکسیناسیون بالاتر خواهد رفـت. قزلباش بـا بیان اینکه تعداد قابل‌توجهی واکسـن آسـترازنکا وارد کشور خواهد شد، گفت: درباره تزریق دوز دوم واکسن آسـترازنکا به افرادی که دوز اول این واکسن را دریافـت کرده‌انـد، جای هیچ نگرانی وجـود ندارد و به محض ورود این واکسـن، اطلاع‌رسـانی‌های لازم صورت خواهد گرفت.

وی با اشـاره به اینکه بخشـی از واکسـن‌های واردشده بـه اسـتان از نوع واکسـن برکت بوده اسـت، اظهار کرد: درحال‌حاضر واکسـن‌های سـینوفارم و برکـت در مراکز تجمیعی تزریق واکسن موجود اسـت و مراجعه‌کنندگان می‌توانند هرکدام از این دو نوع واکسن را انتخاب کنند.

رئیس دانشـگاه علوم پزشـکی زنجان، واکسن برکت را اولویت درخواسـت بسیاری از شـهروندان زنجانی عنوان کرد و گفت: خوشبختانه تاکنون عارضه قابل‌توجهی از این واکسن گزارش نشده است تزریق واکسن را کاملا اختیاری اعلام کرد و افزود: می‌توان با صحبت درباره مزایای تزریق واکسـن و همچنین معایب عدم تزریق آن، شـهروندان را تشویق به واکسیناسیون کرد اما در هیچ نقطه‌ای از استان، هیچ‌کس حق ندارد فردی را مجبور به تزریق واکسن کند.

تجهیز ۱۲ درصد چاه‌های کشاورزی زنجان به کنتور هوشمند

مدیرعامل شـرکت آب منطقـه‌ای زنجان، با اشـاره به اینکه ۱۲درصد چاه‌های کشـاورزی استان مجهز به کنتور هوشمند هسـتند، ادامه داد: در استان از ۱۲ هزار و ۵۸۳ چاه کشـاورزی مجاز ۱۷۳۰ چاه کشور به ابزار اندازه‌گیری و کنتور هوشـمند آب از انواع مختلف تجهیز شـده است که حدود ۱۲ درصد چاه‌های کشاورزی را شامل می‌شود.

به گزارش صمت اسماعیل افشاری با اشاره به استقبال نکردن کشاورزان از کنتورهای هوشمند تصریح کرد: تمایل کشاورزان به برداشـت اضافه آب و افزایش سطح کشت و تمایل نداشـتن به اسـتفاده از کنترل برداشـت متناسب بـا مجوز صادرشـده و همچنین قیمت بـالای کنتورهای هوشـمند، مخصوصا افزایش نرخ به دلیل افزایش نوسانات نـرخ ارز و عدم نهادینه‌سـازی مصرف بهینه و ناآشـنایی کشاورزان با مزایای این کنتورها از دلایل استقبال نکردن کشاورزان از کنتورهای هوشمند است.

مدیرعامـل شـرکت آب منطقه‌ای زنجـان درباره نقش کنتورهـای هوشـمند در حفاظـت و صیانـت از آب‌های زیرزمینـی خاطرنشـان کـرد: نصب و راه‌انـدازی صحیح کنتورها و دسـتکاری نکردن و ارسـال داده و فعال بودن کنتورها، در راستای حفاظت از منابع آب زیرزمینی بسیار موثر بوده و تمام برداشـت‌های مازاد و پروانه صادرشـده قابل رصد است.

به گفته افشـاری، در نصب کنتورهای هوشـمند نباید منفعت آنی کشـاورزان لحاظ شود چراکه در صورت عدم کنترل برداشـت آب و اضافه‌برداشـت از مفـاد پروانه که منجر به افت سـطح آب‌های زیرزمینی می‌شود کشاورزان در بلندمـدت بـا هزینه‌هـای زیادی اعم از کف‌شـکنی و جابه‌جایی چاه و حتی کم‌آبی مواجه خواهند شد که هزینه بلندمدت به مراتب سنگین‌تر خواهد بود و در صورت نصب کنتور موجب مصرف استاندارد در برق و کاهش هزینه‌های کلی خواهد شد.

وی افزود: برای هدایت کشـاورزان به سمت بهره‌مندی از ایـن کنتورهـا، مطابق قانـون تعیین‌تکلیـف چاه‌های فاقـد پروانه، قانون توزیع عادلانه آب و دسـتورالعمل‌های صادرشـده، تمامی کشاورزان و بهره‌مندان مکلف به نصب کنتور روی منصوبات چاه با نظارت شـرکت آب منطقه‌ای هستند.

معاون راهداری اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای اسـتان زنجان نیز گفت: امسـال ۶ نقطـه از محور زنجان به قره پشـتلو به‌عنوان نقطه پرحادثه و پرتصادف اسـتان معرفی شده و حل مشکلات این محور به تخصیص اعتبار چشمگیری نیاز دارد.

جواد یوسـفی، معـاون راهـداری اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان زنجان با بیان اینکه ایمن‌سازی نقاط حادثه‌خیز زنجان به جـد مورد تاکید اداره راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای زنجان است، گفت: امسال ۶ نقطه از محور زنجان-قره‌پشتلو به‌عنوان نقطه پرحادثه و پرتصادف استان معرفی شده و حل مشکلات این محور به تخصیص اعتبار چشـمگیری نیاز دارد. یوسـفی اظهـار کرد: محور زنجان به قره‌پشتلو به‌عنوان یک راه میانبر می‌تواند فاصله مرکز استان تا استان اردبیل را ۶۰ کیلومتر کاهش دهد.

معاون راهداری اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای اسـتان زنجان با بیان اینکه این محور بسیار پرتردد است، گفت: این محور ۷۰ کیلومتر طول دارد و راه ارتباطی یک شـهر و ۶۵ روستا است و ایمن‌سـازی این محور در سال جاری به جد دنبال می‌شود.

نیروگاه بندرعباس با تمام توان در مدار تولید

مهین حیدری: مدیرعامل نیروگاه بندرعباس گفـت: تمـام واحدهـای نیـروگاه بندرعباس با ظرفیت ۱۳۲۰ مگاوات در مدار تولید قرار دارند.

حسین سلیمی ضمن بیان این مطلب افزود: با توجه به نیاز کشـور و تقاضای مصرف بالای برق در زمان پیک بار تابستان، خوشبختانه هر ۴ واحد بخـار و ۲ واحد گازی با ظرفیت کامل در حداکثر آمادگی تولید انرژی الکتریکی قرار دارند.

وی در ادامه به تعمیرات اساسـی واحد ۲ بخار نیروگاه بندرعباس اشـاره کـرد و گفت: با تلاش شـبانه‌روزی کارکنان سـختکوش نیـروگاه و در شـرایط سـخت تحریم و همچنین بیماری کرونا و تکیـه بـر دانـش و تجربه متخصصـان داخلی موفق شدیم پس از تعمیرات اساسی واحد ۲ را با حداکثر ظرفیت به مدار تولید بازگردانیم.

مدیرعامـل نیـروگاه بندرعبـاس اعـلام کرد: نیروگاه بندرعباس به‌عنـوان بزرگ‌ترین نیروگاه برق جنوب شرق کشور و از صنایع فعال در استان هرمزگان اسـت، نقش مهمـی در تولید انرژی و پایداری شبکه برق کشور دارد.

سـلیمی بیان کرد: براساس اهداف از پیش تعیین‌شـده و بـرای افزایش ظرفیـت تولیـد انـرژی الکتریکی تا محـدوده تـوان اسـمی و همچنین افزایش راندمان و کاهش آلاینده‌های زیسـت‌محیطی تعمیـرات اساسـی واحـد ۲ بخار، تمامی فرآیند ایـن پروژه زیر نظر کارشناسـان، متخصصان و نیروهـای پرتلاش و توانمند نیروگاه بندرعباس صورت گرفت.

مدیرعامـل نیروگاه بندرعبـاس از تولید روزانه ۲۵ هـزار و ۲۰۰ مـگاوات سـاعت بـرق در این نیروگاه خبر داد و افزود: با پایان تعمیرات اساسی واحـد ۲ بخـار نیروگاه و با بکارگیـری این واحد ظرفیـت تولید برق به ۲۵ هـزار و ۲۰۰ مگاوات ساعت در روز افزایش پیدا کرد.

مدیرعامل نیروگاه بندرعباس ساخت و بازسازی قطعات و تجهیزات مورد نیاز به دسـت کارکنان متخصص داخلـی را از دیگر اقدامات این نیروگاه در عرصه تعمیرات و نگهداری واحدها به منظـور تداوم تولید عنوان کـرد و افزود: نیروگاه بندرعباس قدمتی ۴۱ ساله دارد. این موضوع باعث شـده صاحب نیروهای انسـانی توانمند، باتجربـه و تخصص‌های ارزشـمندی شـود که با تکیه بر همت و تلاش کارکنان آن شاهد رفع محدودیت‌ها و بهبـود روند تولید برق ایـن واحدها در نیروگاه باشـیم. سـلیمی بیان کرد: واحد ۲ بخار نیروگاه بندرعباس پس از تعویض پره‌های توربین فشـار ضعیف، بازسـازی پمپ‌های فشار ضعیف و فشار قوی، تعویض، ترمیم و بازسـازی لوله‌های بویلر، تمیزکاری کندانسـورها و مبدل‌های حرارتی، کار روی سیسـتم خنک‌کننـده آب و حوضچه آبگیر و تعویض و سـرویس ولوهای فشـار قوی و فشار ضعیف توربین و بویلر با موفقیت وارد مدار شد.

به گـزارش صمت هم‌اکنـون ۴ واحـد ۳۲۰ مگاواتی و ۲ واحد گازی ۲۵ مگاواتی در مدار بوده و وظیفه تامین انرژی الکتریکی را برعهده دارند.

توزیع عادلانه آب در اصفهان با سامانه پایش و کنترل تاسیسات

با هدف توزیع عادلانه آب در شهر اصفهان ۵۱ حوضچه و ۳۵چاه، مجهز به سامانه پایش و کنترل تاسیسات آب شدند.

به گزارش صمت مدیر دفتر سیستم‌های کنترل و انرژی آب شرکت آبفای استان اصفهان با بیان اینکه درحال‌حاضر نزدیک ۳۰ درصد از شبکه توزیع آب شهر اصفهان به صورت برخط و هوشـمند کنترل می‌شـود، گفت: اصفهـان دارای ۱۴۰ حوضچه کنترلی و فشارشـکن است که از طریق این حوضچه‌ها میزان باز و بسته بودن والوها کنترل و آب موجود در شبکه، عادلانه تقسیم می‌شود.

محمد ناظمی‌زاده اعلام کرد: درحال‌حاضر از ۴۰ چاه موجود در شـهر اصفهان ۳۵ چاه به سیستم تله‌متری و تله‌کنترل مجهز شده‌اند که این امر تاثیر بسزایی در توزیع عادلانه آب بین مردم داشته است.

وی گفت: آبفای اصفهان تابستان امسال از طریق فرآیند کنترل هوشمند تاسیسات آبرسـانی توانسـت پیامدهای کمبود ۴ هزار و ۳۰۰ لیتری آب آشامیدنی در ثانیه را به حداقل برساند.

ناظمی‌زاده پایش و کنترل هوشمند تاسیسات آبرسانی را امری ضروری در مدیریت بهینه منابع آب دانست و اظهار کرد: هم‌اکنون صد درصد خطوط انتقال طرح آبرسانی اصفهان بزرگ که افزون‌بر ۸۷۰ کیلومتر اسـت مجهز به سـامانه تله‌متری است. وی گفت: پیش‌بینی می‌شـود تا پایان امسال تمام تاسیسات آبرسانی اصفهان به سیستم تله‌متری و تله‌کنترل مجهز شوند.

صمت راهکارهای هدایت نقدینگی به سوی تولید را بررسی کرد

شمشیر دولبه نقدینگی

رشد نقدینگی شمشیر دولبه‌ای است که می‌تواند از یک‌سو اثرات مخربی بر اقتصاد داشته باشد و از سوی دیگر، هدایت آن به سمت تولید، زمینه شکوفایی اقتصاد را فراهم کند. در طول سال‌های گذشته و تحت‌تاثیر سیاست‌های اشتباه پولی و مالی حاکم بر اقتصاد، شاهد رشد نقدینگی در کشور بوده‌ایم اما این نقدینگی عموما جذب دلالی و واسطه‌گری در حوزه‌های گوناگون شده و بر چالش‌های اقتصادی افزوده است. گفتنی است رشد نقدینگی به‌منزله افزایش قابل‌توجه تورم در سطح جامعه است. در چنین شرایطی، ارزش پول ملی هر روز کاهش می‌یابد و اعتماد مردم به نگهداری از پول از بین می‌رود و بدین‌ترتیب به خریدوفروش انواع کالاهای سرمایه‌ای رو می‌آورند. در طول چند سال گذشته، این روند به‌قدری شدت گرفته که حتی محصولات صنایع معدنی همچون فولاد نیز به کالای سرمایه‌ای بدل شده و در دوره‌ای رقابت قابل‌توجهی برای خرید آنها شکل گرفت. این درحالی است که انتظار می‌رفت سیاست‌گذاران پولی و مالی کشور در تبیین استراتژی‌ها با بهره‌گیری از انواع ابزارهای تشویقی، زمینه جذب سرمایه‌ها را به سمت تولید فراهم کنند. تسهیل شرایط تولید، برقراری تعامل سازنده با جهان به‌منظور ورود تجهیزات و دانش فنی و صادرات محصولات نهایی از الزامات توسعه تولید است.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

رشد نقدینگی شمشیر دو لبه‌ای است که از یک‌سو می‌تواند اثرات مخربی بر اقتصاد داشته باشد و از سوی دیگر، هدایت آن به سمت تولید زمینه شکوفایی اقتصاد را ایجاد کند

بی‌اعتمادی نسبت به بازارهای مالی

کیومرث فتح‌اله‌کرمانشاهی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی پیامدهای رشد نقدینگی بر اقتصاد، گفت: رشد نقدینگی یکی از آسیب‌های جدی در هر اقتصادی است. این چالش برای ایران که با تحریم، محدودیت در روابط بین‌المللی و انواع مشکلات اقتصادی روبه‌رو است، به‌مراتب شدیدتر ظاهر خواهد شد و در این مسیر، رشد نقدینگی آسیب‌های جدی به اقتصاد وارد می‌کند.

این سرمایه به هر حوزه‌ای ورود کند، زمینه رشد قیمت و به‌دنبال آن واسطه‌گری را ایجاد خواهد کرد. این کارشناس اقتصاد افزود: با این وجود می‌توان با هدایت نقدینگی به سمت تولید و ایجاد اشتغال، بسیاری از مشکلات کشور را برطرف کرد. در واقع با بهره‌گیری از ابزارهای پولی و مالی می‌توان این نقدینگی را به سمت تولید و اقتصاد مولد جذب کرد.

وی خاطرنشان کرد: البته در ۲ سال گذشته تجربه ناموفقی در بهره‌گیری از بورس به‌عنوان ابزار مالی داشته‌ایم؛ هرچند این تجربه تلخ از عملکرد اشتباه دولتمردان نشأت می‌گیرد و اساس این ابزار مالی را زیر سوال نمی‌برد. در واقع دولت با حمایت بیجا زمینه‌ساز رشد سهام برخی شرکت‌ها و کل ارزش بورس و اوراق بهادار شد اما این پایان کار نبود، چراکه با توقف حمایت دولت از بورس، این بازار ریزش کرد و بسیاری از مردم متضرر شدند یا سرمایه‌های خود را از دست دادند. علاوه بر این، اعتماد عمومی به این بازار از دست رفت. گویی سیاست‌گذاران تنها در دوره‌ای به‌دنبال تامین کسری بودجه از طریق بورس بودند و تمام. کرمانشاهی اظهارکرد: توسعه اتفاقی نیست و برای آنکه در مسیر بهبود تولید و توسعه گام برداریم باید برنامه‌ای جامع در تمام سطوح طرح‌ریزی کنیم. این برنامه باید تمام فعالیت‌های بخش تولید، صنعت، معدن، کشاورزی، خدمات و به‌صورت عام حوزه تولید را در برگیرد.

بدون تردید اختصاص برنامه‌ای به تولید و آگاهی‌رسانی در این زمینه و همچنین بهره‌گیری از شفافیت کامل در این مسیر، زمینه تشویق سرمایه را به تولید فراهم می‌کند. علاوه بر این، در چنین فضای روشن و شفافی امکان رانتخواری و سودجویی محدود می‌شود. علاوه بر تمام راهکارهای یادشده باید زمینه ارتقای سواد مالی مردم را فراهم کرد؛ بدین معنی که مردم با بازارهای مالی و انواع ریسک‌های آن آشنا شده و در نهایت با چشمانی باز و شناخت از نقاط قوت و ضعف آن برای حضور در این فضا داوطلب شوند.

وی افزود: براساس آمارها، نقدینگی که در اختیار مردم است، مقدار قابل‌توجهی بوده که هر ساله نیز بر میزان آن افزوده می‌شود. در چنین فضایی از یک‌سو مردم نسبت به ارزش سرمایه خود بیم دارند و از سوی دیگر، آسیب‌هایی به اقتصاد وارد می‌شود؛ بنابراین باید در مسیر راهکارهای یادشده و با سرعت هرچه بیشتر گام برداشت. اگر مردم سرمایه خود را در بانک یا خانه نگه می‌دارند، به این دلیل که با سایر ابزارهای مالی آشنایی ندارند و اینکه در یک سال گذشته نسبت به بازار سرمایه بی‌اعتماد شده‌اند.

> رشد نقدینگی یکی از آسیب‌های جدی برای هر اقتصادی است. این چالش برای ایران که با تحریم، محدودیت در روابط بین‌المللی و انواع مشکلات اقتصادی روبه‌رو است، به‌مراتب شدیدتر ظاهر می‌شود

رشد دلالی و واسطه‌گری

رضا شهرستانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی درباره اثرات رشد نقدینگی بر بازار فولاد، گفت: رشد نقدینگی و شرایط ناپایدار اقتصادی حاکم بر کشور در کنار سیاست‌گذاری‌های اشتباه و نرخ‌گذاری دستوری در دوره‌های مختلف زمینه افزایش دلالی و واسطه‌گری را در بازارهای گوناگون فراهم کرده است. این نقدینگی جذب هر بازاری مانند مسکن، دلار، خودرو و... شده، زمینه برهم خوردن آن را ایجاد کرده است. بدین‌ترتیب در دوره‌های گوناگون شاهد جهش قابل‌توجه نرخ در هرکدام از بازارهای یادشده بوده‌ایم. در دوره‌ای حتی شاهد جذب این نقدینگی به بازار خریدوفروش محصولات فولادی بودیم و در سایه رشد رقابت برای خرید این محصولات، بهای آهن‌آلات افزایش یافت و در همین حال، تنش در بازار خریدوفروش این محصولات تشدید شد.

این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: در شرایطی که بستر مناسبی برای جذب نقدینگی در دسترس مردم نیست، این پول نقد با هدف حفظ ارزش به کالاهای سرمایه‌ای گوناگون جذب می‌شود و بازار فولاد و محصولات فولادی نیز از این قضیه بی‌نصیب نمانده است.

وی در ادامه تاکید کرد: سابقه مدیریت کشور در دولت‌های گوناگون حکایت از آن دارد که ابتدا با افزایش نرخ بهره‌های بانکی و ثابت نگه‌داشتن ارز در قالب‌های دستوری، سرمایه مردم جذب بانک می‌شود. در این بازه زمانی، نقدینگی افزایش می‌یابد اما عموما در دولت‌های دوم از یک‌سو نرخ بهره بانکی کاهش می‌یابد و از سوی دیگر، نرخ ارز بالا می‌رود، بدین‌ترتیب نقدینگی در سطح جامعه زیاد می‌شود.

شهرستانی در ادامه گفت: در چند سال اخیر و تحت‌تاثیر سیاست‌های اشتباه، نقدینگی در کشور افزایش قابل‌توجهی داشته است. در ادامه اقدامات دولت برای جذب نقدینگی مردم در ۲ سال گذشته از اساس اشتباه بود، چراکه این سرمایه جذب تولید نشد. این نقدینگی از طریق بازار سرمایه جذب فعالیت‌های اشتباه، غیرتولیدی و از پیش شکست خورده شده است؛ بدین‌ترتیب شاهد از دست رفتن سرمایه مردم در بازار بورس بودیم. در چنین فضایی، متاسفانه این چرخه معیوب هر ۴ سال یک‌بار تکرار می‌شود و ضربه‌های غیرقابل جبرانی به اقتصاد کشور وارد می‌کند.

این فعال صنعت فولاد درباره راه‌حل درست در چنین شرایطی گفت: بهره‌گیری از این نقدینگی در مسیر تولید و با درک درست از شرایط و نیازهای کشور و در ادامه تلاش برای فروش این محصولات در بازارهای جهانی، راه‌حل درست برای مصرف این نقدینگی است. در واقع برقراری تعامل با جهان در این مسیر ضروری است و نمی‌توان در انزوا در مسیر بهبود شرایط اقتصادی گام برداشت.

این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد اظهارکرد: ما در حوزه‌های گوناگونی مانند انرژی، حمل‌ونقل و... با کمبود روبه‌رو هستیم و در این میان، بهبود این زیرساخت‌ها هم به انرژی نیاز دارد. اثرات این کمبود در سال‌های اخیر بر زندگی مردم و صنعت آشکارشده؛ بنابراین می‌توان با برنامه‌ریزی بستر لازم برای جذب نقدینگی به زیرساخت‌ها را فراهم کرد.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که طی سال‌های گذشته و با وجود انواع چالش‌های اقتصادی حاکم بر کشور، شاهد رشد قابل‌توجه نقدینگی بوده‌ایم. این نقدینگی با ورود به بازارهای گوناگون مانند دلار، مسکن، خودرو و... زمینه رشد مضاعف این محصولات را فراهم کرد اما این پایان کار نبود، چراکه در ادامه شاهد ورود حجم قابل‌توجهی از سرمایه حتی به محصولاتی همچون فولاد و آهن‌آلات بودیم. بدین‌ترتیب التهاب ناشی از نقدینگی در بازار محصولات صنایع معدنی نیز آشکار شد. تمام چالش‌های یادشده در حالی هستند که می‌توان این سرمایه را به سمت تولید هدایت کرد تا از یک‌سو با تامین سرمایه موردنیاز برای توسعه، رشد و بهبود اقتصادی فراهم شود و از سوی دیگر، آسیب‌های ناشی از رشد نقدینگی به حداقل ممکن کاهش یابد. هرچند اجرای این هدف به الزامات متعددی نیاز دارد و نمی‌توان یک‌روزه زمینه تحقق آن را ایجاد کرد.

یادداشت

فولاد بستر جذب سرمایه نیست

علی‌محمد زمانی
مدیرعامل شرکت صبا فولاد زاگرس

جذب نقدینگی به بازار فولاد و کالاهای واسطه‌ای همچون مقاطع فولادی وجاهت ندارد. البته سرمایه سرگردان یا نقدینگی جذب محصولات نهایی با قابلیت انبار کردن و امکان تبادل عام همچون خودرو، لوازم‌خانگی و... جذب می‌شود اما فولاد داستان متفاوتی دارد. صرفا کارخانه‌های نورد و تولیدکنندگانی که قابلیت تولید میلگرد و سایر مقاطع فولادی را دارند، امکان خرید شمش فولاد را دارند. در همین حال، سازندگان و فعالان صنعت ساخت‌وساز نیز اقدام به خرید محصولات فولادی می‌کنند. این خرید هر ساله رشد می‌یابد؛ رشد یادشده از افزایش نقدینگی نشأت نمی‌گیرد، بلکه از جریان رو به رشد ساخت‌وساز حکایت دارد. عموما مردم عادی نمی‌توانند اقدام به خرید، انبار و فروش محصولات فولادی کنند؛ یعنی بازار فولاد بازار سفته‌بازی نیست.

در حالت کلی، افرادی که در این بازار حضور دارند یا تجار شبکه توزیع هستند یا تولیدکنندگان. هیچ‌کدام از این ۲ گروه نیز در شرایط اقتصادی کنونی سرمایه موردنیاز برای خرید و انبار بیش از اندازه محصول را ندارند، پس تقاضای بازار فولاد ناشی از منابع مالی سرگردان نیست.

البته ما سال گذشته و در دوره‌هایی تقاضای کاذب را در بازار فولاد شاهد بودیم اما این تقاضا از پول نشأت نمی‌گرفت، بلکه محدودیت و مهندسی عرضه این شرایط را فراهم کرده بود. در واقع تولیدکننده صنایع پایین‌دستی ترجیح می‌داد تقاضای خود را برای خرید از بورس بیش از نیاز ثبت کند تا در نهایت بتواند به‌اندازه نیاز خود محصول را خریداری کند. علت این امر محدودیت و مهندسی عرضه مواد اولیه بود و نه سفته‌بازی. کما اینکه چنین شرایطی در بازار میلگرد مشاهده و به‌ندرت ۱۰۰ درصد میلگرد عرضه‌شده در بورس کالا معامله می‌شود؛ بنابراین نمی‌توان با همان چشمی که دلار و طلا می‌نگریم، به فولاد هم نگریست.

به‌علاوه آنکه تفاوت نرخ میلگرد در بورس کالا و بازار آزاد محدود است؛ در مواردی حتی این محصول در بازار با نرخ پایین‌تر از بورس به فروش می‌رسد درنتیجه جایی برای سوددهی وجود ندارد. این بازار کششی برای ورود نقدینگی و پول سرگردان را ندارد. تنها در برخی از شرایط خاص مثل این روزها که تامین برق صنایع با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شود، شاهد کم‌وکاست محصولات فولادی هستیم.

خبر

نقش گل‌گهر در توسعه حمل‌ونقل ریلی

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در طول این سال‌ها، اقدامات خوبی را در مسیر توسعه حمل‌ونقل ریلی انجام داده است.

به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت گل‌گهر، سیدمصطفی داودی، معاون فنی و زیربنایی راه‌آهن کشور گفت: اقدامات خوبی که در حمل‌ونقل ریلی گل‌گهر انجام‌شده، در توسعه این حوزه در کشور نیز موثر است. از این بابت جا دارد از اهتمام مدیرعامل شرکت گل‌گهر سایر مدیران تشکر کنم. این توسعه باعث کاهش تصادفات، صرفه‌جویی در سوخت و بهبود حمل‌ونقل انواع بار خواهد شد. گل‌گهر همچنین یک مسئولیت اجتماعی خوب را در این حوزه انجام داده است. پروژه‌های راه‌آهن گل‌گهر روند خوبی را طی کرده و امیدواریم سایر خطوط این محدوده به‌زودی به بهره‌برداری برسد.

سهراب بهاالدینی، فرماندار ویژه شهرستان سیرجان نیز با اشاره به اهمیت تلاش گل‌گهر در زمینه خطوط ریلی گفت: گل‌گهر در حوزه خطوط ریلی در سطح کشور پیشگام است. جابه‌جایی بار و کارگران مسئله مهمی است که از گل‌گهر می‌خواهیم در آینده نزدیک جابه‌جایی کارگران از طریق خطوط ریلی را هم در دستور کار قرار دهد.

محمدرضا چنگانی، مدیرکل راه‌آهن هرمزگان نیز در حاشیه این بازدید گفت: در توسعه زیرساخت‌های ریلی در منطقه گل‌گهر پیشرفت خیلی خوبی حاصل‌شده است. بین راه‌آهن منطقه و مسئولان حوزه حمل‌ونقل شرکت گل‌گهر تعامل بسیار خوبی برقرار است و هدف اصلی این است که بتوانیم به توسعه حمل‌ونقل ریلی، کاهش نرخ تمام‌شده، کاهش حوادث و کاهش آلاینده‌های محیطی زیستی برسیم.

محمدجواد فریدونی، معاون پشتیبانی گل‌گهر در بخشی از سخنان خود در این بازدید گفت: شرکت گل‌گهر با یک برنامه‌ریزی بلندمدت در حوزه خطوط ریلی و حمل‌ونقل محصولات از این طریق؛ با جدیت وارد عمل شده است. طول خطوط ریلی جدید منطقه و خطوطی که به مجتمع‌های گل‌گهر، جهان فولاد، گهرزمین، توسعه آهن و فولاد، میدکو متصل می‌شوند، حدود ۷۲ کیلومتر است.

مهدی عارفی، مدیر حمل‌ونقل شرکت گل‌گهر نیز هدف اصلی را افزایش ناوگان ریلی عنوان کرد و گفت: با توجه به حمل محصولات از طریق خطوط ریلی و با توجه به کاهش هزینه و افزایش ایمنی، تیم حمل‌ونقل شرکت گل‌گهر تمام تلاش خود را کرده که بتواند ۷۰ درصد از محصولات شرکت را به صورت ریلی جابه‌جا کند و در این راستا، پروژه‌های عظیمی آماده بهره‌برداری است.

مدیر گندله‌سازی فولاد مبارکه:

تعمیرات گندله‌سازی موفقیت‌آمیز بود

مدیر گندله‌سازی شرکت فولاد مبارکه از انجام موفقیت‌آمیز تعمیرات برنامه‌ریزی‌شده ۶ روزه این واحد در تیرماه امسال خبر داد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، رضا اسماعیل‌پور با اعلام این خبر گفت: با حمایت واحدهای سرویس‌دهنده، خرید و پشتیبانی و فنی، تعمیرات برنامه‌ریزی‌شده ۶روزه واحد گندله‌سازی با آماده‌سازی و هماهنگی منسجم و با انجام بیش از ۳۵ هزار نفر ساعت فعالیت تعمیراتی به‌طور منظم، باکیفیت و بدون بروز حادثه ایمنی انجام شد.

وی افزود: نکته قابل‌ذکر در این توقف تعمیراتی، تعویض سیستم آب‌بندی خشک‌کن ابتدای کوره پخت برای نخستین‌بار در شرایط گرم کوره پخت، برای بهبود فرآیند و رسیدن به رکورد فاصله زمانی ۲۴ ماه بین تعمیرات اساسی واحد گندله‌سازی تا انتهای مهر ۱۴۰۰ بود. اسماعیل‌پور خاطرنشان کرد: آخرین رکورد فاصله زمانی بین تعمیرات اساسی واحد گندله‌سازی در شرایط سرد کوره پخت حدود ۲۰ ماه بوده است.

در این زمینه، رئیس دفتر برنامه‌ریزی و کنترل نگهداری و تعمیرات آهن‌سازی نیز گفت: انجام فعالیت تعمیراتی دوره‌ای در واحد گندله‌سازی برای حفظ آماده به‌کاری تجهیزات و به حداقل رساندن توقفات اضطراری انجام می‌شود. حمیدرضا جمالی افزود: انجام این فعالیت تعمیراتی با نفرساعت ذکرشده در مدت‌زمان محدود با آماده‌سازی دقیق و مناسب، بروزرسانی دستورالعمل‌های تعمیرات، تأمین قطعات یدکی و مصرفی و مهارت کارکنان اجرایی و نظارت مناسب انجام شد.

وی اظهارکرد: در مراحل آماده‌سازی و اجرای فعالیت‌ها، هماهنگی بسیار خوبی بین مسئولان و ناظران تعمیرات واحد گندله‌سازی و تعمیرات مرکزی ایجاد و جلسات مربوطه با توجه به شرایط ناشی از کرونا با حداقل نفرات و در بیشتر موارد به‌صورت غیرحضوری برگزار شد.

رئیس مرکز تعمیرات مکانیک هم در این‌باره گفت: توقفات برنامه‌ریزی‌شده تعمیراتی واحد گندله‌سازی از لحاظ حجم نیروی انسانی، قطعات، مکانیسم و ابزارآلات و مدت‌زمان محدود، منحصربه‌فرد و نیازمند انسجام و برنامه‌ریزی و سازماندهی خاص خود است. حمیدرضا بذار افزود: قبل از انجام این تعمیرات دوره‌ای برای اطمینان از جلوگیری از شیوع بیماری کرونا، از کارکنان نظارت تعمیرات مرکزی و پیمانکاران درگیر تست PCR به عمل آمد و با حمایت و کمک کارشناسان ایمنی بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی نیز نظارت شد.

رئیس تولید واحد گندله‌سازی فولاد مبارکه نیز در زمینه این عملیات تعمیراتی اظهارکرد: توقف ۶روزه گرم واحد گندله‌سازی با همدلی و هماهنگی تیم تولید واحد گندله‌سازی و با اعتماد و اتکا به دانش و تخصص خود و اجرای دستورالعمل‌های کاری اصلاح‌شده مطابق برنامه و به‌صورت ایمن انجام شد. خشایار پاسیار افزود: در این توقف تعمیراتی، با برگزاری جلسات تخصصی و همکاری تیم نظافت صنعتی و مطابق برنامه، تمامی فعالیت‌های تولید و نظافت صنعتی با نظم و انضباط و به‌طور ایمن انجام و خط تولید طبق برنامه در اختیار تیم تعمیرات قرار داده شد.

وی تصریح کرد: تیم تولید واحد گندله‌سازی با راهکاری جدید برای نخستین‌بار اقدام به خارج کردن پالتکار از ۳۰ متر ابتدایی کوره پخت در این توقف گرم کرد و با اصلاح شرایط آب‌بندی خشک‌کن ابتدای کوره پخت در محیطی ایمن باعث ارتقای کیفیت گندله تولیدی شد. این فعالیت با همکاری نزدیک تیم‌های تولید و تعمیرات و با موفقیت کامل انجام شد.

رئیس تعمیرات واحد گندله‌سازی هم درباره این توقف برنامه‌ریزی‌شده، گفت: این عملیات بزرگ تعمیراتی با برنامه‌ریزی منسجم و آماده‌سازی مناسب فعالیت‌ها در تعمیرات محلی مکانیک، برق، ابزار دقیق و اتوماسیون واحد گندله‌سازی با همدلی و همکاری کارکنان تعمیرات و تولید و پیمانکار مقیم واحد با موفقیت انجام شد. محمد خدابنده گفت: هماهنگی‌های مناسب در بخش‌های تعمیرات محلی و تعمیرات مرکزی و دفاتر فنی تعمیرات و سایر بخش‌های پشتیبانی در اجرای این مهم از نقاط قوت این توقف برنامه‌ریزی‌شده بود.

کامبیز طیبی، سرپرست تعمیرات مکانیک واحد گندله‌سازی هم خاطرنشان کرد: با آماده‌سازی و نظارت مؤثر بر اجرای فعالیت‌ها و با اولویت ایمنی تعمیرات آسیاب‌ها، تعویض بدنه غبارگیر تَر آسیاب خط ۲ و جایگزینی یکی از گیربکس‌های درایو کپسول آسیاب خط یک برای نخستین‌بار، تعمیرات اساسی میکسرها، تعمیرات بخش دیسک، تعمیرات و تنظیمات سرند غلتکی ورودی کوره پخت، تعمیرات فن‌های پروسس، تعمیرات مکانیسم آب‌بندی خشک‌کن ابتدای کوره پخت، تعمیرات لاورینگ و درایو کوره پخت و فیدرها و شوت‌ها، تعمیرات غبارگیرهای کوره پخت، تعمیرات سیالات و پمپ‌های مربوطه انجام شد.

کارشناس مشاور ایمنی واحد گندله‌سازی نیز در پایان گفت: برنامه‌ریزی حضور کارکنان و فعالیت‌های توقف برنامه‌ریزی‌شده براساس رعایت حداکثری پروتکل‌های بهداشتی، رعایت قوانین و مقررات ایمنی، آموزش و به‌کارگیری دستورالعمل‌های ایمنی فعالیت‌ها و نظارت مؤثر بر انجام ایمن کار از نقاط قوت این عملیات تعمیراتی بود. سیدجواد موسوی افزود: تعمیرات انجام‌شده روی تجهیزات، ضریب ایمنی را افزایش داده و با کاهش حجم تعمیرات اضطراری، احتمال وقوع حوادث کاهش خواهد یافت.

یادداشت

الزام تشکیل کارگروه تخصصی برای ارزیابی اقتصاد

محسن کوهکن
نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی

برنامه ششـم توسعه در سال گذشته به پایان مهلت خود رسید. اما بنا به دلایل مختلفی اعم از آماده نبودن برنامه هفتم و تعلل برای روی کار آمدن دولت جدید، بنا بر آن شـد تا اجرای دور ششم برنامه توسعه کشور یک سال دیگر تمدید شود. حال با مشخص شدن هیات دولت جدید و الزام تدوین برنامه هفتم توسـعه پرداختن به کاسـتی‌های برنامه پیشین و نکاتی که باید در برنامـه آتی به آن توجه شـود، از مسـائل مهم مدیریت دولتی محسـوب می‌شـود. تا به امروز اعلام رسـمی از سـوی دولت یا سازمان برنامه و بودجه کشـور یا مراکز دولتی دیگری مبنی‌بر میزان اهمیت معادن در برنامه ششـم توسـعه اعلام نشـده اما براسـاس ارقـام اعلامی مرکز آمـار، به طور میانگیـن ۳۵ تا ۳۶ درصد از کل اهداف برنامه ششـم توسعه محقق شده که این میزانی تاسـف‌برانگیز است. اگر مبنای تحلیل و قضاوت‌هـا را ارقـام اعلامی مرکـز آمار قرار دهیم، این اعداد نشانگر آن است که کل کشور در تمامـی ابعاد اقتصـادی، صنعتی، تولیدی و توسـعه‌ای ۶۴ درصد از تحقق اهداف و تکالیف برنامه پنج سـاله ششم توسـعه عقب بوده و از همین رو تحقق اهداف برنامه توسـعه ششـم در بخـش معـدن را کمتر از سـایر بخش‌های اقتصـادی کشـور می‌توان عنوان کـرد. درباره بخش معدنی کشور نیز معتقدم بنا بر گزارشات قبلی و روال سـال‌های گذشـته توسعه بخش معـدن از باقی بخش‌ها کمتر بوده و میزان این تحقق نیـز به مراتب پایین‌تـر از میانگین کل اسـت. کارشناسان و فعالان اقتصادی و معدنی معتقدنـد علاوه‌بر برنامه‌های توسـعه‌ای کلی کشور، طرح‌ها و برنامه‌های در پیش گرفته شده تا به امروز جوابگوی بخش معدنی ما نبوده و در بخش‌های مدیریتی کشور سند جامع و کاملی در راستای احیای بخش معدنی کشور و استفاده حداکثری از ظرفیت معادن درنظر گرفته نشده است. به بیانی دیگر، در برخی قسمت‌ها بخش خصوصـی برای فعالیت و توسـعه ورود کرده و توفیقاتی نیز به همراه داشته اما این دستاوردها متناسـب بـا ظرفیت‌هـای موجـود معدنی و اقداماتـی که باید در ایـن جهت صورت گیرد، بسـیار کم است. گزارشی که پیرو میزان تحقق اهداف برنامه ششم توسعه در ۵ سال اخیر ارائه شـده از نظر تطبیق عملکـرد و تکالیف قانونی اسـت. یافتن دلیل آنکـه چرا این میزان تحقق بسـیار کم بوده نیاز به بررسـی جامع و کامل نهادهـای دولتی و همچنین مجلس شـورای اسـلامی دارد. برخـی از دلایل محقق نشـدن اهداف برنامه توسـعه کشـور را می‌توان گاهی کـم‌کاری نهاد مربوطه یا پیشـگیری نکردن از موانع قابل پیشگیری دانست. از طرفی دیگر نیز برخی مواقع هم مسائلی بروز می‌کند که هم از حیطـه اختیارات قانون‌گذار و هم مجری خارج بوده و در کار اختلال ایجاد می‌کند. در تحقیق و بررسی برنامه ششم توسعه کشور چند مولفه مهم و اساسـی حتما باید درنظر گرفته شـود؛ نخسـت آنکه چه میـزان از تکالیف موجود در برنامه ششـم توسعه کشور واقع‌گرایانه نبوده و به همین دلیل امکان تحقق آن وجود نداشـته اسـت. همچنین تغییراتی که در مجلس ایجاد شـد چه میـزان در بهبود روند برنامه ششـم توسـعه کشـور موثر بوده اسـت، و در آخر نیز بخـش مدیریتی چه میزان از برنامه توسـعه را دنبال کرده و در راستای تحقق آن تلاشی شده یـا خیر. اگر بخواهیـم به‌طور اصولی وارد بحث دلایل تحقق نیافتن اهداف برنامه ششم توسعه کشور شـویم، باید مطالبه رسمی ما از مجلس و دولت تشـکیل کارگروه تخصصی و اجماع بر بررسـی کارشناسـی و تحلیل اقدامات صورت گرفته در ۵ سـال اخیر باشـد تا مشخص شود دلیل این تحقق نیافتن بخش وسیعی از برنامه ششـم توسعه کشور چه بوده است. به عبارتی، باید نظام کارشناسـی و ارزیابی تشکیل و از آن بهره‌برداری شود تا با استفاده از آن بتوان برای برنامه توسـعه هفتم اقدامات مناسب و موثری انجام داد. همچنین اگر اشتباهی در برنامه ششم وجود داشـته در برنامه هفتم تکرار نشود. بنا بر عقیده کارشناسـان، بهتر است تا تعیین‌تکلیف برنامه ششـم توسـعه که نقاط ضعف و دلایل برخـی ناکارآمدی‌های آن مشـخص نشـده، برنامه هفتم توسـعه کشور تدوین نشود. از این نظر تشـکیل کارگروه تخصصی برای ارزیابی و بررسـی همه‌جانبه برنامه ششم توسعه، یکی از الزاماتی اسـت که باید در دستور کار نهادهای دولتی قرار گیرد.

عضو هیات‌علمی پیشین دانشگاه علامه طباطبایی در گفت‌وگو با صمت:

در ساختار فعلی نقدینگی به سوی تولید نمی‌رود

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

نقدینگی در سـال ۹۹ رکورد بیشـترین افزایش خود در سـال‌های پـس از انقلاب را شکسـت؛ گرچه رشـد فزاینده نقدینگی در ایران سابقه دیرینه دارد اما افزایش بیش از ۴۰درصد نقدینگی که ۶۰ درصد آن هم از طریق افزایش پول بوده، رکوردی است که در گذشـته هم مشابه آن دیده نشده بود. البته سـال ۹۹ بودجه دچار کسری ۵۲ درصدی هم شـد. به این ترتیب کسـری بودجه که خود مهم‌ترین عامل افزایش نقدینگی است، سـال گذشـته عمقی بیشـتر از هر زمان یافت و همین زمینه را برای افزایش چشمگیر تورم فراهم کرد.

لطفعلی بخشـی، عضو هیات‌علمی پیشـین دانشـگاه علامه طباطبایی به صمت گفت: اصـلاح وضع موجود تنهـا زمانی ممکن خواهد بـود که نگرش حاکم تغییـر کند. او در مدیران تاکنونی اقتصاد هم گفت: آنها مسـببان وضع موجود هسـتند و نخسـتین گام اصلاح کنار گذاشـتن مسـببان وضع موجود از سمت‌های فعلی آنها است. بخشی گرچه تایید کرد که در یک اقتصاد سـاختارمند افزایش نقدینگی و هدایت آن به سـوی تولید می‌تواند موجب شـکوفایی شود، اما ادامه داد: ولی سـاختار فاسد و رانتی اقتصاد ایران چنین امکانی را فراهم نخواهد کرد پس بهتر است از افزایش نقدینگی جلوگیری شود.

متن کامل این گفت‌وگو را بخوانید:

منشأ اصلی افزایش نقدینگی نه حمایت و ارائه تسهیلات به تولید که کسـری بودجه دولت اسـت. همچنین نظام بانکی به دلایلی، خود مولود نقدینگی شده است

به‌تازگـی بحث میان کارشناسـان اقتصاد بالا گرفته؛ از یک سـو کارشناسـانی معتقدند افزایش نقدینگی در مجمـوع به زیان اقتصاد اسـت و در طـرف مقابـل کارشناسـان دیگر می‌گوینـد اگر نقدینگی به بخـش تولید برود مشـکلات کمتری ایجاد می‌شود. حق با کدام آنها است؟

پاسخ به این پرسش دشوار است چون بحث میان نظراتی اسـت کـه در علم اقتصاد هـر کدام نقش مهمی در رشـد آن داشـتند. اما اگر صرفا براساس واقعیات موجود کشـور خود صحبت کنیم و بدون علقه ایدئولوژیک به مسئله بپردازیم، تجارب فراوانی در این زمینه داریم.

منشـأ اصلـی افزایـش نقدینگی نـه حمایت و تسهیلات به تولید که کسـری بودجه دولت است. همچنین نظـام بانکی هم به دلایلـی، خود مولود نقدینگی شـده است. این مسیر خلق پول در کشور است. حالا اگر مکانیسـم و ساختاری وجود داشت که نقدینگی ایجادشده را به بخش‌های مختلف و به طور خاص تولید هدایت می‌کرد، مشـکل چندانی نبود و می‌شـد با منتقدان همدل و هم‌نظر بود. اما چه سـاختاری در کشور ما می‌تواند پول را به تولید سـرازیر کند؟ این اقدامات که درسـت هم هستند در ساختاری شفاف و توسعه‌گرا ممکن خواهد بود. حـال آنکه این حرف‌ها به گروه خونی اقتصاد رانتی و فاسـد ایران نمی‌خورد. اقتصاد ما تحت سـیطره ذی‌نفعان قدرتمندی اسـت که می‌توانند قوانین را دور بزنند و هرچه می‌خواهند انجام می‌دهند. حتی اگر به دقت بررسـی کنیم متوجه می‌شویم مدیران بانک‌ها نیز تمایل دارند پول را به سمت فعالیت‌های سـوداگرانه ببرند و از پرداخت تسهیلات مناسب به تولیدکننده اسـتنکاف می‌کنند چراکه سـودآوری اصلی در اقتصاد ایران فعالیت‌های نامولد است.

به همیـن دلیل مـن فکر می‌کنم در شـرایطی مشـابه اقتصاد ایران، نقدینگی ویژگی‌های زیان‌بار فراوانی دارد که بهتر اسـت بـا تمام توان در مقابل روند فزاینده آن ایستاد.

پـس حمایت از تولید به طـور کلی جواب نمی‌دهد؟

در کشـور ما، باوجود برخـی مدیریت‌ها، چنین چیـزی ممکن نیسـت. متاسـفانه مـن حتی فکر نمی‌کنم مسیر تاکنونی به سمت اصلاح شدن برود. اصلاحات اقتصادی در کشور ما چنان ناممکن شده که با وجود رکودی که می‌تواند ایجاد شـود، دولت مجبور خواهد بود جلوی افزایش نقدینگی را بگیرد وگرنـه هر دم بـا توفان‌های تورمی و نوسـانات در بازارهـای مختلف مواجه می‌شـود. اقتصاد ایران به جایی رسیده که دستیابی به توسعه رها شده و تنها انتظار می‌رود نوسـانات گاه و بیگاه وجود نداشـته باشد.

از نـگاه نظری هم نمی‌توان گفت نقدینگی که به سـمت تولید مـی‌رود تبعات منفی کمی خواهد داشت؟

بله؛ به شـکل نظـری می‌توان ایـن را به‌راحتی تبیین کـرد. در یـک جامعه که نگـرش حاکم بر سیاسـت‌گذاران توسعه‌گرایی اسـت، این اقدام به افزایش انگیزه تولید منجر شـود و به‌اصطلاح مانند روغنی اسـت که به چرخ تولید زده می‌شود. تولید تسـهیل می‌شـود و حتی تـورم ناشـی از افزایش نقدینگی هم می‌تواند چنان ناچیز باشـد که توجه کسی را هم جلب نکند. اما مسئله این است که این نسخه برای اقتصادی چون ایران واقع‌بینانه نیست. مناسـبات کشور در طول دهه‌ها به نادرستی هرچه تمام‌تر شـکل گرفته و با توجه به سـاختار موجود غیرممکن اسـت که نقدینگی کشـور ما به سـمت تولید برود. وقتی فعالیت‌های تجاری می‌تواند سود ۳ رقمی داشـته باشد یا سـرمایه‌گذاری در مسکن سودهای چشـمگیر را نصیب سرمایه‌گذار می‌کند، بانک‌ها هم تمایل دارند به این فعالیت‌ها تسهیلات بدهند و سـود بیشـتری دریافت کنند. حال آنکه سـود تولید چنان اندک اسـت که سـرمایه‌گذاران خیلی کمی حاضر به ریسـک حضور در این بخش هستند. در این شرایط چرا باید نقدینگی به سمتی برود که نفع کمتری می‌برد؟ واقعیت این اسـت که مـن فکر می‌کنم نگـرش انتقادی زمانـی می‌تواند محقق شـود که قبـل از هر چیز نگـرش حاکم بر ذهن سیاست‌گذاران اقتصادی و درک آنها از اقتصاد تغییر کند.با این حـال، ما در مقطع تغییر دولت‌ها هسـتیم. وعده‌های زیادی مطرح شده است. با این وصف می‌توانیم ادعا کنیم شـاید ایـن برنامه‌ها در زمین واقعیت امکان تحقق نداشته باشد؟

گاهی ادعا می‌شـود تا پایان سـال می‌توانیم نرخ تـورم را تک‌رقمـی کنیم یـا به میانگیـن منطقه برسـانیم. می‌گویند می‌خواهیم سالانه یک میلیون واحد مسـکونی بسـازیم. این کارها اگـر به‌راحتی ممکـن بود دولت‌هـای دیگر هم انجـام می‌دادند. اقتصادی که اکنون دچار ابرتورم اسـت و خوراکی و مسکن به پیشران تورم کشور تبدیل شده، چطور می‌خواهنـد در ۶ ماه نرخ تـورم را به زیر ۱۰ یا ۵ درصد برسـانند؟ دولتی کـه در تامین بودجه خود مدت‌ها دچار ناکامی شـده از کجا می‌خواهد منابع سـاخت این حجم انبوه مسکن را برعهده بگیرد. اما بـه هر حال بـرای قضاوت آینده باید منتشـر ماند و دید.

اقتصاد ایران چطـور از این مخمصه خارج می‌شود؟

زمانی کـه تفکر حاکـم تغییر کند. بینشـی که اقتصـاد را نـه یک علـم بلکـه یک وسـیله برای بلندپروازی‌های سیاسـتمداران می‌دانسـت باید به طور کلی کنار گذاشـته شـود. نگرشی که کمترین موفقیت و بیشـترین شکست را داشـته باید تغییر کند. بدون تغییر تفکر هیچ راه اصلاحی در کشـور وجود ندارد.

حتی تغییـر در سـطح وزرا و مدیران هم کمک نخواهد کرد؟

بـه هیچ وجه. طبیعتا وقتی دولت جدید سـکان امور را به دسـت بگیرد بیشتر وزرا و حتی معاونان فعلی هـم تغییر می‌کنند. این اتفـاق در هر دولت رخ داده و رئیس‌جمهوری افراد دیگری را جایگزین می‌کنـد. اما هیچ‌کدام از این طریق‌ها به گشـایش اقتصادی منجر نشـده که سـال به سـال بر میزان بحـران و نارضایتـی افزوده اسـت. بررسـی تمام شـاخص‌های اقتصـادی نشـان می‌دهـد اقتصاد ایـران دائم شکسـت خـورده اما بینـش حاکم بر سیاست‌گذاری آن، همچنان بر رویه خود پافشاری می‌کند. من فکر می‌کنم با تغییر دولت، سرنوشـت اقتصـاد ایران تغییر نخواهد کرد و با توجه به اینکه کفگیر اقتصاد به ته دیگ خورده، هر سال می‌تواند بر سطح مشکلات اضافه و شرایط بحرانی‌تر شود.

با وجـود تغییر دولت‌ها چـرا بینش حاکم تغییر نمی‌کند؟

به ایـن دلیل که افراد صاحب ایـن دیدگاه‌ها در سـمت‌هایی حضـور دارند کـه با انتخابـات تغییر نخواهـد کرد. آنها دهه‌ها اسـت سـر جـای خود نشسـته‌اند و مـن آنها را مهم‌ترین عامـل به اینجا رسیدن کشـور می‌دانم. از قضا من نه‌تنها به تغییر رویکرد امید ندارم، فکر می‌کنم با یکدسـت شـدن حاکمیـت، دیدگاه تاکنونی تقویت شـود و آنها هم که میدان را خالی از هر رقیب می‌بینند، با شـتاب و شدت بیشـتری به روند تاکنونی را ادامه خواهند داد. حداقل هنگامی که حاکمیت یک دست نیست، منتقدان مجازی وجود دارند که با انتقاد و حتی غر بزننـد و برخی تصمیمات را تعدیل کنند اما اکنون این امکان هم از دسـت رفته است. با این حال، دعا می‌کنم اشتباه کرده باشم.

دولت سیزدهم تاکید کرده دولت جناحی تشـکیل نخواهـد داد و از فعـالان مختلفـی نظرخواهی کرده اسـت. حتی بـا اقتصاددانان هم جلسـه‌ای داشت و به حرف‌های آنها گوش کرد. فکر می‌کنید این رویه مثبت نیست؟

همین که رئیس قوه مجریه به حرف اقتصاددانان یـا صاحب‌نظران مختلف گوش دهـد، اتفاق خوبی است و آن را به فال نیک می‌گیرم اما از این جلسات راهکار بیرون نمی‌آید. اینکه هر کارشناس ۵ دقیقه فرصت حرف زدن داشته باشد، امکان تبیین مسائل را نمی‌دهد. از سـوی دیگر انتظـار می‌رفت دولت جدید با برگزاری جلسـات مشـترک تیم اقتصادی راهکارهـای مختلـف را بررسـی و از میـان آنهـا بهترین‌ها را انتخاب کند.

رئیس دولت سیزدهم خیلی محترمانه به صحبت اقتصاددانـان گـوش کرد اما این انتظـار که از این جلسـه دولت آینده به نتیجه خاصی برسد و راهکار مشکلات را بیابد، غیرمنطقی است. باید این تفکر و برنامه ادامه داشته باشد.

شـما فکـر می‌کنید چـه راهـکاری برای شنیدن نظرات مختلف، کارسازتر است؟

من فکر می‌کنم تیم اقتصادی دولت سیزدهم باید از دانشـکده‌های اقتصادی مختلف کشـور بخواهد راهکارهـای خـود را ارائه دهند. حتما دانشـگاه‌ها برای نشان دادن توانایی و حفظ آبروی خود مجبور می‌شوند با دقت و وسواس طرح‌های خود را امتحان کنند.

دولت هم می‌تواند به صورت رسـمی اعلام کند و حتـی بگوید این راهکاری کـه ما انتخاب کردیم از پیشنهاد فلان دانشگاه است.

بررسـی ابعاد این مسـئله هم نمی‌تواند توسـط شـخص رئیس جمهوری انجام شـود بلکه باید از سـوی تیم اقتصادی او صورت گیرد. شاید شخص رئیس‌جمهور به حرفهـا گوش دهد اما باید بتوان با مشورت کارشناسان و متخصصان اقتصادی راهی برای حل مشـکلات پیدا کرد. در غیر این صورت با ادامه روند فعلی من بعید می‌دانم مشـکلات اقتصاد حل شود.

درباره تیـم اقتصـادی دولت چـه نظری دارید؟

به صورت رسـمی هنوز اعلام نشـده چه کسانی در دولـت بعدی مدیـران اقتصادی خواهند شـد. برخـی افراد در افواه مطرح شـدند کـه من نه آنها را می‌شناسم و نه تمایلی دارم که با آنها آشنا شوم.

با این وصف پیش‌بینی می‌شود ایران دچار ابرتورم شود. هیچ راهی برای جلوگیری از آن نیست؟

بـه طور کلی دو راه در مقابـل دولت وجود دارد. به‌اصطلاح اقتصـاد ایران دیگر نه راه پس دارد و نه راه پیش. دچار مخمصه‌ای هم شـده که نمی‌تواند بی‌تفـاوت از آن بگـذارد. پس باید یکـی از دو راه را مقابـل خود بگـذارد و هزینـه آن را هم تمام و کمـال بپذیرد. البته این کار راحتی نیسـت و تنها توسـط افرادی شجاع و جسـور ممکن خواهد بود. اگر دولت بخواهد کسری بودجه را کم کند چاره‌ای نـدارد جز اینکـه بودجه بخشـی از نهادها، به‌ویژه نهادهـای غیراقتصـادی را قطع کنـد. هنگامی که گفته می‌شـود نیمی از بودجه دچار کسـری شده یعنی نیمی از نهادها توجیه اقتصادی ندارند و تنها هزینه‌بر هسـتند. اگر هم تصمیم ندارند این اتفاق بیفتـد باید خـود را برای تـورم ۷۰ درصد و حتی بیشتر آماده کنند و برای مقابله با تبعات این شتاب قیمتی راهی بیندیشند.

حذف بودجه نیمی از نهادها را کار آسـانی می‌دانید؟

خیر؛ خیلی هم کار سـخت و دشواری است. این نهادهـا هر کدام نفوذی جدی در سـاختار و قدرت دارند و اگر دولت هم چنین تصمیمی بگیرد آنها با تمام توان تلاش می‌کنند که دولت را ناکام بگذارند امـا اگر دولت آینده قصد کنتـرل نرخ تورم را دارد مجبور است چنین کند.

این سیاست یک جراحی بزرگ است و مانند تمام جراحی‌ها هزینه بالایی دارد و حتی ممکن اسـت با مقاومت‌های سیاسـی هم مواجه شود اما همان‌طور کـه گفتم اقتصاد ما دیگـر راه پس و پیش ندارد و باید به جراحی تن دهد.

بـه باور مـن، باید دولت این هزینـه را بپردازد و هرچه آن را به تعویق بیندازند هزینه‌های بیشـتری به کشـور تحمیل شـده اسـت. با وجـود اینکه به دشواری چنین اصلاحاتی باور دارم، این کار را یک فرد شـجاع و دلسوز می‌تواند با تمام توان در پیش بگیرد. به زبان سـاده‌تر اگر بخواهم بگویم، چاره‌ای نیسـت جز اینکه عده‌ای را از سـر سـفره اقتصاد برداشـت و آنها را مجبـور کرد تا بـه فعالیت‌های مولـد اقدام کنند و دیگر از رانت و چنین امتیازاتی خبری نخواهد بود. اگر چنین نشود ابرتورم مهمان چندساله اقتصاد خواهد بود.

جملات کلیدی

- بدون تغییر تفکر هیچ راه اصلاحی در کشور وجود ندارد
- جراحی هزینه بالایی دارد و با مقاومت‌های سیاسی مواجه می‌شود اما چاره‌ای نداریم
- نگرش انتقادی زمانی می‌تواند محقق شود که قبل از هر چیز نگرش حاکم بر ذهن سیاست‌گذاران اقتصادی و درک آنها از اقتصاد تغییر کند
- بررسـی تمام شاخص‌های اقتصادی نشـان می‌دهد اقتصاد ایران دائم شکسـت خورده اما بینش حاکم بر سیاست‌گذاری آن، همچنان بر رویه خود پافشاری می‌کند
- می‌گویند می‌خواهیم سالانه یک میلیون واحد مسکونی بسازیم. این کارها اگر به‌راحتی ممکن بود دولت‌های دیگر هم انجام می‌دادند
- مناسـبات کشـور در طول دهه‌ها به نادرستی هرچه تمام‌تر شـکل گرفته و با توجه به ساختار موجود غیرممکن است که نقدینگی کشور ما به سمت تولید برود
- شـاید شـخص رئیس‌جمهور بـه حرف‌ها گوش دهـد اما باید بتوان با مشـورت کارشناسـان و متخصصان اقتصادی راهی برای حل مشکلات پیدا کرد

لطفعلی بخشی

بینشی که اقتصاد را نه یک علم بلکه یک وسیله برای بلندپروازی‌های سیاستمداران می‌دانست باید به طور کلی کنار گذاشته شود

کارشناسان برای هدایت انباشت نقدینگی به سوی تولید عنوان کردند

مسیریابی نقدینگی در گرو شفاف‌سازی اقتصاد

عکس: آیدا فریدی

تورم بیش از تحریم بر اقتصاد و صنعت تاثیرگذار است. تحریم شمشیر دولبه‌ای است که از یک سو منجر به افزایش تولید و خودکفایی صنعت در کشور می‌شود و از سوی دیگر، به‌دلیل قطع ارتباطات بین‌المللی هزینه‌کرد کشور را افزایش می‌دهد. زنجیره‌ای از عوامل منجر به کاهش تورم می‌شود که یکی از مهم‌ترین آنها تیراژ تولید و عرضه بیشتر است. یکی از عوامل افزایش بهای تمام‌شده تولید به نرخ تورمی کشور برمی‌گردد. بالا رفتن نهاده‌های تولید نتیجه نرخ تورم بالاست.

> نقدینگی به‌ویژه اگر برای کالاها و محصولاتی که در ایران بازار دارد، مورداستفاده قرار گیرد، پیامدهای اقتصادی مثبتی دارد و اشتغالزایی ایجاد کرده و بیکاری را کاهش می‌دهد

افزایش تولید و کاهش تورم

سیامک مقتدری، عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره تاثیر تورم بر صنعت و تولید به صمت گفت: در حوزه صنعت، بهای تمام‌شده به نرخ نهاده‌های تشکیل‌دهنده تولید برمی‌گردد. این اتفاق، نرخ محصول را در بازار افزایش داده و متاسفانه این چرخه ادامه خواهد داشت. وی افزود: از سوی دیگر، اگر تیراژ تولید افزایش یابد و عرضه بیشتر شود، بازار با کاهش نرخ روبه‌رو خواهد شد. در واقع یکی از دلایل اصلی تورم عرضه کم است. در چنین شرایطی، حجم نقدینگی در کشور بالا رفته و در نتیجه تقاضا افزایش می‌یابد. این فعال صنعت قطعه ادامه داد: تولید می‌تواند نقش کاهنده در نرخ تورم داشته باشند؛ یعنی اگر تولید تقویت شود در بلندمدت و البته کوتاه‌مدت می‌تواند از رشد فزاینده نرخ تورم در هر جامعه‌ای جلوگیری کند؛ بنابراین رشد تولید تاثیر مثبت دارد و می‌تواند مانع رشد تورم شود.

کاهش سود بانکی و هدایت سرمایه

آیا ممکن است درحالی‌که تورم و نرخ تمام‌شده بالاست تولید با افزایش تیراژ به مقابله با تورم بپردازد؟ در واقع آیا می‌توان برای کاهش تورم به‌طور مستقیم به‌وسیله تولید اقدام کرد؟

عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با پاسخ مثبت به این پرسش گفت: این یکی از ابزارهایی است که برخی کشورها از آن استفاده کردند. در این کشورها با کاهش نرخ بهره بانکی، پول به سمت سرمایه‌گذاری‌ها حرکت کرد. با این رویکرد، نخست پول از دست مردم خارج شد و به سوی تولید رفت و در ادامه افزایش تولید منجربه کاهش قیمت‌ها شد.

این فعال صنعت در ادامه سخنان خود یادآور شد: زمانی‌که با تورم روبه‌رو هستیم، طبیعی است بانک‌ها عنوان می‌کنند اگر سود پول را کاهش دهیم، مردم نقدینگی را از بانک‌ها خارج کرده و وارد بازارها می‌کنند. این موضوع کلاف سردرگمی است.

وی تصریح کرد: شاید اصلی‌ترین دغدغه حوزه تولید این است که تورم را چگونه می‌توان کنترل کرد که در عین حال کنترل تورم، اشتغال را کاهش ندهد، چون یکی از پیامدهای تورم این است که تولید به‌صرفه باشد. دلیل آن هم بازار تقاضایی است که وجود دارد و با افزایش بازار تقاضا اشتغال هم بالا می‌رود. عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره این دغدغه تولید اظهارکرد: همیشه سخن این است که چگونه حرکت کنیم تا بتوان تورم را کنترل کرد اما میزان اشتغال هم پایین نیاید. صحبت این است که تورم کنترل شود یا اشتغال بالا وجود داشته باشد.

مقتدری در پایان گفت: این امر به سیاست‌های پولی کشور برمی‌گردد و اقتصاددان‌ها باید پاسخ دهند. به‌هر حال، هرچه تولید افزایش یابد عرضه بیشتر شده و قیمت‌ها کاهش پیدا می‌کند؛ در نتیجه نرخ تورم هم پایین می‌آید.

افزایش نقدینگی و مابه‌ازای کالا

ساسان قربانی از کارشناسان صنعت خودرو درباره تاثیر افزایش نقدینگی بر صنعت و تولید به صمت گفت: نقدینگی اگر مسیر درستی را طی کند، مشکلات را کاهش می‌دهد. از این‌رو نقدینگی باید در جریان تولید قرار گیرد. به‌عنوان مثال، واحد تولیدی که ماشین‌آلات، تجهیزات و... دارد اما مواد اولیه موردنیاز را نمی‌تواند تهیه کند اگر جریان نقدینگی مازاد در جامعه در جهت خرید مواد اولیه برای این واحدهای تولیدی قرار گیرد، کمک می‌کند چرخه اقتصاد کشور به حرکت درآید.

وی افزود: این امر نه‌تنها تورم ایجاد نمی‌کند، بلکه آن پول چون مابه‌ازای محصول در بازار دارد، تاثیر مثبت اقتصادی خواهند داشت. اما اگر نقدینگی به شکلی برای مصرف یا خدمات در بازار تزریق شود، برآیند آن، تورم افسارگسیخته خواهد بود.

او ادامه داد: درحال‌حاضر واحدهای صنعتی زیادی در قطعه‌سازی داریم که از چرخه تولید خارج شدند، زیرا بخشی از ماشین‌آلات آنها مستهلک‌شده و دیگر قادر به تهیه آنها نبوده و در نتیجه نتوانستند به فعالیت خود ادامه دهند. یا واحدهای تولیدی داشتیم که در پرداخت حقوق و دستمزدها یا مالیات و هزینه‌های جاری دچار مشکل بودند و تعطیل شده‌اند. این فعال صنعت عنوان کرد: اگر نقدینگی مسیر درستی را طی کند و به فضای تولیدی وارد شود، از بسیاری مشکلات موجود کشور کاسته خواهد شد. در این‌باره حرف‌های زیادی زده می‌شود اما در عمل اقدام موثری انجام نمی‌شود.

نفع ملی تولید

عنوان می‌شود براساس علم اقتصاد رشد نقدینگی زمانی محقق می‌شود که رشد اقتصادی تجربه شود. وقتی در صنعت و تولید رشدی رخ نداده؛ یعنی انباشت نقدینگی کاذب بوده و نمی‌تواند در حوزه صنعت و اقتصاد منجر به اتفاق‌های مثبت شود. قربانی در این‌باره توضیح داد: منابع مالی که در کشور وجود دارد باید مورد ارزیابی قرار گیرد که چه بخشی صرف تولید می‌شود و چه بخشی برای فعالیت‌های غیرتولیدی هزینه شده است. آمار دقیقی باید وجود داشته باشد که چه مقدار از انباشت نقدینگی به سوی تولید آمده و چه عددی در سایر بخش‌ها مصرف شده است.

وی عنوان کرد: اگر این عدد درست استخراج شود، بدون اینکه من از آن خبری داشته باشم، قول می‌دهم بخش عمده‌ای از این نقدینگی به سمت تولید نمی‌آید، اگرچه حرف آن زده می‌شود.

او ادامه داد: به‌طور قطع، اگر حرکت انباشت نقدینگی به سوی فعالیت‌های تولیدی‌صنعتی باشد که ارزش‌افزوده ایجاد می‌کنند در سایر بخش‌های کشور هم تاثیر مثبت خواهد داشت. البته یک دوره‌ای دارد. به‌عنوان مثال، ممکن است در برخی صنایع وقتی مواد اولیه موردنیازش تامین شود، در مدت ۶ ماه تا یک سال آن واحد صنعتی فعال شده و به چرخه تولید برگردد اما در برخی واحدهای تولیدی این روند دو سال زمان می‌برد؛ بنابراین در این راستا منفعت عمومی بسیار مهم است.

این فعال صنعت خودرو با بیان اینکه برخی محصولات جزو کالاهای ضروری کشور هستند، گفت: اگر چنین کالایی در کشور تولید نشود که هم شغل ایجاد می‌کند و هم کمک‌کننده به چرخه اقتصادی کشور است، باید وارد شود. پولی که برای واردات هزینه می‌شود چه کمکی به اقتصاد خواهد کرد؟ این هزینه‌کرد برای واردات کالاها فقط نیازی را رفع کرده و کمکی به تولید و خودکفایی در کشور نمی‌کند.

قربانی ادامه داد: نقدینگی به‌ویژه برای کالا و محصولاتی که در ایران بازار دارد، اگر مورداستفاده قرار گیرد، پیامدهای اقتصادی مثبتی به‌دنبال دارد علاوه‌بر اینکه در حوزه اجتماع اشتغالزایی ایجاد کرده و بیکاری را کاهش می‌دهد. وارد شدن کالا فقط منجربه منتفع شدن عده‌ای مانند بازرگان، بنکدار و... می‌شود. آیا بهتر نخواهد بود این کالا از دل تولید به‌دست مصرف‌کننده برسد که نفع آن ملی و جمعی باشد؟

این کارشناس خاطرنشان کرد: در جریان تولید حلقه‌های زیادی در چرخه اقتصادی کشور وجود دارد که از این فعالیت بهره‌مند می‌شوند. وی تاکید کرد: پس نخست باید مشخص شود چند درصد از انباشت نقدینگی در حال حرکت به سوی تولید است و چه حجمی در حوزه خدمات و سایر بخش‌ها هزینه می‌شود. اگر این عدد در بخش خصوصی صنعت افزایش پیدا کند، به‌طور قطع، منافع نهایی آن به اقتصاد کشور و آحاد جامعه برمی‌گردد.

قربانی با بیان اینکه بخش‌های زیادی با صنایع در ارتباط هستند، گفت: سود پویایی و فعالیت این بخش دربرگیری آن بیشتر است. انباشت نقدینگی باید به سوی تولید سوق پیدا کند تا از مزایایی که در چرخه اقتصاد ایجاد می‌کند همه منتفع شوند.

شفاف‌سازی مالی

مسئله و چالش اصلی هدایت این افزایش نقدینگی به سوی صنایع و تولید است. قربانی در پاسخ به این پرسش که با چه روشی می‌توان انباشت نقدینگی را به سوی تولید هدایت کرد، گفت: نخست باید شفاف‌سازی در اقتصاد رخ دهد؛ یعنی تا جریان‌های اقتصادی و صنعتی در کشور شفاف نشوند، مسیرها به‌درستی طی نخواهد شد. او یادآور شد: در جامعه همیشه افرادی هستند که می‌خواهند از منابع اقتصادی بدون حسابرسی بهره ببرند. پس شفاف‌سازی نخستین گام در این راستاست. باید آمار و ارقام درستی در اختیار داشته باشیم که برمبنا آنها بتوان برنامه‌ریزی منسجم داشت.

وی ادامه داد: در کشورهای صنعتی ریز آمارها و اعداد در هزینه‌کردهای صنعتی و غیرصنعتی مشخص است. به‌عنوان مثال در کشور تسهیلات زیادی پرداخت شده که این پول‌ها هنوز برگشت نشده است. اگر این تسهیلات برای تولید پرداخت شده باشد به‌طور قطع در واحدهای تولیدی واقعی نبوده است. واحدهای صنعتی واقعی و باسابقه برای استمرار تولید عملکرد قانونی دارند اما این تسهیلات بدون بازگشت بیشتر به‌شکل رانت داده شده است.

تسهیلات کمک‌کننده

این فعال صنعت قطعه در ادامه به چالش سودهای بانکی برای تسهیلات اشاره کرد و گفت: این تسهیلات باید در قالبی باشد که کمک‌کننده باشد، نه آنکه با سودهای بالا در واقع کمر تولید را بشکنند.

وی افزود: فراموش نکنیم برای هدایت نقدینگی باید ارزیابی دقیقی انجام شود تا واحدهایی مشمول دریافت این پول درست انتخاب شوند. پرداخت نقدینگی در قالب تسهیلات برای راه‌اندازی واحد تولیدی بدون هیچ پشتوانه، این می‌شود که بخش زیادی از این پول برای مصارف غیرمولد هرز می‌رود.

قربانی تاکید کرد: بازپرداخت این پول حاکی از این است که در تولید هزینه شده البته اولویت و دسته‌بندی صنایع و بخش‌های تولیدی هم کمک‌کننده است.

این فعال صنعت خودرو اظهارکرد: اگر انباشت نقدینگی با برنامه درست در صنایع و بخش‌های تولید مدیریت شود، نتیجه آن در کشورهای صنعتی و پیشرفته تجربه شده است. در کشورهای اروپایی وضعیت به‌گونه‌ای است که بانک‌ها از تولیدکنندگان درخواست می‌کنند برای دریافت تسهیلات اقدام کنند.

او گفت: در این صورت می‌توان امیدوار بود که مردم هم تشویق به سرمایه‌گذاری در حوزه تولیدشده به جای اینکه سرمایه‌ها در بازارها با نرخ کاذب دست‌به‌دست شوند.

قربانی در پایان گفت: در این‌باره نیاز به اراده جدی و همت جمعی است تا انباشت نقدینگی به‌درستی مدیریت شود و منجربه تورم و مشکلات اقتصادی از جمله آشفتگی در بازارها نشود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش تورم و تولید هر دو بر یکدیگر تاثیر مستقیم دارند. رشد تولید منجربه کاهش نرخ تورم شده و افزایش نرخ تورم تولید را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. اما اگر دولتمردان بتوانند براساس سیاست‌گذاری‌های درست نقدینگی را به سوی تولید هدایت کنند، می‌توانند مانع رشد فزاینده تورم شوند. اما این امر شاید منجر به کاهش نرخ سود بانکی شود. براساس سخن کارشناسان کاهش نرخ سود در نظام بانکی ممکن است منجربه خروج سرمایه‌ها از بانک‌ها شده و وضعیت بازار را بهم بریزد. اما شفاف‌سازی اقتصادی بسیاری از مشکلات موجود را حل کرده و با ارزیابی درست می‌توان انباشت نقدینگی را به سوی فعالیت‌های مولد هدایت کرد، به‌گونه‌ای که افراد جامعه خود مشتاق به سرمایه‌گذاری و نقش‌آفرینی در تولید شوند.

> سیامک مقتدری: هرچه تولید افزایش یابد عرضه بیشتر شده و قیمت‌ها کاهش پیدا می‌کند؛ در نتیجه نرخ تورم هم پایین می‌آید

> ساسان قربانی: تا جریان‌های اقتصادی و صنعتی در کشور شفاف نشوند، مسیرها به‌درستی طی نخواهد شد

دریچه

آیا رویای خودرو ارزان محقق می‌شود؟

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

مدیرعامل یکی از شرکت‌های خودروساز، چند روز قبل وعده تولید و عرضه یک خودرو ارزان‌قیمت را داد، وعده‌ای که با واکنش‌های متفاوتی در سطح رسانه‌ها مواجه شد. با وجود استقبال از این خبر در سطح جامعه، برخی این وعده را غیرقابل تحقق ارزیابی کردند و مدعی شدند خودرویی ارزان‌تر از خودروهای کنونی در کشور قابل‌عرضه نیست یا نمی‌تواند با استانداردهای کنونی صنعت خودرو کشور تناسب داشته باشد اما این ادعاها تا چه حد صحت دارد؟

نگاهی به بازار خودروهای ارزان در جهان نشان می‌دهد اتفاقا این بخش از بازار در تمامی دنیا از رشد فزاینده‌ای برخوردار است. بسیاری از پیش‌بینی‌های جهانی نشان می‌دهد رشد بازار خودروهای ارزان در جهان که از سال ۲۰۱۲ میلادی آغاز شده، همچنان ادامه خواهد داشت و با وجود ثابت ماندن رشد باقی قسمت‌های بازار خودرو در جهان، گسترش و رشد عرضه خودرو در دنیا، مرهون رشد این بخش از بازار در کشورهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور خواهد بود و به همین دلیل است که غول‌های بزرگ خودروسازی جهان مانند گروه رنو-نیسان به سرمایه‌گذاری و توسعه پلتفرم‌های ارزان روی آورده‌اند؛ البته در کشور ما اهمیت این بخش از بازار مضاعف است. نگاهی به سرانه تولید ناخالص داخلی و سطح درآمد مشتریان در کشور و کشورهای همجوار از اهمیت فراوان این بخش از بازار حکایت دارد. نگاهی به فروش خودروهای ارزانی مانند پراید در ایران در سال‌های گذشته خود نشان از تقاضای فراوان در این بازار دارد. تنها در سال ۱۳۹۵ خورشیدی، ۳۷۰ هزار خودرو پراید در کشورمان تولید شد و به‌فروش رسید. جالب اینجاست که از ۲۱ میلیون خودرو شماره شده در کشور حدود ۷ میلیون آن به خودرو پراید اختصاص دارد و دقیقا به همین دلیل روشن است که به‌دنبال توقف تولید این محصول و عدم‌جایگزینی خودرو مناسب، هم‌اکنون خودرو پراید در بازار با نرخ حدود ۱۲۰ میلیون تومان خریدوفروش می‌شود.

همین وضعیت درباره بازارهای صادراتی خودروسازان داخلی نیز صادق است. به‌عنوان مثال در بازار عراق خودرو پراید، پرتقاضاترین محصول داخلی محسوب می‌شد که متاسفانه به سبب عدم‌پاسخگویی مناسب از سوی خودروساز داخلی رفته‌رفته جایش را به رقبای سرسختی مانند سوزوکی ماروتی و... می‌دهد. اکنون پرسشی که مطرح می‌شود آن است که اصولا آیا دستیابی به خودرو ارزان و کم‌مصرف، میسر است یا آن‌چنان‌که برخی می‌گویند دستیابی به خودرو ارزان‌تر از خودروهای کنونی صنعت خودرو ایران، ناممکن است؟

نگاهی به آنچه در صنعت خودرو جهان می‌گذرد نشان می‌دهد اتفاقا نه‌تنها دستیابی به خودرو استاندارد ارزان غیرممکن نیست، بلکه هم‌اکنون خودروسازان زیادی در این مسیر گام برداشته و توانسته‌اند با محصولاتی به‌روز و کم‌مصرف به فتح بازارهای ارزان‌قیمت دست یابند؛ محصولاتی که به‌واسطه مصرف سوخت و آلایندگی کمتر، الزامات زیست‌محیطی آینده را نیز برآورده می‌کند. (امری که در شهرهای بزرگ کشورمان اهمیت فراوان دارد)

خودرو بادوام و کم‌مصرف سوزوکی آلتو (با مصرف سوخت کمتر از ۵ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر) که در ورژن LXI خود که حدود ۵ هزار دلار نرخ دارد و می‌تواند الزامات فراتر از استانداردهای هشتادوپنج‌گانه ایران را برآورده کند، شاهدی بر این مدعاست. مثال دیگر در این عرصه خودرو داتسون REDI GO با نرخ حدود ۵ هزار دلار است که پلتفرم آن خودرو نیز از منظر استانداردها بسیار مدرن به‌شمار می‌رود.

هیوندای i۱۰ و رنوی کووید نیز مثال‌های دیگری از این دست هستند که همگی در همین محدوده قیمتی قرار دارند (بگذریم از آنکه حتی با داخلی‌سازی مناسب این محصولات می‌توان به محصولی به‌روز اما با قیمتی حدود ۱۰۰ میلیون تومان دست یافت). نکته جالب آن است که تمام این خودروهای حداقل یک ستاره NCAP را در تست‌های تصادف کسب می‌کنند؛ بنابراین می‌توان آنها را ایمن‌تر از خودروهای کنونی داخلی دانست که به زحمت قادر هستند تنها ECER۹۴ را پاس کنند. از سوی دیگر، در تمامی این خودروها از روش‌های مدرن طراحی و مهندسی هزینه بهره برده شده، به‌طوری که نرخ اجزا و مجموعه‌های خودرو به‌حداقل ممکن برسد. به‌عنوان مثال، بسیاری از قطعات بدنه این خودروها با تعداد ضرب‌ها و اپریشن‌های کمتری در پرسکاری نسبت‌به خودروهای داخلی تولید می‌شوند و ضایعات و دورریز کمتری نسبت‌به خودروهای داخلی کشورمان دارند؛ بنابراین به مدد بهره‌گیری از روش‌های مدرن طراحی و نرم‌افزارهای شبیه‌سازی جدید می‌توان به طرح‌های ارزان و بهینه دست یافت. به‌علاوه لازم است در تولید این خودروها نیز از ساختارهای مدرن برای تامین قطعات و بهینه‌سازی فرآیندهای ساخت و تولید و همچنین کاهش هزینه‌های سربار بهره برد.

نکته دیگر آن است که تقریبا تمامی این محصولات از منظر وزنی سبک بوده و بنابراین به یمن وزن کمتر می‌توانند با یک موتور کم‌حجم (عموما ۳ سیلندر با حجم ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ سی‌سی) و طبعا کم‌مصرف به شتاب و عملکرد خوبی دست یابند. از سوی دیگر، اغلب خودروهای این رده دارای ورژن برقی ارزان‌قیمتی نیز هستند تا بتوانند راه را برای برقی شدن در کشورهای در حال توسعه هموار کنند زیرا چنانکه می‌دانید چالش اقتصادی بر سر راه برقی شدن یکی از مهم‌ترین چالش‌ها محسوب می‌شود؛ بنابراین برقی‌سازی از طریق موتورسیکلت‌ها، چهارچرخه‌ها و خودروهای ارزان و کوچک می‌تواند راه‌حل مناسبی برای غلبه بر چالش‌های اقتصادی در مسیر گسترش خودروهای برقی در کشورهای در حال توسعه باشد. بنابراین با توجه به آنچه گفته شد، می‌توان نتیجه گرفت که دستیابی به خودرو ارزان‌قیمت و کم‌مصرف نه‌تنها دست‌نیافتنی و دور از ذهن نیست بلکه اتفاقا برای بازار کشور ما و البته کشورهای منطقه یک ضرورت محسوب می‌شود و برای خودروسازان داخلی فرصتی است که با بهره‌گیری از حجم بالای این بخش از بازار ایران بتوانند به توان رقابتی خود در عرصه‌های دیگر بیفزایند. اما متاسفانه اکنون از سوی خودروسازان داخلی بی‌پاسخ رها شده است. آنچه مسلم است در مسیر دستیابی به هدف خودرو به‌روز و ارزان، چالش‌های فراوانی در صنعت خودرو کشورمان وجود دارد چالش‌هایی که امید است با اتکا به مدیران جوان و جسور و با تکیه بر تجارب بین‌المللی و روش‌های علمی در این حوزه، بتوان بر آنها غلبه کرد.

یادداشت

ورشکستگی نظام بانکی و رشد بی‌سابقه نقدینگی

سهند اینانلو
روزنامه نگار

موضوع رشد نقدینگی یکی از چندین موارد اختلاف بین اقتصاددانان دست‌راستی و صاحب‌نظران معتقد به اقتصاد دولتی است که در کشور ما نیز دقیقا با همین صف‌بندی با یکدیگر بر سر موضوع رشد نقدینگی اختلافات اساسی دارند؛ برای مثال بازار آزادی‌ها معتقدند رشد نقدینگی در هر حالتی مضر است و باعث افزایش تورم می‌شود و مخالفان این نظر تورم‌زا بودن رشد نقدینگی را منکر نمی‌شوند اما معتقدند اگر بخش تولید اقتصاد قدرت کافی داشته باشد، این نقدینگی وارد بخش‌های سفته‌بازانه نمی‌شود و طبیعتا نیازهای مالی تولید برطرف و اصطلاحا تامین مالی تولید انجام می‌شود. با نگاهی به کلیات طرح‌شده در این مباحث می‌توان گفت تورم‌زا بودن رشد نقدینگی در صورتی که بخش تولید قدرتمندی در کار نباشد قطعی است و به‌نظر می‌رسد هر دو طیف اقتصاددانان بر این موضوع اشتراک‌نظر دارند، اما زمانی این موضوع اهمیت پیدا می‌کند که بدانیم در ۹ سال اخیر نقدینگی کشور بیش از ۵۰۰ درصد افزایش را به ثبت رسانده که در ۳۰ سال اخیر بی‌سابقه است؛ از همین رو بسیاری معتقدند دولت بانک مرکزی را به‌بهانه جبران کسری بودجه مجبور به انتشار پول کرده که در نهایت منجر به رشد نقدینگی در کشور شده و این مسئله به‌دلیل وجود تحریم‌ها و تضعیف بخش تولید تشدید تورم را به‌دنبال داشته است. اما اقتصاددانان چپ‌گرا معتقدند نقدینگی در مقایسه با تورم آهنگ رشد کندتری داشته است؛ به‌عبارتی این دسته از کارشناسان بر این نکته تاکید دارند که اقتصاد ایران ظرفیت این را دارد که نقدینگی باتوجه به وضعیت اقتصادی کشور و ارزش پول ملی بیش از اینها رشد داشته باشد، چون بخش‌های تولیدی کشور به آن احتیاج دارند اما راست‌گرایان در نقطه مقابل ایستاده و چپ‌روها را متهم به دامن زدن به اقتصاد دستوری می‌کنند. نظام بانکی ما به‌دلیل ناترازی ترازنامه‌ها به یک موتور خلق پول تبدیل شده که دائم در حال رشد نقدینگی و تشدید تورم است. بانک‌های خصوصی داستان کاملا متفاوتی دارند، زیرا موسسان این بانک‌ها به‌دلیل نیاز به دسترسی به منابع رانتی، اقدام به تاسیس بانک کردند و به‌دلیل نظارت غیردقیق بانک مرکزی پول لازم را از بانک‌های خودشان به پروژه‌هایی که می‌خواهند انتقال دادند و همین موضوع باعث شد نقدینگی باز هم افزایش پیدا کند. در بانک‌های دولتی تسهیلات تکلیفی وجود دارد که در هر حال باید تامین شوند. این تسهیلات ماهیت بودجه‌ای دارند و عموما امکان تسویه ندارند. برخی کارشناسان خلأ سرمایه‌گذاری را دلیل بروز این مشکل دانسته و معتقدند به‌دلیل رشد منفی سرمایه‌گذاری و بلوکه شدن پول‌های کشور در بانک‌های خارجی این پروژه‌ها نتوانستند به سوددهی لازم برسند و بانک‌ها نیز از بازپس‌گیری منابع بازماندند و وام‌هایی که گفته شد، تسویه نشدند. دولت هم به‌دلیل بلوکه شدن پول امکان بازپرداخت و برگشت پول به بانک‌ها را نداشت، به همین دلیل بانک‌ها برای جبران ضررهای یادشده مجبور می‌شدند سپرده‌ها را در بازارهایی مانند مسکن سرمایه‌گذاری کنند تا با سود آن بتوانند خود را اداره کنند. همین مسئله باعث می‌شود بخش‌های غیرمولد و سفته‌بازانه اقتصاد کشور بزرگ و بزرگ‌تر شود و در نهایت رشد نقدینگی نیز شدیدتر می‌شود. باتوجه به منازعه‌ای که بین دو طیف اقتصاددان وجود دارد، می‌توان به این نتیجه رسید که افزایش سرعت گردش پول در صورتی می‌تواند نقدینگی را به سمت تولید هدایت کند که نظام بانکی کشور بتواند از سودی که بخش‌های سفته‌بازی ارائه می‌کنند، چشم‌پوشی کرده و ارجحیت را به تولید بدهد. البته این امر با سیاست‌های بازار آزاد در تناقض است اما راست‌گرایان معتقدند در همین سیستم اقتصاد دولتی ایران هم دولت می‌تواند با اجرای برخی سیاست‌های محدودکننده برای بخش‌های غیرمولد اقتصاد، مسیر را برای ورود سرمایه حقیقی و حقوقی به بخش‌های تولید هموار کند. البته صاحب‌نظران بر این باورند که دولت‌ها برای اجرای چنین سیاست‌هایی نیاز به اراده و انگیزه دارند که به‌دلیل رانتیر بودن دولت در ایران احتمال وقوع چنین اتفاقی بسیار اندک و حتی ناچیز است. این ناظران برای ادعای خود دلیلی هم داشته و بلافاصله به موضوع کسری‌های بودجه سنگین دولت‌ها اشاره می‌کنند که باعث می‌شود زمینه برای تشدید تورم فراهم شود. در واقع دولت‌ها نقدینگی را در مسیر تامین نیازهای خود هزینه می‌کنند، به همین دلیل است که چیزی برای بخش تولید باقی نمی‌ماند که بتوان روی آن حسابی باز کرد.

چالش بزرگ دولت سیزدهم هدایت نقدینگی و مهار تورم است

انفجار نقدینگی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

کارشناسان اقتصادی در هفته‌های گذشته همواره بر اهمیت رشد بیش از ۴۰ درصدی نقدینگی در سال ۹۹ تاکید کرده و این مسئله را یکی از معضلات لاینحل اقتصاد ایران در نیمه دوم سال جاری دانسته‌اند. البته این موضوع اتفاقی نیست که به‌تازگی برای اقتصاددانان روشن شده باشد، زیرا از زمستان سال گذشته به این سو رسانه‌های رسمی کشور بارها با اشاره به این مسئله، خطرات ناشی از رشد فزاینده و بی‌سابقه نقدینگی را به دولت و بانک مرکزی گوشزد و آن را خطری نهفته در اقتصاد ایران قلمداد کرده‌اند. در حال حاضر نیز کارشناسان معتقدند دولت ابراهیم رئیسی که طی ماه جاری سکان هدایت دولت را به‌دست می‌گیرد در وهله نخست باید فکری به حال جریان‌گیری نقدینگی به سمتی کند که ضرب تورمزایی‌اش گرفته و به‌جای تهدیدآمیز بودن، تبدیل به فرصتی برای تقویت تولید شود. البته عده‌ای از کارشناسان بر این باورند که هدایت نقدینگی به سمت بخش تولید به‌دلیل پویا نبودن اقتصاد ایران امکان‌پذیر نیست و به همین دلیل طی سال‌های متمادی شاهد تشدید بلاانقطاع نرخ تورم بوده‌ایم که ریشه در سیاست‌گذاری‌های نابجا و غیراصولی دولت‌ها و سایر ارگان‌های تقنینی و قضایی دارد. این گروه از صاحب‌نظران معتقدند هدایت نقدینگی بسیار بالای فعلی به سمت تولید برای دولت سیزدهم امکان‌پذیر نخواهد بود، زیرا ساختارهای اقتصادی در کشورمان به‌طور کلی به‌نحوی پایه‌ریزی شده که راه برای سفته‌بازی هموار است و طبیعتا سود این دست فعالیت‌ها نیز غیرقابل مقایسه با فعالیت‌های مولد از جمله بخش تولید است.

عکس: آیدا فریدی

نقدینگی ۴۰ درصد رشد کرد

تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی درباره شاخص‌های اقتصادی ایران منتشر شد که براساس آن، رشد اقتصادی در سال ۹۹ به ۳.۶ درصد رسید و نقدینگی ۴۰ درصد رشد کرد.

به گزارش خبرآنلاین، گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد رشد تولید ناخالص داخلی با احتساب نفت در سال ۹۹ معادل ۳.۶ درصد و رشد بدون نفت ۲.۵ درصد بود.

براساس آخرین آمارهای منتشر شده بانک مرکزی، تولید ناخالص داخلی به نرخ پایه معادل ۳۴۳۴ هزار میلیارد تومان، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ۹۳۶ هزار میلیارد تومان، هزینه‌های مصرفی بخش خصوصی ۱۷۱۱ هزار میلیارد تومان و هزینه‌های مصرفی بخش خصوصی ۳۷۷ هزار میلیارد تومان گزارش شده است.

بانک مرکزی همچنین نرخ رشد نقدینگی را در اسفند سال ۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۴۰.۶ درصد عنوان کرد.

در این گزارش، نرخ رشد پول ۶۱.۷ درصد، شبه‌پول ۳۶.۲ درصد و سپرده‌های بخش غیردولتی ۴۱.۱ درصد اعلام شده است.

یک مغالطه بزرگ

پیمان مولوی، دبیرکل انجمن اقتصاددانان ایران با تاکید بر مغلطه بودن برخی ادعاهای کارشناسان و مسئولان در زمینه کنترل نقدینگی به صمت گفت: بسیاری از کارشناسان مدعی می‌شوند نقدینگی را باید به سمت تولید هدایت کرد تا از آثار تورمی آن کاسته شود اما در این بین یک مغالطه بزرگ وجود دارد و آن‌هم امکان‌پذیر نبودن اجرای چنین سیاستی است. در واقع دوستان بخشی از ماجرای نقدینگی را می‌گویند اما مشکل از جایی شروع می‌شود که داستان را به‌طور کامل تعریف نمی‌کنند و آن هم نحوه هدایت نقدینگی به سمت بخش‌های مولد اقتصاد است.

وی در ادامه افزود: وقتی با تحریم مواجهیم و برای نقل‌وانتقالات مالی مشکلات عدیده‌ای داریم، چگونه می‌توانیم درآمدهای نفتی را وارد کشور کنیم؟

تقاضا کلید حل مشکل است

مولوی عنوان کرد: همان‌طور که اشاره شد نمی‌توان صرفا با شعار دادن مشکلات را حل کرد. ما در حال حاضر باتوجه به مختصات اقتصاد ایران نمی‌توانیم نقدینگی را در اختیار تولید قرار دهیم، به همین دلیل چاره‌ای غیر از افزایش دادن تقاضا نداریم؛ البته تقاضا نباید به‌نحوی تقویت شود که اقلام توسط شهروندان خریداری و در پستوی خانه‌ها احتکار شوند.

این اقتصاددان در ادامه یادآور شد: فقط با گفتن اینکه ما باید نقدینگی را به سمت تولید ببریم، مرتکب یک مغالطه می‌شویم. وقتی تولیدکننده در داخل کشور با هزاران مشکل مواجه است و سودآوری کافی را ندارد و دائم توسط ریسک‌های مختلف تهدید می‌شود، نمی‌توان انتظار داشت که نقدینگی به‌سادگی وارد بخش تولید شود.

شیشه شکسته

دبیرکل انجمن اقتصاددانان ایران با ذکر مثالی اقتصاد ایران را درگیر چالش‌های اساسی دانست و به صمت گفت: درس اول اقتصاد ایران دقیقا نقل داستانی است که بارها شنیده‌ایم و آن هم داستان شیشه شکسته است. تصور کنید فردی شیشه یک نانوایی را می‌شکند.

نانوا برای جبران این خسارت مجبور است هزینه‌ای را برای خرید شیشه جدید پرداخت کند و متضرر می‌شود اما افرادی که در صف نانوایی ایستاده بودند می‌گویند این اتفاق آنچنان که فکر می‌کنیم ناگوار و آسیب‌زا نبوده، چراکه در حال حاضر آن شیشه‌بر و شیشه‌فروش و تولیدکننده شیشه می‌توانند علاوه بر ایجاد اشتغال درآمدی هم کسب کنند؛ اما هیچ کس یادش نیست که نانوای نگون‌بخت متحمل ضرر شده است.

اگر شیشه نمی‌شکست، نانوا می‌توانست همان پول را در بازار هزینه کند و برای خودش یک دست لباس نو بخرد. خرید لباس هم دقیقا کار تولید می‌کند و درآمدزا خواهد بود اما فرقش این است که دیگر شیشه‌ای در این بین شکسته نشده است!

این کارشناس و تحلیلگر اقتصاد در ادامه تصریح کرد: اقتصاد ایران نیز دقیقا مشابه این سیستم کار می‌کند؛ به‌نحوی که یک فرد نابلد سنگی را به شیشه‌ای می‌کوبد و ما به‌جای جلوگیری از شکستن شیشه‌های بیشتر، این عمل مخرب را یک اقدام اشتغال‌زا می‌شماریم. این موضوع تا جایی ادامه پیدا می‌کند که شکستن شیشه تبدیل به رویه می‌شود و اقتصاد به روزی می‌افتد که امروز شاهدش هستیم. در چنین وضعیتی نمی‌توان انتظار داشت نقدینگی به‌سادگی وارد بخش‌های مولد شود و اثر تورم‌زایی نداشته باشد.

مولوی در پایان خاطرنشان کرد: البته هدایت نقدینگی به سمت تولید در اقتصادی مانند کره جنوبی امکان‌پذیر است اما نباید فراموش کرد که اقتصاد کشورهایی مانند کره به‌طور کلی با آنچه ما در کشورمان شاهد هستیم متفاوت است. در آن کشورها اقتصاد به‌شکل ذی‌نفعانه کار نمی‌کند، بلکه مولد است و ورود نقدینگی به حوزه تولید نیز طبیعی است.

> هدایت نقدینگی به سمت تولید در اقتصادی مانند کره جنوبی امکان‌پذیر است اما نباید فراموش کرد که اقتصاد کشورهایی مانند کره به‌طور کلی با آنچه ما در کشورمان شاهد هستیم متفاوت است

نقدینگی یک موهبت است

محمد حسن‌نژاد، استاد اقتصاد و نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی با تاکید بر مثبت بودن رشد نقدینگی در اقتصاد به صمت گفت: اتفاقا رشد نقدینگی به‌هیچ وجه یک تهدید تلقی نمی‌شود، بلکه یک موهبت است و ما اگر بتوانیم به‌درستی از این فرصت استفاده کنیم بدون شک نه دچار تورم می‌شویم و نه اقتصادمان وارد سیکل رکودی می‌شود.

وی در ادامه افزود: ما برای انجام هر فعالیت اقتصادی به نقدینگی نیاز داریم، در واقع بدون نقدینگی امکان ساماندهی هیچ کاری در اقتصاد وجود ندارد.

انحراف نقدینگی

حسن‌نژاد به موضوع انحراف نقدینگی اشاره کرد و گفت: مسئله‌ای که رشد نقدینگی را تبدیل به یک بلای خانمان‌سوز برای اقتصاد می‌کند انحراف نقدینگی است که باعث می‌شود تورم به‌صورت افسارگسیخته‌ای افزایش پیدا کند.

این استاد دانشگاه تربیت مدرس با تاکید بر اهمیت هدایت منابع به سمت بخش‌های مولد اقتصاد به صمت گفت: وقتی پولی وارد بانک می‌شود، می‌توان نقدینگی حاصل شده را وارد کانال تولید کرد و با ارائه تسهیلات به این بخش چرخ اقتصاد را در مسیر درستی به گردش در آورد.

نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی با اشاره به نقش پررنگ دلالی در ایجاد تورم یادآور شد: در شرایطی که نقدینگی موجود در بانک‌ها به‌جای تولید به سمت دلال‌بازی و فعالیت‌های سفته‌بازانه می‌رود، تشدید تورم نیز طبیعی خواهد بود. حسن‌نژاد در پایان ضمن یادآوری اشتباهاتی که در سیستم سیاست‌گذاری اقتصادی مرتکب می‌شویم، خاطرنشان کرد: اگر نظام بانکی پول در دسترس خود را در اختیار سازنده مسکن بگذارد، هم تولید افزایش پیدا می‌کند و شاهد اشتغالزایی خواهیم بود و البته با تقویت طرف عرضه مسکن در بازار می‌توان قیمت‌ها را نیز کنترل کرد، اما همان‌طور که گفته شد متاسفانه این چرخه به گونه دیگری رقم می‌خورد و ماجرا به‌شکل دیگری اتفاق می‌افتد که ما در نهایت دچار تورم‌های چندده درصدی می‌شویم.

سخن پایانی...

باتوجه به توجیهاتی که کارشناسان در زمینه دشوار بودن هدایت نقدینگی سرگردان به سمت تولید ارائه می‌کنند، به‌نظر می‌رسد کار دولت سیزدهم برای سامان‌بخشی معیشت اقشار کم‌درآمد، سخت‌تر از آنچه تصور می‌شد، باشد زیرا تداوم وضعیت فعلی به‌معنای افزایش نرخ تورم در ماه‌های پیش رو خواهد بود. البته تلخی این سناریو در یک شرایط می‌تواند به میزان زیادی کاسته شود و حتی نرخ تورم (به‌گفته کارشناسان) تا کانال ۲۰ تا ۲۵ درصد نیز کاهش یابد که آن هم دسترسی یافتن ما به منابع بلوکه‌شده حاصل از صادرات نفت در خارج از کشور است که این اتفاق نیز متضمن احیای برجام و مهم‌تر از آن پذیرش FATF ازسوی دولت ایران است زیرا بدون برقراری روابط با سیستم مراودات مالی بین‌المللی امکان استفاده از منابع ارزی مذکور به‌هیچ عنوان وجود ندارد. در واقع می‌توان گفت امکان تفکیک معضلات اقتصادی و معیشتی با محدودیت‌های دیپلماتیک و همچنین تحریم‌ها وجود ندارد، زیرا اقتصاد ایران به‌طور کلی وابستگی بلاوصفی به دلارهای نفتی داشته و نمی‌توان با چشم‌پوشی از این مسئله ادعای حل معضلات معیشتی مردم را داشت.

البته اقتصاددانان معتقدند یک راه دیگر هم برای دولت رئیسی وجود دارد تا جای خالی منابع ارزی بلوکه شده را پر کند و آن‌هم افزایش نقدینگی است که دولت دوازدهم نیز به ناچار و به‌دلیل نبود امکان رفع تحریم‌ها از همین روش استفاده کرد؛ بنابراین می‌توان این‌گونه جمع‌بندی کرد که در صورت پابرجا ماندن تحریم‌ها و محدودیت‌های مراودات بانکی، دولت سیزدهم نیز لاجرم اقدام به جبران کسری بودجه از محل استقراض خواهد کرد که دست آخر نتیجه‌ای غیر از تشدید نقدینگی و متعاقب آن نرخ تورم نمی‌تواند داشته باشد.

باجه خبر

اعطای غیرحضوری تسهیلات به خانواده‌های شاهد و ایثارگر

مدیر امور شعب بانک دی گفت: بانک دی به‌زودی کار اعطای تسهیلات به‌صورت غیرحضوری به خانواده‌های شاهد و ایثارگر را آغاز می‌کند. به گزارش روابط عمومی بانک دی، همت‌الله حسین‌زاده اظهار کرد: در چند روز آینده فرآیند ارائه تسهیلات غیرحضوری برای جامعه هدف بنیاد شهید بر بستر اپلیکیشن جت‌دی آغاز می‌شود که شعب باید در ترویج و بازاریابی درگاه‌های غیرحضوری برای مشتریان کوشا باشند. حسین‌زاده راه‌اندازی باجه‌های خدمات بانکی در مراکز بنیاد شهید و امور ایثارگران را از دیگر اقدامات اثربخش بانک دانست و تصریح کرد: با یک عزم همگانی و همدلی میان مدیران ارشد بانک و بنیاد شهید و امور ایثارگران، باجه‌های ارائه خدمات بانکی در ۷۰ مرکز بنیاد شهید راه‌اندازی شده است.

دیدار دبیر کل سندیکای بیمه‌گران ایران با دکتر چایچی

دکتر سید محمد کریمی، دبیر کل سندیکای بیمه‌گران ایران با حضور در شرکت بیمه حکمت با دکتر چایچی مدیرعامل و دکتر عسکرزاده رئیس هیات مدیره این شرکت دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش روابط عمومی بیمه حکمت، دکتر کریمی با اشاره به توانمندی و تجارب ارزشمند دکتر چایچی در صنعت بیمه، از برنامه‌های در دست اقدام هیات مدیره شرکت بیمه حکمت تقدیر کرد. گفتنی است در این دیدار نیما مومنی‌زاده عضو هیات مدیره، شهرام سلامتی معاون اجرایی، فرشید بخشی معاون فنی، رمضان‌فر مدیر روابط عمومی سندیکا و احسان طایفی مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل این بیمه حضور داشتند.

کارمزد ارسال پیامک برای مشتریان جدید حقیقی و حقوقی

نحوه دریافت کارمزد ارسال پیامک برای مشتریان جدید حقیقی و حقوقی در سال ۱۴۰۰ اعلام شد.

به گزارش روابط عمومی بانک توسعه تعاون، کارمزد ارسال پیامک برای مشتریان حقیقی ۱۲۰ هزار ریال و برای مشتریان حقوقی ۱۵۰ هزار ریال تعیین شده است.

بر این اساس مشتریان جدید که در سامانه متمرکز بانکی تعریف می‌شوند و افتتاح حساب می‌کنند و درخواست ارسال پیامک واریز یا برداشت را دارند، کارمزد آبونمان آنها به ازای ماه‌های باقیمانده سال محاسبه و دریافت می‌شود.

از سوی دیگر از مشتریانی که در زمان ثبت اسناد، سپرده آنها فاقد موجودی باشد یا درخواست ارسال نشدن پیامک را دارند، کارمزدی کسر نمی‌شود.

اخذ قبولی اتکایی بیمه تجارت‌نو در ۵ سالگی شرکت

بیمه تجارت‌نو یکی از جوان‌ترین شرکت‌های بیمه‌ای است که توانسته بعد از ۵ سال فعالیت مجوز قبولی اتکایی را از بیمه مرکزی دریافت کند. مجوز قبولی اتکایی مربوط به پذیرش ریسک شرکت‌هاست که با کسب چنین مجوزی شرکت‌ها از وضعیت مناسبی برخوردار می‌شوند.

به گزارش روابط‌عمومی بیمه تجارت‌نو، هر یک از شرکت‌های بیمه‌گر بسته به سرمایه ثبت‌شده و مجوزها و مقررات مربوطه، ظرفیت خاصی برای پذیرش ریسک دارند. مجموع سرمایه تمام بیمه‌نامه‌های صادرشده در یک سال را معادل ریسک سالانه بیمه‌گر در نظر می‌گیرند که بیمه تجارت‌نو با داشتن سرمایه لازم توانست این مجوز را دریافت کند.

چراغ سبز سازمان بورس به بیمه تجارت‌نو

گام دوم افزایش سرمایه شرکت بیمه تجارت‌نو از ۳۰۰ به ۶۰۰ میلیارد تومان با موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار به مرحله اجرا در آمد. به گزارش روابط عمومی شرکت بیمه تجارت‌نو، افزایش سرمایه ۳۰۰ میلیارد تومانی شرکت از محل سود انباشته، به‌دنبال تصمیم اخیر هیات مدیره تجارت‌نو انجام شده بود. شرکت بیمه تجارت‌نو در سال گذشته هم با افزایش ۹۲ درصدی، سرمایه خود را از ۱۵۷ به ۳۰۰ میلیارد تومان افزایش داده بود که این افزایش از محل سود انباشته و اندوخته سرمایه‌ای بود.

عکس: آیدا فریدی

بررسی چالش‌های دولت سیزدهم در زمینه جذب سرمایه در بازار سهام

گذر نقدینگی به بورس می‌افتد؟

اگر به عناوین رسانه‌های اقتصادی کشور در هفته‌های نخست امسال نگاهی بیندازیم متوجه مطالبه‌ای فراگیر از سوی کارشناسان و فعالان بورسی در راستای تزریق نقدینگی به بازار سهام می‌شویم که از سوی برخی از تحلیلگران چنین مطالبه‌ای در قالب طرح تاسیس صندوق تثبیت بازار حلول پیدا می‌کند. همان‌طور که در خرداد و حتی تیر شاهد بودیم چنین اتفاقی در بورس تهران رخ داد و دولت مقدار قابل توجهی تزریق نقدی به بازار انجام داد تا از این طریق بازار را تقویت کند. در همان دوره نیز بسیاری از اقتصاددانان از آنچه «تزریقی شدن» می‌خوانند، ابراز نگرانی کرده و چنین اقدامی را بر خلاف اصول جهان شمول بورس دانستند. به هر حال دولت و بانک مرکزی در آن دوره پول زیادی را به بازار تزریق کردند و همان‌طور که انتظار می‌رفت شاخص در کوتاه‌مدت رشد اندکی را تجربه کرد اما پس از چند روز باز هم به همان روال سابق بازگشت تا اینکه به دوران پس از انتخابات رسیدیم و عوامل پرقدرت‌تری باعث جلب اعتماد سرمایه‌گذاران نسبت به بورس شد که داستان دیگری دارد. اما موضوعی که این روزها بار دیگر مطرح می‌شود مسئله نقدینگی بسیار بالایی است که دولت سیزدهم باید فکری به حال هدایت پول پرقدرت به سمت تولید کند، در غیر این صورت طبق گفته اقتصاددانان باید خودمان را برای موج بزرگ دیگری از تورم آماده کنیم. کارشناسان معتقدند بورس بهترین گزینه‌ای است که در اختیار دولت قرار دارد، زیرا بازاری شفاف است که می‌تواند با ذکر جزئیات نقدینگی سرگردان را به سمت شرکت‌های تولیدی هدایت کند، البته عده‌ای هم با این نظر مخالفت می‌ورزند اما با توجه به اظهارات رئیس دولت سیزدهم به نظر می‌رسد برنامه استفاده از بورس برای مهار نقدینگی یکی از محتمل‌ترین راهکارهای تیم اقتصادی ابراهیم رئیسی خواهد بود.

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

نقدینگی، تورم و بورس

مهشید داداش‌زاده، تحلیلگر ارشد بازار سهام با اشاره به حرکت پول سرگردان بین بازارهای موازی به صمت گفت: با توجه به تورمی که انتظار می‌رود شدت بگیرد، نقدینگی می‌تواند به سمت بازارهای گوناگون مانند طلا هم حرکت کند. وی در ادامه افزود: اما بهترین گزینه برای حرکت نقدینگی این است که سیاستی اتخاذ شود تا به سمت بازار سرمایه حرکت کند.

■ شرایط مهیاست

داداش‌زاده به موضوع افزایش شناخت جامعه نسبت به بازار سرمایه اشاره کرد و یادآور شد: البته زمینه برای حرکت نقدینگی به سمت بازار سهام نیز فراهم است، زیرا در سال‌های اخیر دانش و آشنایی مردم از بازار سرمایه افزایش یافته و همین مسئله می‌تواند زمینه را برای بازگشت سرمایه به بورس فراهم کند.

این تحلیلگر بورس در ادامه اغلب سهم‌ها را حائز شرایط ارزندگی دانست و عنوان کرد: از سویی موضوع ارزندگی قیمت‌ها نیز می‌تواند تاثیر مثبتی روی این مسئله داشته باشد، همان‌طور که می‌دانیم در چند ماه گذشته قیمت‌ها ریزش داشته و هنوز بسیاری از سهم‌ها ارزنده هستند و کف‌های حمایتی نیز شناسایی شده است. نباید فراموش کرد که بازار درحال‌حاضر وضعیت خوبی دارد و شاخص‌ها روند رو به رشدی را در پیش گرفته است. وی ادامه داد: همان‌طور که گفته شد در شرایط تورمی نقدینگی به سمت همه بازارها حرکت می‌کند اما بهترین گزینه در چنین شرایطی حرکت نقدینگی به سمت بورس است.

■ چشم‌انداز تورمی

این کارشناس بازار سهام ضمن تاکید بر اهمیت نرخ تورم در آینده بازار، به صمت گفت: موضوع دیگری که درباره بورس مطرح می‌شود، تورم بالایی است که در صورت مهار نشدن نقدینگی می‌تواند ایجاد شود. اگر چنین مسئله‌ای اتفاق بیفتد، طبیعی است که بازار هم رشد به‌نسبت خوبی داشته باشد. او تصریح کرد: البته این موضوع به فاکتورهای گوناگونی بستگی دارد اما می‌توان انتظار داشت در صورت تشدید نرخ تورم حداقل در میان‌مدت بورس اوراق بهادار روند رو به رشدی را در پیش بگیرد.

داداش‌زاده در پایان بر اهمیت نحوه تعیین نقشه راه از سوی سهامداران اشاره کرد و گفت: اما نمی‌توان با قطعیت تارگت مشخص کرد و استراتژی معاملاتی به کسی پیشنهاد داد، زیرا همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، بازار سهام تابع متغیرهای زیادی است که تورم تنها یکی از آنهاست، از همین‌رو نمی‌توان تنها با توجه به چشم‌انداز تورمی مسیر معاملاتی در بازار را مشخص کرد.

رشد ناشی از تورم، آسیب‌زاست

فردین آقابزرگی، کارشناس و فعال باسابقه بازار سرمایه با اشاره به پیامدهای منفی تشدید نرخ تورم به صمت گفت: به‌طور طبیعی، افزایش نقدینگی می‌تواند منجر به تشدید تورم و در نتیجه کاهش ارزش پول ملی شود، اگر چنین اتفاقی رخ دهد به‌طور قطع اقتصاد با تهدید مواجه می‌شود. وی در ادامه افزود: البته در کوتاه‌مدت ممکن است بورس از این رشته اتفاقات منتفع شود اما همان‌طور که اشاره شد، تشدید نرخ تورم، ارزش پول ملی را کاهش می‌دهد و در بلندمدت قطعا می‌تواند بورس را نیز دچار مشکلات بسیار زیادی کند.

آقابزرگی با اشاره به جو احساسی ناشی از تشدید نرخ تورم و کاهش ارزش ریال، عنوان کرد: هدایت نقدینگی فزاینده می‌تواند به دلیل هیجانات بورسی برگرفته از تحولات اقتصادی جهت‌گیری متفاوتی داشته باشد، از همین‌رو نمی‌توان ادعا کرد به صورت یک‌سویه و مطلق بازار سرمایه در شرایط تورمی و تضعیف ارزش ریال می‌تواند منفعتی کسب کند و از این ماجرا بهره‌ای نصیب آن شود. این کارشناس بازار سرمایه با مضر دانستن رشد ناشی از جهش‌های پیاپی نرخ تورم، خاطرنشان کرد: در بلندمدت اگر نرخ تورم به‌دنبال افزایش نقدینگی رشد کند، همه‌چیز به زیان اقتصاد تمام خواهد شد، بورس نیز به‌عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد ایران متحمل آسیب‌های جدی می‌شود، هرچند باز هم تاکید می‌کنم در کوتاه‌مدت و حتی میان‌مدت ممکن است بورس رشد خوبی را به‌دنبال کاهش نرخ برابری ارز تجربه کند اما این موضوع نمی‌تواند پایدار باشد.

■ سفته‌بازی

این فعال باسابقه بازار سرمایه به موضوع سفته‌بازی در صورت ورود حجم زیادی از پول به بازارهای گوناگون اشاره کرد و به صمت گفت: حرکت نقدینگی اگر به سمت بازار سرمایه میل پیدا کند، یک نتیجه ناخوشایند هم می‌تواند داشته باشد که آن‌هم تشدید فعالیت‌های سفته‌بازانه است. وی در ادامه یادآور شد: اما نباید فراموش کرد که این سفته‌بازی ربطی به ذات بازار سهام نداشته و به‌دلایل دیگری که باعث تحکیم جایگاه سفته‌بازی در اقتصادمان شده، رخ داده است. آقابزرگی در پایان ضمن تاکید بر اهمیت شفافیت ذاتی بازار سرمایه و ممانعت از گسترش سفته‌بازی در این حوزه، تاکید کرد: از سویی هم باید توجه داشت که این نقدینگی به سمت هر بازار دیگری حرکت می‌کرد در مقایسه با بازار سرمایه، سفته‌بازی بسیار شدیدتر از آنچه امکان وقوع در بورس دارد، اتفاق خواهد افتاد. اما بازار شفافی مانند بازار سهام که ذاتا در مقابل هرگونه سفته‌بازی قرار می‌گیرد می‌تواند به‌عنوان بهترین گزینه برای جذب این نقدینگی موردتوجه قرار بگیرد، زیرا به‌دلیل ساختار شفافی که دارد تا جای ممکن دلالی را محدود می‌کند.

سخن پایانی...

یکی از موضوعاتی که در این بین مطرح می‌شود نحوه جلب اعتماد سرمایه‌گذاران خرد برای ورود به بورس است، زیرا بخش قابل‌توجهی از نقدینگی‌های سرگردان در اختیار این قشر بوده که متقاعد کردن آنها برای سرمایه‌گذاری در بازاری که دولت‌ها به آن گرایش بیشتری دارند، کار سختی است. از همین‌رو گفته می‌شود دولت سیزدهم می‌تواند منابع را به‌طور مستقیم به بازار هدایت کند اما ممکن است تشویق مردم برای سرمایه‌گذاری در بازار سهام عملیاتی نباشد و مردم بار دیگر تتمه دارایی خود را وارد این بازار نکنند. البته عده‌ای از فعالان باسابقه بازار نیز اعتقاد دارند تجربه ثابت کرده هرگاه شاخص‌ها مسیر رو به رشدی را در پیش می‌گیرند با هجوم نقدینگی‌های خرد به بازار مواجه می‌شویم که به معنای اعتمادسازی در بین اقشار کم‌درآمد جامعه است، از همین‌رو این عده باور دارند رشدی که در یک ماه اخیر شاهد آن بودیم اعتماد بسیاری از نوسهامداران قهر کرده با بازار را جلب کرده و اگر این روند ادامه داشته باشد، بسیاری از سرمایه‌گذاران در بازارهای موازی هم دارایی خود را به حوزه بورس منتقل خواهند کرد. با توجه به نکته‌ای که به آن اشاره شد، به نظر می‌رسد مبحث اعتمادسازی بین فعالان اقتصادی نسبت به بورس به‌عنوان یکی از چالش‌های مهم دولت سیزدهم در بازار سهام است. البته با توجه به وضعیت نامتعادل جامعه این انتظار می‌رود که دولت امکان جذب مردم به بازار سهام را مانند اواخر سال ۹۸ و اوایل سال ۹۹ نخواهد داشت، زیرا تجمیع ثروت شدیدا در بازه جمعیتی کوچک‌تری تمرکزیافته و اقشار کم‌درآمد به‌دلیل ضررهای سنگینی که دچارش شدند و البته افزایش سرسام‌آور هزینه‌های زندگی، امکان سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف اعم از بورس را نخواهند داشت، به‌عبارتی آمار و ارقام، این واقعیت تلخ را به ما گوشزد می‌کند که آهی در بساط فرودستان باقی نمانده که نگران از دست رفتن ارزش آن در مقابل تورم شدید باشند.

> افزایش نقدینگی می‌تواند منجر به تشدید تورم و در نتیجه کاهش ارزش پول ملی شود، اگر چنین اتفاقی رخ دهد به‌طور قطع اقتصاد با تهدید مواجه می‌شود

چرا بورس در یک ماه گذشته رشد کرد؟

در یک ماه اخیر بورس رشد قابل‌توجهی داشت که علت این موضوع از دید کارشناسان بازار سهام عوامل مختلفی مانند برگزاری مجامع شرکت‌های بورسی و بالا رفتن تولید شرکت‌ها بوده است. به گزارش تجارت‌نیوز، سال گذشته با دعوت هیجانی دولت از مردم برای ورود به بورس، یک‌باره آمار کدهای بورسی نسبت به سال ۹۸ با رشد ۷۶ درصدی مواجه شد و بیشتر افراد جامعه به‌دنبال ثبت‌نام در سجام و احراز هویت در این سامانه بودند.

در ماه‌های پایانی سال گذشته مجموع تعداد کدهای بورسی معامله‌گران به ۳۲ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر رسید. اما در مرداد سال پیش، شاهد افت شدید بازار سهام بودیم. بیشتر نمادهای افت شدید نرخ را تجربه کردند و سرمایه‌های خرد و اندک سهامداران تازه‌کار بورس از دست رفت. در بودجه سال ۹۹ کسری بودجه دولت بین ۵۵ تا ۲۰۰ هزار میلیاردتومان تخمین زده شده بود و به نظر می‌رسید دعوت دولت از مردم برای حضور در بورس بی‌مورد نبوده است.

پس از بحران بازار سهام، گمانه‌زنی‌های مختلفی درباره میران تامین مالی دولت از بورس شد و حالا دولت متهم ردیف اول قرارگرفته و اعداد و ارقام غیررسمی نشان می‌دهد دولت فقط در سال ۹۹ از بازار سهام ۲۳۰ هزار میلیارد تومان تامین مالی کرده است.

از مرداد سال گذشته تا به امروز، اعتماد سهامداران خرد به بورس هر روز کمتر شد و دیگر به بازار سرمایه با دید بلندمدت نگاه نمی‌کردند. آنها فقط منتظر بازشدن قفل صف‌های فروش سهم‌های خود و نوسان‌گیری‌های کوتاه‌مدت از بازار بودند. هر روز ریسک‌های بیشتری به بازار اضافه می‌شد از انتخابات ریاست جمهوری گرفته تا شدت گرفتن تحریم‌های اقتصادی و بالا رفتن نرخ دلار.

■ بورس در خرداد ۱۴۰۰

با برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و مشخص شدن رئیس‌جمهوری جدید تا حدی ابهام‌های سیاسی بازار سرمایه از بین رفت. نرخ دلار بین ۲۰ تا ۲۴ هزار تومان تثبیت شد و مذاکرات برجام هم تا مرز توافق پیش رفت. حالا سیاست‌های احتمالی رئیس‌جمهوری منتخب نشان می‌دهد قصد تامین مالی از بازار سهام را ندارد و اهداف خود را در جهت عمق بخشیدن به آن قرار داده اما هنوز ابهام تعیین کابینه اقتصادی او بر سر بازار سنگینی می‌کند.

از ماه پیش تا به حال، شاخص کل بورس از کانال یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار واحدی عبور کرد و به محدوده یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار واحد رسید. این تحرکات توانست تا افزایش نرخ در بیشتر نمادهای بازار ایجاد و قفل نمادهای کوچک بازار هم با رشد شاخص کل هم‌وزن باز شود.

گروه‌های فولادی، نفتی و پالایشی در روزهای گذشته توانستند رشد خوبی را ثبت کنند. نرخ کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی فقط یکی از عوامل خارجی رشد بورس در روزهای گذشته بود. عامل مهم دیگر در بازدهی بازار سهام ثبات نرخ ارز، برداشته شدن برخی از تحریم‌های تجاری ایران از سوی امریکا و انتشار گزارش‌های مالی شرکت‌های پالایشی عوامل مهم دیگری بودند که روند کلی بازار را تغییر دادند.

■ کارشناسان چه می‌گویند؟

سعید درخشانی، کارشناس بازار سرمایه درباره دلیل رشد بورس در روزهای گذشته به تجارت‌نیوز گفت: در روزهای گذشته سهم‌ها رشد قیمتی معقولی را به‌واسطه اصلاح به‌دست آوردند. این در حالی است که P/E سهم‌ها با دلار ۲۰ تا ۲۱ هزار تومان در محدوده‌های ۳ تا ۴ رسیده است. بسیاری از نمادهای بنیادی بازار مانند فولاد، پتروشیمی و معادن از این قاعده پیروی کرده‌اند. وی درباره این موضوع تشریح کرد: با توجه به اتفاقات اخیر و عدم‌کاهش نرخ دلار تا حد زیادی به بازار کمک شد. قیمت‌ها درحال‌حاضر نشان می‌دهند دلار در محدوده ۲۱ تا ۲۳ هزار تومان در حال بسته شدن است و تغییرات خاصی را نخواهد داشت؛ بنابراین شاهد این مسئله هستیم که افراد اقدام به خرید سهم‌هایی با P/E پایین در بازار کرده‌اند. همین موارد باعث رشد کلی بازار در یک ماه اخیر شده است.

درخشانی اضافه کرد: گزارش‌های منتشرشده سه‌ماهه شرکت‌ها منطقی بودند. به نظر می‌رسد با توجه به شرایط فعلی و با توجه به افزایش نرخ‌ها، گزارش‌های ۳ ماهه تابستان امسال شرکت‌ها از وضعیت بهتری برخوردار باشند؛ بنابراین پیش‌بینی می‌شود سود شرکت‌ها امسال اعداد بزرگ‌تری را نشان دهند. درخشانی افزود: تمامی این عوامل را بازار به‌نوعی پیش‌خور کرده و همین موضوع باعث رشد بورس در یک ماه اخیر شده است.

یادداشت

شوک ارزی و بازار سهام

حسین اروجلو
کارشناس ارشد بازارهای مالی

برای آنکه بتوان درباره رابطه بین بازارهای گوناگون با نرخ دلار تحلیل درستی داشت باید پیش از هر اقدامی بازار ارز را به‌خوبی شناخت و مولفه‌های تاثیرگذار بر این حوزه را شناسایی کرد. برای این کار هم باید بررسی دقیق و علمی انجام داد، زیرا فاکتورهای گوناگونی هستند که نرخ ارز متاثر از آنها در حال نوسان است.

همان‌طور که گفته شد بازار ارز در کشور از پارامترهای زیادی تاثیر می‌پذیرد و سمت‌وسوی نرخ دلار را مشخص می‌کند اما در شرایط کنونی کشور پیش‌بینی این پارامترها بسیار سخت شده و به همین دلیل، تحلیل بازار ارز کار پیچیده‌ای است. از جمله این پارامترها می‌توان به نرخ تورم، نقدینگی، مذاکرات و... اشاره کرد که هر یک می‌توانند تاثیرات گسترده‌ای روی نرخ ارز داشته باشند. اگر بخواهیم نرخ واقعی ارز را با توجه به نرخ تورم و همچنین نقدینگی جامعه محاسبه کنیم به ارقامی در محدود ۲۲ هزار تومان می‌رسیم اما اگر گشایشی در برجام رخ دهد می‌توان انتظار کاهش نرخ دلار را داشت. دلیل این کاهش می‌تواند برداشته شدن محدودیت‌های ورود ارز به کشور باشد که می‌تواند تورم را کاهش دهد.

باید توجه داشت که رابطه این رشته اتفاقات با بازار سهام بسیار تنگاتنگ است. به‌عنوان مثال، اگر FATF را بپذیریم و تحریم‌ها نیز برداشته شوند به‌طور طبیعی، هزینه صادرات محصولات در زمینه‌های گوناگون از جمله دلالی، حمل‌ونقل و... کاهش پیدا می‌کند، درحالی‌که امروز ۲۰ تا ۳۰ درصد هزینه صادرات مربوط به حق دلالی است که شرکت‌ها مجبور به پرداخت این هزینه‌ها هستند.

اگر گشایش‌های سیاسی و دیپلماتیک درباره برجام و تحریم‌ها رخ دهد، این هزینه‌ها به مقدار زیادی از میان برداشته می‌شوند و حتی ممکن است شرکت‌های صادرات‌محور بازدهی بالاتری داشته باشند. طبیعتا اگر چنین اتفاقاتی رخ دهند، بازدهی این شرکت‌ها در بازار سرمایه افزایش می‌یابد و ارزش سهام‌شان با رشد نسبت خوبی همراه خواهد شد. البته همان‌طور که پیش‌تر تاکید شد هیچ‌کس نمی‌تواند آینده را پیش‌بینی کند و همه این موارد بستگی به اتفاقاتی دارد که به آن اشاره شد.

اگر بخواهند از طریق ارزپاشی نرخ ارز را کاهش دهند، به‌طور قطع تداوم نخواهد داشت، زیرا به زور نمی‌توان نرخ دلار را از طریق تزریق پول به بازار کنترل کرد اما نباید فراموش کرد که این سیاست می‌تواند به تشدید نرخ تورم نیز ختم شود که نتیجه‌ای به‌غیراز وخیم‌تر شدن وضعیت فعلی نخواهد داشت. این جهش تورمی که باعث گران‌تر شدن محصولات می‌شود، میزان فروش شرکت‌ها را افزایش می‌دهد که سودی بی‌کیفیت و بدون پشتوانه را برایشان به‌دنبال دارد. این اتفاقات که در ظاهر مثبت هستند به‌هیچ وجه نمی‌توانند فاکتور مثبتی برای شرکت‌ها به‌شمار روند، زیرا ارزش پول ملی به میزان زیادی کاهش می‌یابد.

امیدواریم در آینده شاهد به نتیجه نرسیدن مذاکرات و همچنین وقوع شوک ارزی دیگری نباشیم اما باید توجه داشت که میزان بالای اوراقی که دولت در سال ۹۹ عرضه کرده و باید هزینه آن را به خریداران اوراق پرداخت کند می‌تواند منجر به افزایش انتظارات تورمی شود.

اگر چنین مسئله‌ای اتفاق بیفتد ممکن است نرخ دلار از کانال ۲۲ هزار تومان تا ۲۷ هزار تومان صعود کند که بسیار اتفاق خطرناکی است. نباید فراموش کرد که آسیب‌های ناشی از این وقایع احتمالی بر زندگی مردم به‌مراتب بیش از تاثیرات افزایش نرخ دلار در بازار سهام خواهد بود و این مسئله موجبات نگرانی را فراهم می‌کند.

این نگاه که برخی فکر می‌کنند مشخص نبودن نرخ ارز، زمینه‌ساز رکود در بازار سهام شده، اشتباه است. باوجوداینکه بازار سهام با دلار ۱۷ هزار تومانی فعالیت می‌کند اما دلایل بسیار مهم‌تری برای رکود فعلی وجود دارد که مهم‌ترین آنها نوع نگاه و رویکرد اشتباه به این حوزه است و ارتباط چندانی به شرایط بازار ارز ندارد.

دوشنبه
۴ مرداد ۱۴۰۰- ۱۵ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ - ۲۶ ژوئیه ۲۰۲۱-شماره ۱۸۴۷-پیاپی ۳۱۶۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

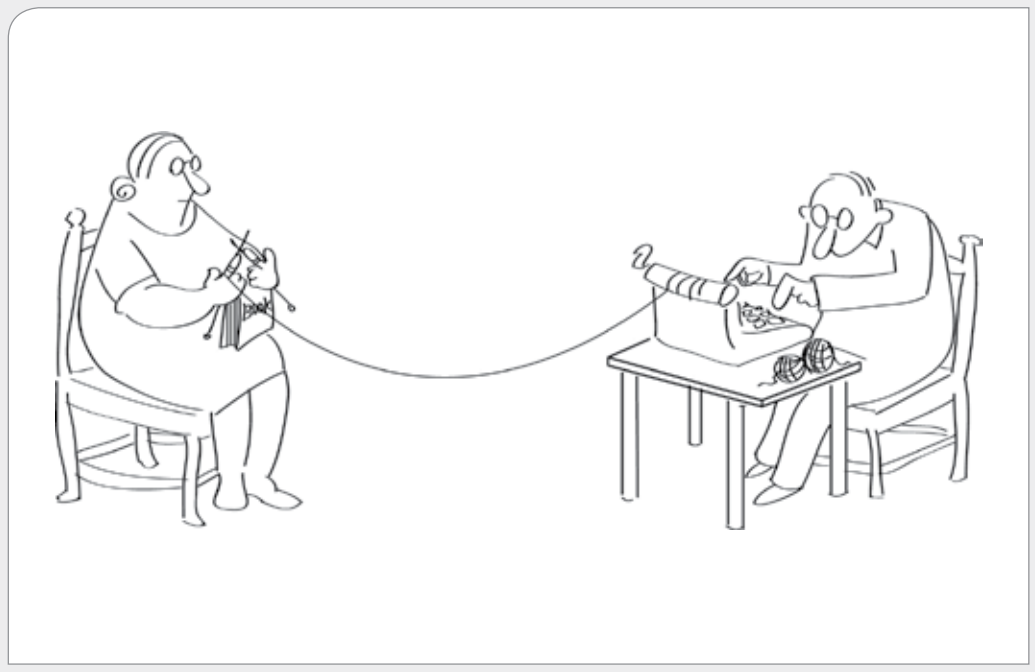
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

افزایش تردد ۴.۲ درصدی در محورهای برون‌شهری

خوشگذرانی‌های مرگ‌آفرین

با انتشار خبری مبنی بر تعطیلی ۶ روزه استان‌های تهران و البرز در اوایل هفته گذشته که با تدبیر دولت کلید خورد، موجی دوگانه کشور را فرا گرفت. از یک سو مردم استان‌های مقصد سفر همچون گیلان و مازندران و گلستان نگران هجوم مسافران و به تبع آن گسترش بیماری کرونا در محل زندگی خود بودند و از سوی دیگر پایتخت‌نشینان با شوق تعطیلی ۶ روزه بار سفر بسته و باوجود محدودیت‌های شدید تردد در بزرگراه‌ها و اتوبان‌ها، خطر و جریمه‌ها را به جان خریده و راهی سفر به شمال شدند. مرکز مدیریت راه‌های کشور هم از افزایش تردد ۴.۲ درصدی در محورهای برون‌شهری کشور خبر داده و گفته میزان افزایش تردد در محورهای برون شهری ۷.۹ درصد افزایش داشت.

اجاره‌های نجومی و اشتیاق مسافران

بیشتر شهرهای گیلان در ردیف شهرهای با وضعیت قرمز قرار دارند و ورود و خروج خودرو با پلاک‌های غیربومی به این شهرها ممنوع است و مشمول جریمه یک میلیون تومانی می‌شود، این در حالی است که برخی هموطنان سفرکرده به گیلان، با پیشنهاد اجاره خودرو با پلاک بومی به قیمت‌های چندمیلیونی، قانون را دور زده و حاضر شده‌اند به هر قیمتی از روی فرش قرمز تعطیلات دولت عبور کنند و این یعنی جریمه به هیچ عنوان بازدارنده نیست و بیشتر به شوخی می‌ماند.

حسین، یکی از شهروندان شهر رودبار در گفت‌وگو با مهر می‌گوید: در حال خرید از مغازه بودم که مسافری با خودرو خود با پلاک تهران جلوی من سبز شد و درخواست اجاره ماشین من به نرخ باورنکردنی ۴ میلیون تومان برای هر شب را کرد.

وی با بیان اینکه در ابتدا تصور کردم این فرد قصد شوخی با من را دارد، اضافه می‌کند: او حتی گفت برای اطمینان خودرو خود را نیز با مدارک در این مدت در اختیارم می‌گذارد و در زمان برگشت تحویل می‌گیرد.

حسین ادامه می‌دهد: اول وسوسه شدم که این کار را انجام دهم، چون در ۴ شب ۱۲ میلیون تومان به‌دست می‌آوردم، اما با این فکر که ممکن است با خودرو من دست به کار خلافی بزند منصرف شدم اما مطمئنم یک نفر دیگر این کار را انجام خواهد داد.

محمد، راننده اسنپی که در سطح شهر رشت کار می‌کند نیز می‌گوید: مقصد بیشتر مسافرانی که با اتوبوس یا خودروهای عمومی به گیلان سفر کرده‌اند، تفرجگاه‌ها و کوه و جنگل است و بسیاری نیز مکان‌های خرید و گردشگری همچون منطقه آزاد انزلی را به‌عنوان مقصد خود اعلام می‌کنند.

تعطیلی ۶روزه تهران و البرز موجی از مسافر را روانه گیلان کرد؛ مسافرانی که بی‌توجه به محدودیت‌ها، با کرایه خودرو به قیمت‌های گزاف، در پی خوشگذرانی‌های مرگ‌آفرین هستند

وی ادامه می‌دهد: نکته قابل‌توجه این است که باوجود اینکه مسئولان گیلان اعلام کرده بودند تفرجگاه‌های استان تعطیل و حتی راه‌های ورودی به ساحل نیز بسته است، عملا شاهد حضور مسافران در این مناطق هستیم.

ما هم مقصریم

اگر منصفانه نگاه کنیم باید بگوییم نمی‌توان همه تقصیرها را به گردن دولت و مسئولان انداخت، چراکه انسان دارای عقل است و بخش اعظمی از شرایط فعلی، به‌دلیل بی‌توجهی خود مردم ایجاد شده، چراکه مدیر یک خانواده با تحلیل شرایط و وضعیت موجود و همچنین با اطلاع داشتن از وضعیت شهرها در درجه اول خود باید مراقب خانواده‌اش باشد تا به دردی که یک خانواده زنجانی به آن مبتلا شدند گرفتار نشود. به سراغ کادر درمانی می‌رویم که این روزها جان خود را کف دست گرفته و در خط مقدم مقابله با ویروس کرونا جانفشانی می‌کنند. یکی از پرستاران می‌گوید: چند روز پیش خانواده‌ای از استان زنجان مادر پیرشان را با علائم کووید به بیمارستان می‌آورند که ۲ روز پیش جنازه‌اش را تحویل گرفته و با خاطره‌ای تلخ به شهر و دیارشان بازگشتند.

وی ادامه می‌دهد: متاسفانه هم بیمار و هم خانواده‌اش می‌دانستند که مادرشان درگیر بیماری کرونا است و وقتی پرسیدیم چرا آمدید؟ گفتند برنامه‌ریزی کرده بودیم که بیاییم و نخواستیم برنامه سفرمان به‌هم بریزد.

این پرستار اضافه می‌کند: افراد آن خانواده علاوه بر ضربه روحی که از مرگ مادرشان خوردند، نگران این بودند که خودشان نیز مبتلا شده‌اند و به‌زودی آسیب‌های ناشی از این سفر بی‌خردانه را می‌بینند.

آبتین حیدرزاده، معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در گفت‌وگویی با اشاره به اینکه هر روز شاهد بدتر شدن وضعیت کرونا در استان گیلان هستیم، اظهار کرد: متاسفانه ادامه این روند خبر خوبی برای استان گیلان نیست.

وی تاکید کرد: ادامه این روند ما را به شرایط ماه‌های گذشته بازمی‌گرداند. حیدرزاده با بیان اینکه در مقایسه با روزها و هفته‌های گذشته شاهد افزایش چند برابری تعداد کرونامثبت‌ها و بستری‌ها در استان هستیم، افزود: تعداد زیادی از بیماران بستری را مسافرانی تشکیل می‌دهند که باوجود توصیه ما به سفر نکردن به استان خطر را به جان خریده و به گیلان سفر کردند و امروز در بیمارستان‌ها بستری هستند.

وی گفت: در حال حاضر براساس آخرین آمارها ۱۴ شهرستان گیلان در وضعیت قرمز و ۲ شهرستان در وضعیت نارنجی هستند و تنها یک شهرستان در وضعیت زرد قرار دارد.

کرونای لامبدا از سیستم ایمنی فرار می کند

فاطمه نوروزیان، سخنگوی دانشگاه علوم پزشکی استان هرمزگان از واکسیناسیون ۲۰۶ هزار هرمزگانی علیه کرونا خبر داد و گفت: کرونای دلتا در سراسر هرمزگان پراکنده شده است. محمدرضا مرادی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه از اوج‌گیری دوباره کرونا در استان خبر داد و افزود: در حال حاضر بستری‌های کرونا در استان به بیش از ۴۰۰ نفر رسیده است. انوش دهنادی‌مقدم، معاون علوم پزشکی گیلان هم از شناسایی نوع جدید جهش کرونا‌ویروس خبر داد و اضافه کرد: به‌تازگی با کرونای لامبدا مواجه شده‌ایم که از سیستم ایمنی فرار می کند و قدرت سرایت و کشندگی بالایی دارد. موارد یادشده تنها بخشی از خبرهای روزهای اخیر درباره شیوع کروناست. سایر استان‌های کشور هم شرایط مشابه دارند. به مجموع این خبرها، خبر جاری شدن سیلاب در ۶۱ شهرستان کشور را هم اضافه کنید.

ورود ۳ محموله جدید واکسن کرونا

دستیار وزیر امور خارجه از واردات ۳ محموله جدید واکسن کرونا به کشور خبر داد و در صفحه شخصی خود در توئیتر با هشتگ خبر خوب واکسن، نوشت: در ادامه تلاش همکاران و کمک وزارت بهداشت و بانک مرکزی، ۳ محموله واکسن وارد می‌شود.

رضا زیبب اعلام کرد: در این چند روز در مجموع حدود ۲.۲ میلیون دوز از چین وارد می‌شود (مجموعا ۱۰.۸۵ میلیون دوز از چین وارد شده). دستیار وزیر امور خارجه در پایان مطلب خود آورده است: جمعه یک میلیون دوز آسترازنکا از ژاپن و همچنین ۱.۹ میلیون دوز باقیمانده این محموله هم به‌زودی وارد می‌شود.

آغاز واکسیناسیون رانندگان تاکسی

مدیرعامل سازمان تاکسیرانی شهر تهران از آغاز واکسیناسیون ۲۰ هزار راننده تاکسی از امروز خبر داد. روشنی در گفت‌وگو با ایسنا، با اعلام خبر آغاز واکسیناسیون رانندگان تاکسی گفت: در فاز اول ۲۰ هزار راننده تاکسی واکسینه می‌شوند و بعد از آن مابقی رانندگان واکسن دریافت می کنند. براساس پروتکلی که تدوین کردیم، از آنجایی که افراد بالای ۶۰ سال تاکنون توسط خود وزارت بهداشت واکسن دریافت کردند ما در فاز اول رانندگان ۵۰ تا ۶۰ سال، بعد از آن ۴۰ تا ۵۰ سال و با همین ترتیب رانندگان دیگر را برای دریافت واکسن فراخوان می‌دهیم. وی افزود: البته مقرر شد فضا و تجهیزات فیزیکی برای تزریق واکسن را سازمان تاکسیرانی در اختیار وزارت بهداشت قرار دهد.

واکسیناسیون کرونا در ایران و جهان

با ادامه توزیع واکسن‌های مختلف علیه کووید-۱۹، برخی نقاط جهان با سرعت بالاتر، میزان بیشتری واکسن کرونا را میان شهروندان خود توزیع کرده و برخی کشورها نیز از این روند عقب مانده‌اند. براساس اخبار منتشر شده در سایت وزارت بهداشت از نظر تعداد واکسن‌های تزریق‌شده، چین با اختلاف زیادی در رتبه نخست جهان قرار دارد و هند و امریکا در رتبه‌های بعدی جای گرفته‌اند. در این اینفوگرافیک، آمار مربوط به تعداد «مجموع تزریق» و درصدهای مربوط به هر کشور و همچنین وضعیت ایران را مشاهده خواهید کرد. برای تهیه این آمارها از چند منبع معتبر خارجی (براساس آخرین بروزرسانی‌ها) استفاده شده و آمار ایران، براساس اعلام وزارت بهداشت است.

یادداشت

روزنامه‌نگاری تحلیلی

قربانعلی تنگ‌شیر - مدرس دانشگاه: روزنامه‌نگاری مثل هر پدیده دیگر اجتماعی مرتبط با افکار عمومی از پویایی قدرت تکثیر، تنوع شکلی و تغییر و تحولات نسلی برخوردار است. در دنیای امروز ماندگاری رسانه‌هایی که قادر به طرح تطبیق فرم و محتوای خود متناسب با شرایط مدرن، بدون مرز، خلاق و فناوری‌های پرشتاب در عرصه سایبر نباشند، بسیار محال است. درک حرفه‌ای از شرایط نوین کار رسانه‌ای، مخاطب‌سنجی و درک درست از نیاز مخاطب و دوری از بازی‌های سیاسی غیرمتعارف در عرصه کار، راه را برای روزنامه‌نگاری تحلیلی هموار می‌کند. روزنامه‌نگاری تحلیلی حرف اول را می‌زند، زیرا به‌دنبال چرایی و چگونگی وقوع رویدادهاست تا با رفع چالش‌ها بتوان مشکلات را از میان برداشت. در دنیای مطبوعات جایگاه روزنامه‌نگاری تحلیلی بسیار ارزشمند است. در دنیای جدید ارتباطات و استفاده از شبکه اجتماعی باید توجه داشته باشیم که شبکه‌های اجتماعی شبیه رسانه‌های حرفه‌ای مانند مطبوعات و سایت‌های تخصصی، تلویزیون و نظایر آن نیستند؛ به‌علاوه اینکه به‌تدریج این نظریه که شبکه‌های اجتماعی سندیت و مشروعیت ندارند بیشتر جا افتاده است؛ بنابراین باید قبول کنیم که مطبوعات در برابر شبکه‌های اجتماعی قدرتمند هستند. در این شرایط این وظیفه ما اهالی رسانه است که به‌طور حرفه‌ای مسئولیت خود را انجام دهیم؛ آن هم در حرفه‌ای سخت چون روزنامه‌نگاری. رسالت امروز روزنامه‌نگاری دیگر صرفا اطلاع‌رسانی و دادن خبر نیست. امروزه توجه به محتوا به‌جای خبر تغییر پیدا کرده است. باید روزنامه‌نگاری تحلیلی یا دیدگاه توسعه پیدا کند و در واقع روزنامه‌نگاری از فضای تحریری به سمت فضای تحلیلی حرکت کند؛ در غیر این صورت در بلندمدت دچار بحران مخاطب خواهیم شد.

خانه ملت

شرط موفقیت دولت آینده مهار تورم است

مصطفی رضاحسینی قطب‌آبادی- نماینده مجلس شورای اسلامی: بحث مهم و داغ این روزها بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری انتخاب کابینه دولت جدید است. آقای رئیسی در دوران انتخابات صحبت از کابینه فراجناحی کرد و اینکه از همه گروه‌ها استفاده می‌کند و ندای وحدت سر داد. در عالم سیاست شعار یک چیز است و عمل به آن چیز دیگری. آنچه آقای رئیسی مطرح کرد طبیعتا متفاوت خواهد بود از آنچه به آن عمل می‌شود. در این دوره از انتخابات طیف وسیعی از جریانات اصولگرایی دور هم جمع شدند و برای آقای رئیسی کار کردند. آقای قالیباف وارد عرصه انتخابات نشد و آقای رئیسی وارد این عرصه شد. از طرفی آقای رئیسی، اصلاح‌طلب‌ها و آقای روحانی را متهم به فروپاشی اقتصادی می‌کند. برخی نزدیکان ایشان افراد این طیف را ضدانقلاب و کسانی می‌دانند که به‌گفته آنها آب به آسیاب دشمن می‌ریزند. آقای رئیسی البته بعد از پیروزی در انتخابات گفت از جریانات مخالف هم استفاده می‌کنم. با برخی کارشناسان تماس گرفت و از آنها مشورت خواست و سامانه‌ای برای نظر دادن مردم نیز طراحی کرد، اما به‌اعتقاد من در عالم سیاست این اقدامات بیشتر جنبه پوپولیستی دارد. اصولگرایان و جبهه پایداری اجازه نخواهند داد آقای رئیسی در کابینه خود از طیف رقیب و حتی از افراد میانه استفاده کند؛ همان‌طور که طیف رقیب هم اجازه نداد از جریان مقابل استفاده شود و در همه دنیا هم همین است و هر جریانی سعی می‌کند تحول مدنظر را با افراد خودش ایجاد کند. از طرفی آقای رئیسی با مسائل قوه مجریه آشنا نیست. ایشان تجربه کاری‌شان در حوزه قضا بوده که از بالا به پایین و دستوری است و حوزه اجرا کاملا متفاوت با آن است و قابل‌قیاس نیست. با این همه نخستین و آخرین شرط موفقیت دولت آینده مهار تورم است. بیشترین چیزی که به مردم فشار آورده و آنها را دلسرد کرده مسائل اقتصادی و معیشتی است و همین امر موجب عصبانیت مردم نیز شده است. دولت آینده باید تلاش کند تورم را مهار کند. از سویی هم باید تعامل با خارج را داشته باشیم و در داخل هم با مافیا مبارزه کنیم. آقای رئیسی باید کسانی را به کابینه دعوت کند که صرفا دانشگاهی و تئوریسین نباشند، بلکه جنس کار را بشناسند. ایشان باید از افراد خبره، کاربلد و باتجربه استفاده کند و در رأس مجموعه‌ها صرفا به شعار جوانگرایی بسنده نکند. آقای رئیسی همچنین باتوجه به اینکه در حوزه اجرا فعالیت نکرده، نیازمند معاون اول اجرایی قوی و کارآمد است که فراجناحی فکر کند و بتواند کابینه را به‌نوعی هدایت کند. تصور مردم این است که دیگر دوران سختی و گرفتاری تمام شده و به همین جهت دولت آینده کار سختی در پیش دارد.

از فضای مجازی

دست نامرئی دولت‌ها در جیب مردم

احمد یزدان‌پناه- عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا: استاد بزرگوار ما که یَلی بود از دانشگاه یِل، در درس بانکداری مرکزی در دانشگاه ایالتی آیووا در ابتدای بحث مالیات تورمی می‌گفت: افسانه‌ای می‌گوید روزی روستایی در جنگلِ کنار ده خود، غولی را دید و برای تحقق آرزوهای خود چراغ جادوی او را به خدمت گرفت. تا زمانی که شیشه عمر غول در کف روستایی بود (کوتاه‌مدت) کارها خوب پیش می‌رفت و غول به زندگی او و اهالی ده، گرما می‌بخشید! اما به محض آنکه «کنترل» غول از دست روستایی رها شد، زندگی برای همه تلخ‌تر از زهر گردید.

استاد، نرخ تورم پایین را رونق‌بخش کسب‌وکارها توصیف و تورم افسارگسیخته را به غول از شیشه بیرون‌آمده تشبیه می‌کرد.

دولت‌ها از «مالیات تورمی» به‌عنوان یک مالیات پنهان و غیرقانونی برای تجهیز منابع مالی پروژه‌ها و پرداخت خرج و برج خود استفاده می‌کنند اما سرانجام کار آنها عاقبت همان روستا در رابطه با آن غول است. در کوتاه‌مدت دولت مصیبت‌های مالی این سیاست را فراموش می‌کند و از این درآمد مالیاتی به‌عنوان آرام‌بخش موقت لذت می‌برد، اما در بلندمدت غول تورم از کنترل دولت و بانک مرکزی خارج می‌شود و مردم تمامی آنچه را که به‌طور موقت به‌دست آورده بودند از دست می‌دهند.

معنا و مفهوم مالیات تورمی

دولت‌ها قدرتی انحصاری و منحصربه‌فرد برای چاپ و عرضه پول دارند و یک هدف اصلی سه‌بعدی را تعقیب می‌کنند و آن اینکه پول در ایفای نقش سه‌گانه خود عاجز و درمانده نشود؛ از وظایف سه‌گانه پول یکی حفظ ارزش به‌عنوان وسیله تسهیل مبادلات، دوم وسیله حفظ ارزش ذخیره تلاش‌های مردم و سوم به‌عنوان وسیله شمارش.

بانک مرکزی و دولت‌ها برای تحقق این هدف، مسئول تنظیم و نظارت بر عرضه پول هستند. دولت‌ها در این راستا به چاپ اسکناس و ضرب سکه متناسب با نیاز تولیدات و مبادلات جامعه می‌پردازند و در این مسئولیت با کارآیی تمام، به مزیتی منحصربه‌فرد دست می‌یابند؛ یعنی یک اسکناس ۱۰ هزار تومانی را به فرض با ۵ تومان تولید می‌کنند! یعنی با چاپ پول گنجی بی‌رنج معادل ۹۹۹۵ تومان برای هر برگ اسکناس که ارزش اسمی روی آن ۱۰ هزار تومان است، به‌دست می‌آورند!

در اقتصاد پولی به این سود بادآورده «حق‌الضرب» (Seigniorage) می‌گویند؛ سودی که درآمدی برای تامین کسری بودجه سلطان صاحب‌قران به‌بار می‌آورد.

فرض کنید دولت این اسکناس ۱۰هزار تومانی را بابت حقوق ماهانه به یک آموزگار دلسوز یا کارگر زحمتکش می‌دهد و آنها برای به‌دست آوردن آن پول ۸ ساعت در روز کار کرده‌اند. این صرف زمان از عمر گرانمایه یک گذشت و ایثار واقعی است، چراکه آنها می‌توانستند آن را صرف فراغت خود و خانواده کنند. برعکس آن، ایثار واقعی دولت و بانک مرکزی در اینجا فقط ۵ تومان است. یعنی ارزش واقعی منابع به کار رفته برای چاپ آن تکه اسکناس ۵ تومان بوده است! بنابراین دولت به هزینه آن آموزگار و کارگر و مردم، ۸ ساعت کار را ۵ تومان خریده و خود را غنی کرده است.

چرا مردم به چنین معامله‌ای تن می‌دهند؟ چون ۲ امضا پای آن است که آن ۲ به مردم قول و امید داده‌اند که می‌توانند با آن ۱۰ هزار تومان، به فرض سبدی از کالاها و خدمات را که ۱۰ هزار تومان ارزش دارد، به‌دست آورند.

به فرض اگر نرخ یک کیلو برنج ۱۰هزار تومان باشد، آنها می‌توانند با فروش ۸ ساعت از عمر گرانمایه خود یک کیلو برنج به‌دست بیاورند. تا اینجا مشکلی نیست، اما اگر دولت دست به چاپ اسکناس بزند دیگر آن ۱۰هزار تومانی ویژگی یک پول را ندارد؛ یعنی می‌توان گفت دولت برای منافع کوتاه‌مدت خود مانند جبران کسری بودجه با صدای دستگاه چاپ اسکناس در زیرزمین بانک مرکزی، غول خفته را بیدار می‌کند و پول در دست مردم دیگر با تولیدات برنج توازن ندارد... آموزگار و کارگر حالا هر کدام با پول در جیب خود فقط می‌توانند نیم کیلو برنج خریداری کنند؛ به‌عبارت دیگر این بالا رفتن قیمت‌ها آنها را مجبور می‌کند که در مقابل ۸ ساعت کار خود نیم کیلو برنج تهیه کنند. اینجاست که «کرامت» آنها خدشه‌دار می‌شود، چراکه با کوچک شدن سفره خانوار تا حدی تقصیر پای آنها نوشته می‌شود.

کم شدن موجودی سبد کالایی خانوار و کالاهای اساسی یا کوچک شدن سفره مردم در اثر تورم درست همان کاری را می‌کند که پرداخت مبلغی از درآمد به‌صورت مالیات می‌کند. در این مثال مبلغ مالیات معادل ۴ ساعت کار به حساب می‌آید که معادل آن است که مردم ۴ ساعت رایگان برای دولت کار کرده‌اند. لازم به گفتن نیست که آثار منفی این بیگاری بر رفاه مردم چگونه است؛ به این کاهش رفاهی که در اثر تورم به بار آمده «مالیات تورمی» می‌گویند.

یادداشت

از موج سواری‌تان لذت ببرید

نیما بیات:

دلتنگ غروبی خفه بیرون زدم از در
در مشت گرفته مچ دست پسرم را
یا رب به چه سنگی زنم از دست غریبی
این کله پوک و سر و مغز پکرم را
من مرغ خوش آواز و همه عمر به پرواز
چون شد که شکستند چنین بال و پرم را؟

شعر بسیار زیبایی از استاد شهریار که شاید حال و روز این روزهای ما پس از سقوط و ریزش بورس باشد؛ ریزشی که بسیاری را در شوک فرو برد و پر و بال بسیاری از سهامداران را ریخت و مانند حکایت شهباز و جغدان مولانا شد. با این حال هنوز روزنه امیدی هست و شاید بتوانید سوار بر امواج الیوتِ سهام‌های حاضر در بورس شوید و به درآمد برسید. تنها راهش آگاهی است. البته که شرایط و لحظاتی هم وجود دارد که همه به کمک دیگران احتیاج دارند.

ارسطو هم از این قاعده مستثنا نبود. او نیز از اسکندر کبیر کمک گرفت و اسکندر هم در جریان پیروزی‌های نظامی خود غنایمی به‌دست آورد و آنها را در اختیار دوست فیلسوف خود گذاشت و شرایطی را فراهم ساخت تا ارسطو بانی علوم طبیعی شود.

به‌نظرم یادگیری شمارش امواج الیوت کمک بسیاری به شما می‌کند تا به‌راحتی سوار بر موج‌ها شوید. شمارش امواج الیوت به راحتی شمارش اعداد در ریاضیات است. الگوی حرکت شامل ۵ موج است و قواعد خودش را دارد. وقتی موج اول شروع شد، منتظر موج دوم می‌شویم؛ مثل عدد ۲ که بعد از یک می‌آید، موج دوم سرآغاز موج سوم است. با این قانون که موج سوم نباید کوتاه‌ترین موج باشد.

معنی جمله فوق این است که موج سوم همیشه حداقل از یکی از ۲ موج دیگر یا هر دو بلندتر است. موج چهارم نباید با موج اول هم‌پوشانی داشته باشد، مانند ریاضیات که ۴ مساوی با ۱ نیست. موج ۵ انتهای موج‌سواری شما است؛ اگر پیاده نشوید سقوط شما حتمی است. شما به‌راحتی سوار بر امواج الیوت شدید. از موج سواری‌تان لذت ببرید.